

(รายงานฉบับสมบูรณ์)

<p>โครงการกลไกสื่อมวลชนศึกษาเพื่อสุขภาวะ Media Monitor มูลนิธิสื่อมวลชนศึกษา Foundation for Media Studies</p>	<p>ห้อง 518 อาคารพญาไทบิล딩 31 ถนนพญาไท เขตราชเทวี กทม. 10400 โทร: 02-246-7440 แฟกซ์: 02-246-7441 Email: mediamonitorth@gmail.com www.mediamonitor.in.th</p>
 <p>มูลนิธิสื่อมวลชนศึกษา (Foundation for Media Studies)</p>	<p>รายงานผลการศึกษารอบที่ 71</p> <p>ฟรีทีวีและทีวีดาวเทียมกับการนำเสนอข่าวการต่อต้าน พ.ร.บ.นิรโทษกรรมในประเด็นอาชญากรรมซ้ำซ้อน</p>
<p>ได้รับการสนับสนุนจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)</p>	

คณะกรรมการของโครงการ

คณะกรรมการนโยบาย

- ศ.นพ.ประเวศ วะสี
- นพ.สมศักดิ์ ชุณหรัศมิ์
- นพ.ชูชัย ศุภวงศ์
- นายไพศาล ศรีจรุสจรรยา
- นายประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์

ที่ปรึกษาโครงการฯ

- รศ.ดร. วิลาสินี อดุลยานนท์

คณะกรรมการวิชาการ

- ดร.สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์
- นายชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี
- รศ.ดร.นวลน้อย ตีรรัตน์
- น.ส.เข็มพร วิรุณราพันธ์
- ดร.ธีรรัตน์ วงศ์ธนะเอนก
- ดร.มานะ ตีรยาภิวัฒน์
- อาจารย์สุภาพร โพธิ์แก้ว

ที่ปรึกษาคณะกรรมการวิชาการ

- พญ.พรรณพิมล วิบุลากร
- ดร.เจษฎ์ โทณะวณิก

ผู้อำนวยการโครงการ

- ดร.เอื้อจิต วิโรจน์ไตรรัตน์

งานวิชาการ

- นายณัฐพล ศุภสิทธิ์

- นายธำรงค์ จิตตะปะสาทะ
- นายปฐมพงษ์ ท่าข้าม
- นายอดิศร บุญญานุรานนท์

งานศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาสื่อ

- นายศิระ จันทร์เจือมาศ
- นางสาววิรัชญา แก้วตา
- นางสาวชัชชนวรรณ ศักดิ์เจริญชัยกุล
- นางสาวนพรัตน์ จิตรครบุรี

โครงการกลไกสื่อมวลชนศึกษาเพื่อสุขภาพ (Media Monitor)

ห้อง 518 ชั้น 5 อาคารพญาไทบิล딩 เลขที่ 31 ถนนพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ 02-246-7440 โทรสาร 02-246-7441

E-mail: mediamonitorth@gmail.com website: www.mediamonitor.in.th

ส่วนที่ 1	ที่มาและความสำคัญ _____	5
	วัตถุประสงค์การศึกษา _____	5
	หน่วยการศึกษา _____	5
	การนิยาม _____	5
	แนวคิดที่เกี่ยวข้อง _____	6
	วิธีการศึกษาและแนวทางการวิเคราะห์ _____	12
	กรอบการศึกษา _____	14
ส่วนที่ 2	ผลการศึกษา _____	15
	สัดส่วนการนำเสนอข่าวการชุมนุม _____	15
	รูปแบบการนำเสนอข่าวที่เกี่ยวกับมาตรการอารยะขัดขืน _____	16
	การให้พื้นที่แหล่งข่าว _____	18
	จุดยืนเกี่ยวกับมาตรการอารยะขัดขืนของแหล่งข่าวกลุ่มต่างๆ _____	19
	การใช้ภาษา/การรายงานสถานการณ์ของผู้ประกาศ/ผู้สื่อข่าว _____	26
	สรุปอภิปรายผลการศึกษา _____	28
ส่วนที่ 3	ข้อเสนอแนะ _____	29
ภาคผนวก	_____	30

ที่มาและความสำคัญ

นับจากหลังเที่ยงคืนของ 31 ตุลาคม 2556 ที่สภาผู้แทนราษฎรมีมติผ่านร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมด้วยการพิจารณา 3 วาระ ในรวดเดียว ได้ก่อให้เกิดการชุมนุมคัดค้านจากหลายกลุ่ม ขณะเดียวกันก็มีเสียงวิพากษ์วิจารณ์การทำหน้าที่ของสื่อมวลชน จนสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทยต้องทำจดหมายถึงสื่อมวลชน ผู้ประกอบการสื่อ และผู้ดำเนินการจัดการชุมนุมขอให้สื่อมวลชนทุกแขนงนำเสนอข้อเท็จจริงอย่างตรงไปตรงมา ปราศจากอคติเปิดพื้นที่ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ส่วนผู้บริหารองค์กรสื่อควรสนับสนุนการทำหน้าที่ของสื่อ อย่างไม่แทรกแซงกดดัน ทั้งไม่ทำให้สื่อมีอาการเซ็นเซอร์ตัวเอง (self-censorship) กับขอให้ผู้จัดชุมนุมทุกกลุ่มให้สื่อทำหน้าที่อย่างอิสระและไม่ทำให้สื่อถูกเข้าใจว่าเป็นฝ่ายเดียวกับผู้ดำเนินการชุมนุม

เพื่อศึกษาการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนในสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองนี้ มีเดียมอนิเตอร์ได้เลือกศึกษาการรายงานข่าวและสถานการณ์ปัจจุบัน (News and Current Affairs) ทางช่องฟรีทีวี (ช่อง 3, 5, 7, 9, 11 และ ThaiPBS) และช่องข่าวที่วิวดาวเทียม (Nation, Spring News และ Voice TV) ระหว่างวันที่ 12-15 พ.ย. 2556 ที่นายสุเทพ เทือกสุบรรณ แกนนำการชุมนุมที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ประกาศมาตรการอารยะขัดขืน เพื่อต่อต้านการผ่านร่าง พ.ร.บ.นิรโทษกรรมของสภาผู้แทนราษฎร

วัตถุประสงค์การศึกษา

เพื่อศึกษาการนำเสนอข่าวสถานการณ์การชุมนุมเพื่อต่อต้านร่าง พ.ร.บ. นิรโทษกรรม ในประเด็น “อารยะขัดขืน” ทางช่องฟรีทีวี และทีวีดาวเทียมตามข้อเรียกร้องของสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทยเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชน ในระหว่างที่มีการชุมนุมทางการเมือง เพื่อคัดค้านร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรม

หน่วยการศึกษา

รายการข่าวและสถานการณ์ปัจจุบัน (News and Current Affairs) ทางช่องฟรีทีวี (ช่อง 3, 5, 7, 9, 11 และ ThaiPBS) และช่องข่าวที่วิวดาวเทียม (Nation, Spring News และ Voice TV) ในช่วงวันที่ 12-15 พ.ย. 2556

การนิยาม

มาตรการอารยะขัดขืน หมายถึง มาตรการการแสดงออกทางการเมืองเพื่อคัดค้านร่าง พ.ร.บ. นิรโทษกรรม ซึ่งประกอบไปด้วย 1) การหยุดงาน 2) ชะลอการจ่ายภาษี 3) การติด/ประดับธงชาติ และ 4) การเป่านกหวีดเพื่อขับไล่ฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการผลักดันร่าง พ.ร.บ. นิรโทษกรรม

แนวคิดที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้ยึดกรอบข้อเรียกร้องของสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทยเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชน ในระหว่างที่มีการชุมนุมทางการเมือง เพื่อคัดค้านร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมฯ ในการศึกษาวิเคราะห์เป็นหลัก ตามด้วยแนวปฏิบัติ/ จริยธรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. จดหมายถึง เพื่อนสื่อมวลชน ผู้ประกอบการสื่อ และผู้ดำเนินการจัดการชุมนุมเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชน ในระหว่างที่มีการชุมนุมทางการเมือง เพื่อคัดค้านร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่ผู้ซึ่งกระทำความผิดเนื่องจากการชุมนุมทางการเมือง การแสดงออกทางการเมืองของประชาชน พ.ศ. (ร่าง พ.ร.บ.นิรโทษกรรมฯ) โดยสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

จากสถานการณ์การชุมนุมทางการเมืองที่ส่อเค้ายืดเยื้อ ที่สอดรับกับเสียงวิพากษ์วิจารณ์ถึงการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชนในการนำเสนอข่าวดังกล่าว ทำให้สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทยต้องทำจดหมายถึงสื่อมวลชน ผู้ประกอบการสื่อ และผู้ดำเนินการจัดการชุมนุม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

คณะกรรมการบริหารสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย มีความเห็นร่วมกันว่า สื่อควรทำหน้าที่ในการนำเสนอข่าวในการชุมนุมทางการเมืองของกลุ่มต่างๆ อย่างตระหนักถึงความสำคัญต่อข่าวสารที่นำเสนอและมีพื้นที่ในการนำเสนอที่มีความเท่าเทียมกัน ทางคณะกรรมการบริหารสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย จึงมีความเห็นร่วมกันดังนี้

1. การนำเสนอข่าว ท่ามกลางสถานการณ์ที่มีการชุมนุมทางการเมือง สื่อมวลชนทุกแขนงควรนำเสนอข่าวสารที่เป็นข้อเท็จจริงของสถานการณ์โดยตรงไปตรงมา โดยปราศจากอคติ เปิดพื้นที่ให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้นำเสนอข้อเท็จจริงอย่างเหมาะสม

2. ผู้บริหารองค์กรสื่อ ควรคำนึงถึงการทำหน้าที่ในฐานะสื่อมวลชน และยืนหยัดสนับสนุนการทำหน้าที่รายงานข้อเท็จจริงโดยปราศจากการแทรกแซง และกังวลต่อแรงกดดันจากฝ่ายใดก็ตาม รวมทั้งไม่ควรงดการนำเสนอข่าว จนอยู่ในภาวะเซ็นเซอร์ตัวเอง (self-censorship)

3. ทางสมาคมฯ ใคร่ขอความร่วมมือมายังผู้ดำเนินการชุมนุมทุกกลุ่ม ทุกเวที ดำเนินการให้สื่อได้ทำหน้าที่อย่างอิสระและไม่ดำเนินการใดๆ ที่จะทำให้สื่อถูกเข้าใจว่าเป็นฝ่ายเดียวกับผู้ดำเนินการชุมนุม

ทั้งนี้สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ขอสนับสนุนและเป็นกำลังใจให้สื่อมวลชนทุกแขนงทำหน้าที่นำเสนอข่าวสารบนพื้นฐานของเสรีภาพและความรับผิดชอบภายใต้กรอบจริยธรรมแห่งวิชาชีพสื่อ เพื่อประโยชน์และสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนอย่างแท้จริง และเรียกร้องให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเคารพสิทธิเสรีภาพ และเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชนที่ปฏิบัติหน้าที่ เพื่อนำความจริงมาเสนอต่อสาธารณชนอย่างครบถ้วนรอบด้าน

สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

4 พฤศจิกายน 2556

2. จริยธรรมอื่นๆ ในการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

เพื่อให้ผู้ประกอบการวิชาชีพกระจายเสียงและโทรทัศน์จะต้องดำรงไว้ซึ่งจรรยาบรรณและจริยธรรม ซึ่งเป็นหลักประกันว่าผู้ประกอบการวิชาชีพจะดำรงไว้ซึ่งเกียรติศักดิ์ศรีและความรับผิดชอบ กลุ่มงานส่งเสริมการแข่งขันและกำกับดูแลกันเอง สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) จึงได้ประมวลหลักจริยธรรมวิชาชีพต่างๆ และกำหนดให้เป็นหลักการจริยธรรมขั้นต่ำในการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์อย่างน้อย 8 หลักการ ได้แก่ 1) ข้อมูลข่าวสารที่ ถูกต้อง เพียงตรง ครบถ้วน สมดุล และเป็นธรรม 2) สิทธิมนุษยชน สิทธิส่วนบุคคล สิทธิในครอบครัวเกียรติยศชื่อเสียงข้อมูลส่วนตัว 3) ความอิสระทางวิชาชีพ ความรับผิดชอบต่อสังคม ผลกระทบต่อผู้บริโภค 4) เคารพในลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญา 5) ส่งเสริมการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติเพื่อสร้างสรรค์สังคม ตลอดจนค่านิยมอันดีงามและภูมิปัญญาท้องถิ่น 6) ปกป้องเด็กและเยาวชนจากเนื้อหาที่มีความเสี่ยงและเด็กที่ปรากฏในสื่อ 7) การให้พื้นที่สาธารณะ ข่าวสารสาธารณะ ในเหตุการณ์สาธารณะที่สำคัญ 8) การสื่อสารที่สร้างความเกลียดชัง

เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษารายการข่าว และการรายงานเหตุการณ์สำคัญ จึงขอเลือกเฉพาะหลักจริยธรรมที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นกรอบอ้างอิงในการวิเคราะห์ ประกอบด้วย 1) ข้อมูลข่าวสารที่ ถูกต้อง เพียงตรง ครบถ้วน สมดุล และเป็นธรรม 2) การให้พื้นที่สาธารณะ ข่าวสารสาธารณะ ในเหตุการณ์สาธารณะที่สำคัญและ 3) การสื่อสารที่สร้างความเกลียดชังโดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ข้อมูลข่าวสารที่ ถูกต้อง เพียงตรง ครบถ้วน สมดุล และเป็นธรรม

การนำเสนอข่าวสารของสื่อ ควรตระหนักถึงหลักการสำคัญทางวารสารศาสตร์ศาสตร์ ผู้ประกอบการสื่อควรยึดถือแนวทางเรื่องข่าวสารที่ถูกต้อง เพียงตรงต่อขอเท็จจริง พยายามรักษาไว้ซึ่งพื้นที่ข่าวที่สมดุลรอบด้าน และให้ความเป็นธรรมแก่แหล่งข่าวอย่างทั่วถึง เหมาะสมโดยเลือกเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้ดังนี้

ความถูกต้อง เพียงตรง

แนวปฏิบัติ

- การนำเสนอข่าวหรือข้อมูล ต้องยึดถือขอเท็จจริง ความถูกต้อง เพียงตรง โดยเลือกแหล่งข่าว แหล่งข้อมูล ใช้ภาษาและเนื้อหา วิธีการหรือรูปแบบการนำเสนออย่างรอบคอบ ระมัดระวังและมีการตรวจสอบตรวจทานก่อนนำเสนอ

- การรายงานข่าวหรือเหตุการณ์ ต้องรายงานตามความเป็นจริง ไม่สอดแทรกความคิดเห็นหรือบิดเบือนไม่คาดเดา ไม่ชี้นำ ไม่สร้างความเข้าใจผิด และไม่ทำให้ผู้ชมผู้ฟังตื่นกลัวเกินเหตุ
- การรายงานข่าวหรือเหตุการณ์ปัจจุบันต้องแยกแยะให้ชัดเจนระหว่างข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น เนื้อหาข่าวกับการวิเคราะห์ที่ตีความ เหตุผลที่แท้จริงหรือการกล่าวอ้างว่าเป็นเหตุผล
- ผู้ประกอบวิชาชีพด้านข่าวและรายการ ต้องเปิดเผย ตรงไปตรงมา และชื่อตรงกับผู้ที่ตกเป็นข่าว แหล่งข่าว ผู้ร่วมรายการ ผู้แสดงความเห็น รวมถึงผู้ชมผู้ฟังรายการ

ความเที่ยงตรงในการรายงานข่าว/การนำเสนอรายการข่าว

แนวปฏิบัติ

- การนำเสนอและรายงานข่าว ต้องเที่ยงตรงต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ไม่บิดเบือนแต่งเติม
- การรายงานต้องไม่มีลักษณะชี้นำผู้ชมผู้ฟังให้เข้าใจผิด โดยต้องแยกแยะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง จากเหตุการณ์ที่แต่งขึ้นมา
- การรายงานข่าวหรือรายงานเหตุการณ์ปัจจุบัน (current affairs) ควรหลีกเลี่ยงเทคนิคการเล่าเรื่องที่มีการจัดฉากแสดงเลียนแบบของจริง (reconstruction) ที่สร้างตัวละครเพื่อเล่าเรื่องแต่หากจำเป็นต้องใช้วิธีนี้ ก็ต้องระมัดระวังเป็นพิเศษไม่ให้เกิดการจัดแสดงดังกล่าวเกินเลยความจริง ทั้งต้องเตือนผู้ฟังผู้ชมเป็นระยะๆ ว่าเป็นการจัดแสดงเลียนแบบมิใช่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง
- การใช้เอกสาร ภาพถ่าย เสียง หรือวิดีโอ จากห้องสมุดหรือคลังเก็บข้อมูลเก่า(archives) ประกอบการรายงานหรือรายการขึ้นปัจจุบัน ต้องบอกที่มาของภาพข่าวนั้น หรือ แจ้งให้ผู้ชมผู้ฟังตระหนักว่าเป็นเอกสาร ภาพถ่าย เสียง วิดีโอ ของเก่า ที่เคยออกอากาศไปแล้ว พร้อมระบุวันที่ออกอากาศครั้งแรกด้วย
- การรายงานตัวเลข สถิติ โดยเฉพาะในเรื่องที่ส่งผลอันตรายต่อสังคม เช่น ตัวเลขเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของเชื้อโรค หรืออาชญากรรม ต้องทำโดยไม่สร้างความตื่นกลัวในหมู่ผู้ชมผู้ฟัง และในรายงานข่าวขึ้นเดียวกัน ต้องให้บริบท ภูมิหลัง และภาพรวมของสถานการณ์ด้วยทางที่ควรปฏิบัติ ในการรายงานข่าว คือ ระบุชื่อบุคคลที่ให้ข่าว และโอกาสของความคลาดเคลื่อน (margin of errors) ไว้ด้วย
- ต้องระมัดระวังการออกอากาศ หรือแพร่ภาพ หรือคำพูดของผู้เคราะห์ร้าย หรือผู้ประสบเหตุการณ์เพียงบางคนที่สร้างข่าวสารอย่างเกินเลยต่อระดับของความเสียหายที่แท้จริง อันอาจส่งผลกระทบต่อผู้ฟังผู้ชมส่วนใหญ่ ทางที่ควรปฏิบัติ คือ สร้างความสมดุลของข่าวในลักษณะนี้ด้วยการเสนอความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญที่มีข้อมูลด้านวิชาการมาเสนอ
- การเลือกเฟ้นผู้ให้สัมภาษณ์หรือร่วมถกเถียง แสดงความคิดเห็น ในรายการสัมภาษณ์ หรือรายการถกเถียงที่มีการนำเสนอข้อมูล ความคิดเห็น โดยเฉพาะรายการที่ออกอากาศสดต้องมั่นใจว่าบุคคลเหล่านั้น มีความเชื่อถือได้

ด้วยอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ หรือความเชี่ยวชาญในประเด็นที่ถกเถียง และมีความเหมาะสมกับประเด็นนั้นอย่างแท้จริง

- ไม่ควรออกอากาศสด การสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อกล่าวหาที่ร้ายแรง ที่มีผลกระทบต่อชื่อเสียงของบุคคล หรือมีผลกระทบต่อสังคม หรืออาจสร้างความตื่นตระหนก รวมทั้งกรณีที่เป็นการกล่าวหาอย่างร้ายแรงและแหล่งข่าวขอปิดชื่อ
- ต้องระมัดระวังเป็นอย่างยิ่ง ในการออกอากาศข่าวหรือเนื้อหาที่มีข้อกล่าวหาที่ร้ายแรง โดยอ้างอิงแหล่งข่าวเพียงแหล่งเดียว รวมทั้งต้องการปิดแหล่งข่าวหากประเด็นเนื้อหาจะส่งผลกระทบต่อเป็นอันตรายต่อแหล่งข่าว

ความสมดุล เป็นธรรม

แนวปฏิบัติ

- การรายงานข่าวหรือการผลิตรายการ โดยเฉพาะประเด็นสำคัญที่มีความขัดแย้งสูงต้องนำเสนอข้อมูลและความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน สมดุลและเป็นธรรมในกรณีฟ้องหรือบุคลากรขององค์กรตกเป็นข่าวนักข่าวหรือผู้นำเสนอรายการต้องรายงานหรือนำเสนออย่างซื่อตรง ถูกต้อง ไม่ลำเอียง

การรายงานผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน

หลายครั้งองค์กรสื่ออาจใช้ข้อมูลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน (โพล) เพื่อใช้ในการรายงานข่าว โดยอาจอ้างอิงผลการสำรวจนั้น หรือมีส่วนร่วมกับการสำรวจนั่นเอง ดังนั้นสื่อควรมีแนวทางในการรายงานข่าวสารผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนทั้งกรณีผลการสำรวจทั่วไปและกรณีการสำรวจเลือกตั้ง ดังนี้

แนวปฏิบัติ

กรณีการสำรวจทั่วไป

- ไม่ควรรายงานหรือนำเสนอการตีความผลการสำรวจโดยเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่ดำเนินการสำรวจ แต่ควรวิเคราะห์และตีความโดยนักข่าวหรือนักวิเคราะห์อิสระที่มีประสบการณ์
- ทุกครั้งที่รายงานผลการสำรวจในทุกสื่อขององค์กร ควรแจ้งโอกาสความคลาดเคลื่อนของการสำรวจแต่ละสำนัก และอ้างอิงแหล่งที่มาของผลการสำรวจทุกครั้งที่ยายงาน
- กรณีองค์กรสื่อทำสำรวจและรายงานผลเอง ต้องระมัดระวังไม่ให้เกิดการเสนอผลการสำรวจความคิดเห็นนั้น ถูกตีความว่านักข่าวหรือผู้รายงานมีความเห็นทางการเมืองไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง หรือองค์กรได้แสดงจุดยืนทางการเมืองหรือแทรกแซงทางการเมือง

- ไม่ควรใช้ผลการสำรวจความคิดเห็นของผู้ชมที่ส่งข้อความทางโทรศัพท์ (เอสเอ็มเอส)มายังรายการข่าวนั้นๆ มานำเสนอว่าเป็นรายงานข่าว เพราะวิธีการดังกล่าวเป็นการ “สุ่มความเห็น” มากกว่าการสำรวจ จึงไม่ควรใช้เป็นข้อมูลจริงหรือสรุปว่าเป็นความเห็นของประชาชนส่วนใหญ่ และไม่ควรนำมาเป็นข่าว
- ไม่ควรตีความผลการสุ่มความเห็นทางอินเทอร์เน็ต หรือการโหวตทางออนไลน์กับประเด็นสำคัญทางการเมือง หรือสาธารณะว่าเป็นตัวแทนของประชาชนส่วนใหญ่ เพราะไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นความจริง

2) การให้พื้นที่สาธารณะ ข่าวสารสาธารณะ ในเหตุการณ์สาธารณะที่สำคัญ

พันธกิจที่สำคัญของสื่อ คือ การใช้พื้นที่สื่อเพื่อบริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน ผู้บริโภคที่จำเป็นต้องมีความต้องการของสังคมในขั้นพื้นฐาน แต่สื่อควรจัดให้มีพื้นที่สาธารณะกลางแห่งความคิดเห็นที่หลากหลายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงหรือผลัดการะให้สื่อสาธารณะเท่านั้นทำหน้าที่นี้ เนื่องจากผู้ชม ผู้ฟัง ประชาชนย่อมมีสิทธิที่จะเข้าถึงพื้นที่สื่อต่างๆ และใช้พื้นที่สาธารณะนั้นในการแลกเปลี่ยน พูดคุย ถกเถียงประเด็นข่าวสารสาธารณะที่สังคมควรให้ความสำคัญโดยในที่นี้ขอเลือกเฉพาะหลักการรายงานข่าวการชุมนุม การประท้วง การจลาจลซึ่งสอดคล้องกับการรายงานสถานการณ์การชุมนุมที่เลือกศึกษา ดังนี้

การรายงานข่าวการชุมนุม การประท้วง การจลาจล

แนวปฏิบัติ

- ระมัดระวังการรายงานจำนวนหรือตัวเลขของผู้เข้าร่วมชุมนุม เพราะยังไม่มีวิธีการใดที่สามารถคำนวณจำนวนผู้ชุมนุมได้แม่นยำถ้ามีหลายแหล่งข่าวที่ให้ตัวเลขหรือจำนวนผู้ชุมนุมอย่างแตกต่างกัน ให้รายงานตัวเลขที่มากที่สุดและน้อยที่สุด พร้อมอ้างแหล่งที่มาของตัวเลขนั้นๆ
- ในการชุมนุมขนาดใหญ่ นักข่าวควรใช้วิธีการหาข่าวที่ครอบคลุมสถานที่ชุมนุมอย่างรอบด้าน จึงควรมีวิธีหาข้อมูลที่เชื่อถือได้อีกด้านหรือพื้นที่ที่นักข่าวไม่สามารถเห็นเหตุการณ์ได้ด้วยตนเอง โดยพยายามรายงานตามสภาพความเป็นจริงของการทำงานและให้ภาพกว้างที่สุด
- ไม่ควรรายงานแบบคาดคะเนสถานการณ์ทางการชุมนุมแบบล่วงหน้าก่อนจะเกิดเหตุการณ์ขึ้น เพราะอาจทำให้เกิดเหตุรุนแรงมากขึ้นโดยไม่จำเป็น ควรอ้างอิงแหล่งข่าวก่อนทุกครั้ง
- ควรแจกแจงสภาพแวดล้อมและภูมิหลังของเหตุการณ์ วิเคราะห์อย่างไม่เข้าข้างฝ่ายใด โดยการสะท้อนความคิดเห็นที่หลากหลาย
- กิริยาท่าทางในการรายงานข่าวและเนื้อหาที่มีความสำคัญเท่าๆ กัน โดยควรมีน้ำเสียงและกิริยาในการรายงานที่สุ่ม ไม่สร้างบรรยากาศเกินจริง

3) การสื่อสารที่สร้างความเกลียดชัง

การสื่อสารที่สร้างความเกลียดชัง (hated communication) หรือวาทะแห่งความเกลียดชังคือ ปัญหาหนึ่ง ที่สื่อมวลชนอาจพลอยมีส่วนในการร่วมสร้างความแตกแยกของผู้คนในสังคม โดยเฉพาะในสถานการณ์ความ ชัดแย้งทางการเมือง สังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรมชาติพันธุ์ ศาสนา เพศ หรือความคิดความเชื่อของกลุ่มคนต่างๆ ซึ่งนำไปสู่การแบ่งแยก การแตกแยก หรือการปฏิเสธการมีอยู่ของผู้อื่น และอาจนำไปสู่การสร้างความเกลียดชัง ของผู้คนในชาติจนนำไปสู่ความรุนแรงขั้นกลางจล สงคราม หรือการฆ่าฟันกันได้

การสื่อสารที่สร้างความเกลียดชัง คือ การแสดงออกต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลโดยมีฐานอคติเกี่ยวกับเชื้อ ชาติ ชนชั้น ความผิดไปทางเพศ สถานที่เกิด อุดมการณ์ทางการเมือง กลุ่มวัฒนธรรม และศาสนา หรือ คุณลักษณะอื่นใดที่นำไปสู่การแบ่งแยกได้

เนื้อหาที่ถือว่าเป็นวาทะแห่งความเกลียดชัง คือ 1) การด่า บริภาษ ด้วยการใช้ภาษาหยาบคาย รุนแรง ดู ถูกเหยียดหยาม 2) การสร้างความเข้าใจผิด การโน้มน้าวใจชักจูงให้เชื่อถือด้วยข้อมูลผิด หรืออคติส่วนตัว 3) การ นิยามคนอื่นในเชิงลดคุณค่า ทำให้มีความหมายเชิงลบ กลายเป็นตัวตลกกลตทอนคุณค่าความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น 4) การสื่อสารที่สร้างความรู้สึกแบ่งฝักแบ่งฝ่าย แบ่งพวกเขาพวกเราแยกออกชัดเจนไม่ใช่พวกเดียวกัน 5) การสื่อ ความหมายปฏิเสธการอยู่ร่วมกัน การกีดกันออกจากสังคม 6) การตีตราประทับภาพเหมารวมตายตัวในเชิงลบ 7) การยุยงปลุกปั่น ปลุกระดมให้ผู้อื่นร่วมเกลียดชัง สนับสนุนให้ใช้ความรุนแรงกับผู้ที่เห็นต่าง 8) การระดมกำลังไล่ ฆ่า ชุคุคาม การลงทัณฑ์ทางสังคม รุมประณามอย่างรุนแรงด้วยกลุ่มบุคคล การเนรเทศ หรือนำไปสู่การประกาศ เช่นฆ่า

แนวปฏิบัติ

-นักข่าว พิธีกร ผู้ดำเนินรายการ ใช้ภาษาสุภาพและเหมาะสมในการนำเสนอข่าวหรือรายการเกี่ยวกับข่าว ต้องไม่ แสดงความเห็นต่อท้ายข่าว และหลีกเลี่ยงการปล่อยเสียงสัมภาษณ์แหล่งข่าวและการให้ผู้ฟังโทรศัพท์เข้ามาใน รายการ โดยวัตถุประสงค์ในการใช้สื่อสารสร้างความเกลียดชังในรายการข่าว หรือเพื่อสร้างความเข้าใจผิด และยั่วยุให้เกิดความเกลียดชังต่อกลุ่มเป้าหมายตรวจสอบข้อมูลข่าวสาร คัดกรอง ไม่นำเสนอภาพและเสียงที่สื่อไปทางยุ ยงปลุกปั่นบุคคลหรือคณะบุคคลให้กระทำผิดกฎหมายรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายอื่นๆ

- หากข่าวสารนั้นๆ มีแง่มุมที่สุ่มเสี่ยงต่อการสร้างความขัดแย้ง ความรุนแรง ความแตกแยก หรือสร้างความ กระด้างกระเดื่องให้เกิดความวุ่นวายในบ้านเมือง ควรหารือกับกองบรรณาธิการก่อนเพื่อหาแง่มุมที่สามารถ นำเสนอได้อย่างตรงไปตรงมา โดยไม่เป็นการสร้างความยุ่งยงแตกแยกในสังคม โดยที่ไม่จำเป็นต้องให้ ความสำคัญกับความเร็ว หรือเป็นเพราะเพราะได้ข้อมูลชุดนี้มาเพียงสถานี่ตนเองเท่านั้น

- ไม่นำเสนอเนื้อหาข่าวสารอันเป็นการเหมารวมปลุกเร้า พุดโดยให้ร้ายและสร้างความเกลียดชังให้แก่บุคคลหรือ กลุ่มบุคคลใดๆ บนฐานของชาติพันธุ์ สัญชาติ เชื้อชาติ เพศสภาพ ความผิดไปทางเพศ ศาสนา วัฒนธรรม อุดมการณ์ทางการเมือง อายุ ความพิการทางร่างกาย หรือทางสติปัญญา

- ผู้ดำเนินรายการสนทนาทางการเมือง/การสัมภาษณ์ ต้องไม่ใช่ภาษาที่มีลักษณะการประณาม บริภาษ ก่นด่า ช่มชู้ หรือปฏิเสธการอยู่ร่วมกันของผู้คนในสังคม และควรบอกกับผู้ร่วมรายการสนทนา ว่าจะไม่ให้ใช้ภาษาดังกล่าว หากผู้ร่วมสนทนาไม่ให้ความร่วมมือก็จะขออนุญาตปฏิเสธการสัมภาษณ์ สนทนา
- ในสถานการณ์ขัดแย้งทางการเมือง สังคม วัฒนธรรมที่รุนแรง ตระหนักว่าการนำเสนอข่าวสารที่ไม่รอบคอบจากข้อมูลข่าวสารบางอย่าง แม้จะเป็นข้อเท็จจริงแต่ก็ควรคำนึงถึงผลกระทบของการทำให้สังคมมีความขัดแย้งรุนแรงมากขึ้นโดยไม่จำเป็น
- พึงตระหนักว่าการใช้ความรู้สึกรักชาติในการโน้มน้าวใจผู้คนในประเทศ บางครั้งอาจจะนำมาซึ่งการแบ่งแยก ฉะนั้นต้องระมัดระวังการปลุกเร้าอารมณ์ความรู้สึกรักชาติของผู้คนในประเทศผ่านข้อมูลข่าวสารต่างๆ
- ผู้สื่อข่าวใช้ภาษาเรียกชื่อกลุ่มขัดแย้งต่างๆ อย่างตรงไปตรงมาตามที่แต่ละกลุ่มเรียกชื่อตนเอง ไม่ตัดสิน เช่น กลุ่มผู้ต่อต้าน กลุ่มผู้ก่อการร้าย กลุ่มผู้ใช้ความรุนแรง ควรรับผิดชอบภาษาและการเรียกขานในรายงานของตนเอง ซึ่งอันนี้รวมไปถึงการรายงานคำพูดและการเรียกขานของแหล่งข่าวด้วย ถ้าผู้ให้สัมภาษณ์ใช้คำพูดที่แสดงความเกลียดชังในการให้สัมภาษณ์นั้น ผู้สื่อข่าวต้องคิดอย่างรอบคอบว่าจะใช้คำพูดเหล่านั้นอย่างไร หรือจะใช้หรือไม่ในข่าวของตน
- พึงตระหนักถึงความเป็นธรรมและสมดุล เข้าใจว่าการรายงานข่าวที่เป็นธรรมและสมดุลไม่ใช่การให้เวลาหรือความสนใจแก่ฝ่าย ก และฝ่าย ข เท่าๆ กันเท่านั้น ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือกลุ่มต่างๆ ยังจะต้องได้รับโอกาสอย่างสมเหตุสมผลในการอธิบายถึงจุดยืนและแนวทางของตน รวมทั้งตอบเสียงวิจารณ์ด้วย
- กองบรรณาธิการข่าว หัวหน้าข่าว ควรกันให้นักข่าวที่มีส่วนได้เสียกับความขัดแย้งทางสังคม การเมือง วัฒนธรรม ชาติพันธุ์นั้นๆ ออก เมื่อพบว่าเนื้อหาการรายงานข่าว ข้อมูลของข่าวก่อนหน้านั้นมีการสอดแทรกอคติ ความคิดเห็นชี้นำหรือแสดงความเกลียดชังลงไปในการรายงานข่าวโดยทันที

วิธีการศึกษาและแนวทางการวิเคราะห์

แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1. การศึกษาเชิงปริมาณ และ 2. การศึกษาเชิงคุณภาพ ดังนี้

การศึกษาเชิงปริมาณ:

1. ศึกษาสัดส่วนการนำเสนอข่าวสถานการณ์การชุมนุมเพื่อต่อต้านร่าง พ.ร.บ. นิรโทษกรรม ในประเด็น “อารยะขัดขืน” ทางช่องฟรีทีวี และทีวีดาวเทียม
2. ศึกษาสัดส่วนการนำเสนอข่าวสถานการณ์การชุมนุมเพื่อต่อต้านร่าง พ.ร.บ. นิรโทษกรรม ในประเด็น “อารยะขัดขืน” ทางช่องฟรีทีวี และทีวีดาวเทียมในรูปแบบต่างๆ

3. เปรียบเทียบสัดส่วนแหล่งข่าวที่ปรากฏในการนำเสนอข่าวสถานการณ์การชุมนุมเพื่อต่อต้านร่าง พ.ร.บ. นิรโทษกรรม ในประเด็น “อารยะขัดขืน” ทางช่องฟรีทีวี และทีวีดาวเทียม

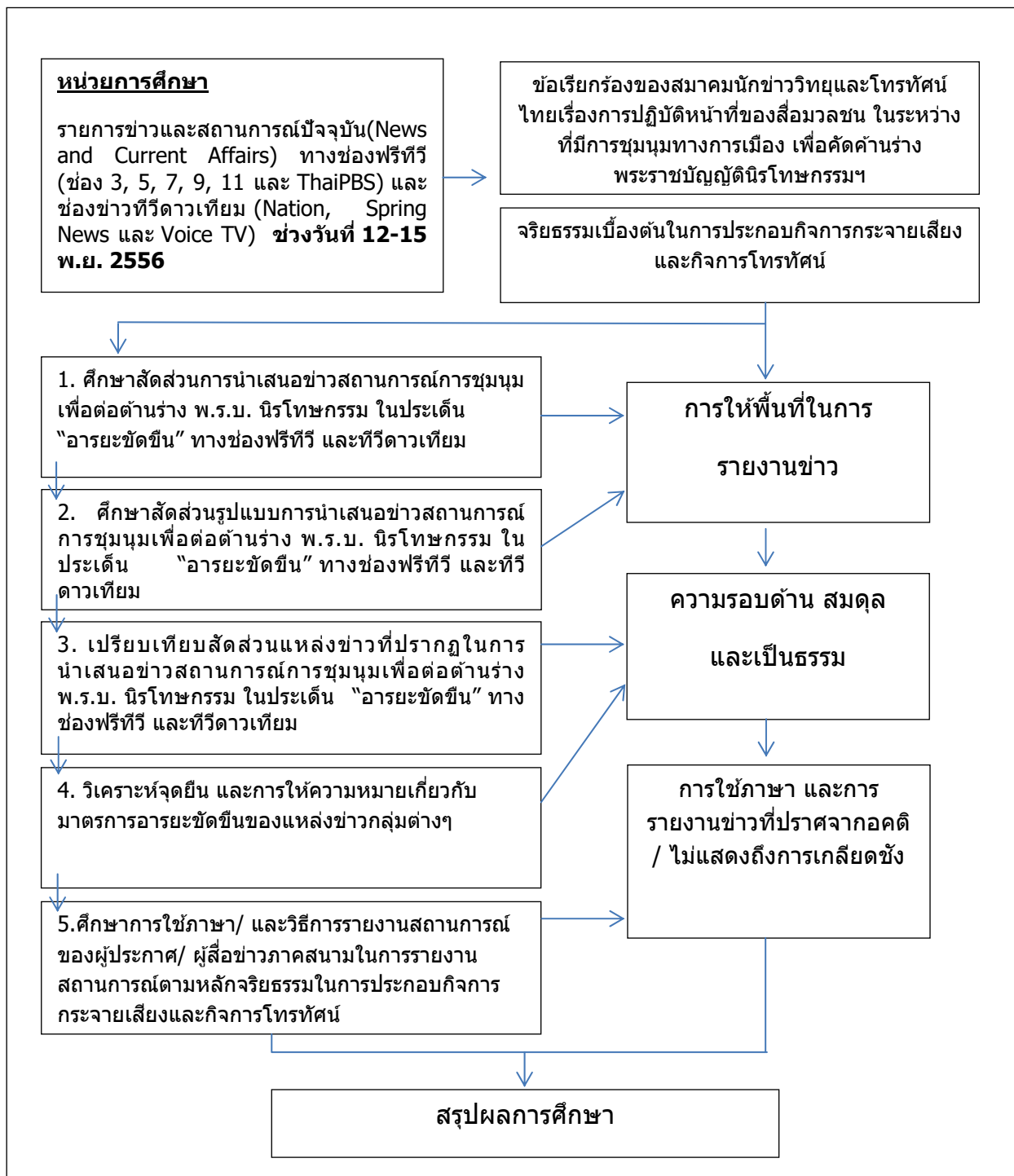
การศึกษาเชิงคุณภาพ:

1. วิเคราะห์จุดยืน และการให้ความหมายเกี่ยวกับมาตรการอารยะขัดขืนของแหล่งข่าวกลุ่มต่างๆ
2. ศึกษาการใช้ภาษา/ และวิธีการรายงานสถานการณ์ของผู้ประกาศ/ ผู้สื่อข่าวภาคสนาม/ ในการรายงานสถานการณ์ตามหลักจริยธรรมในการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

จากแนวทางการศึกษาข้างต้น สามารถสรุปเป็นประเด็นการศึกษา และวิธีการศึกษาในครั้งนี้ ดังแสดงในตาราง

ประเด็นการวัด	วิธีการวัด
การให้พื้นที่ข่าว	- สัดส่วนเวลาการนำเสนอ / สัดส่วนรูปแบบการนำเสนอข่าว การชุมนุมต่อต้านร่าง พ.ร.บ. นิรโทษกรรม ในประเด็น “อารยะขัดขืน”(ปริมาณ)
ความรอบด้าน สมดุล และเป็นธรรม	- สัดส่วนข่าวแหล่งข่าว ที่ปรากฏในการรายงานข่าวการชุมนุมต่อต้านร่าง พ.ร.บ. นิรโทษกรรม ในประเด็น “อารยะขัดขืน” (ปริมาณ) - วิเคราะห์/ จำแนกจุดยืน และการให้ความหมายเกี่ยวกับมาตรการอารยะขัดขืนของแหล่งข่าวกลุ่มที่ปรากฏในรูปแบบต่างๆ (คุณภาพ)
การใช้ภาษา และการรายงานข่าวที่ปราศจากอคติ / ไม่แสดงถึงการเกลียดชัง	- ลักษณะการใช้ภาษา ในการรายงานข่าวของผู้สื่อข่าว/ ผู้ประกาศข่าว ที่ต้องไม่ประกอบด้วย: การสอดแทรกความคิดเห็น ชื่นำ พุดจาเสียดสี/ประชดประชัน การเหมารวม การแสดงสีหน้า/ น้ำเสียง ที่สะท้อนให้เห็นถึงอคติ และการสร้างความเกลียดชัง (คุณภาพ)

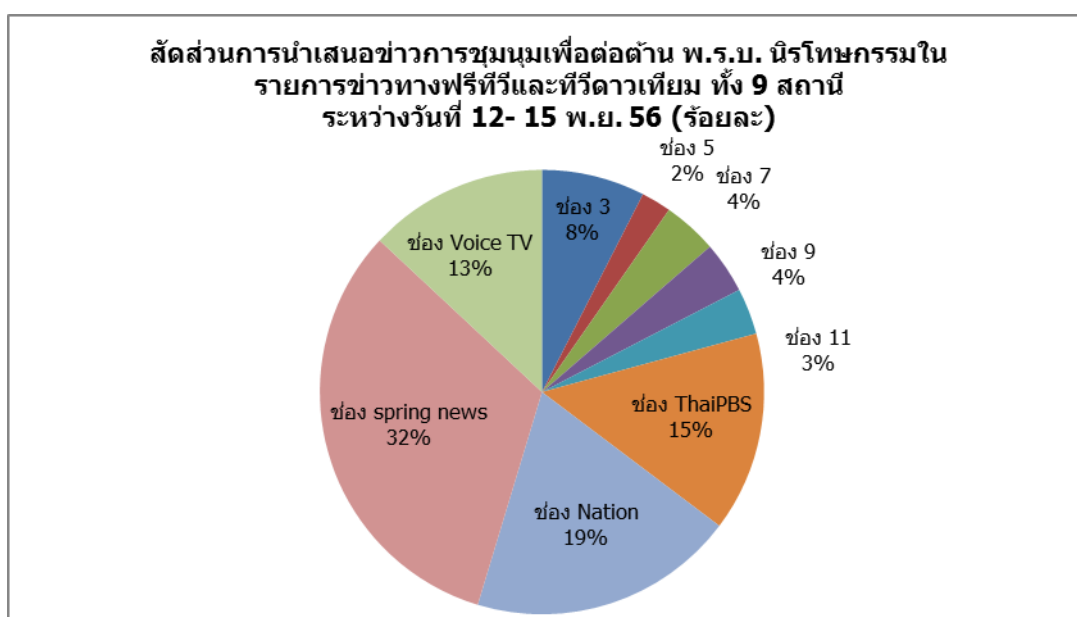
กรอบการศึกษา

ผลการศึกษา

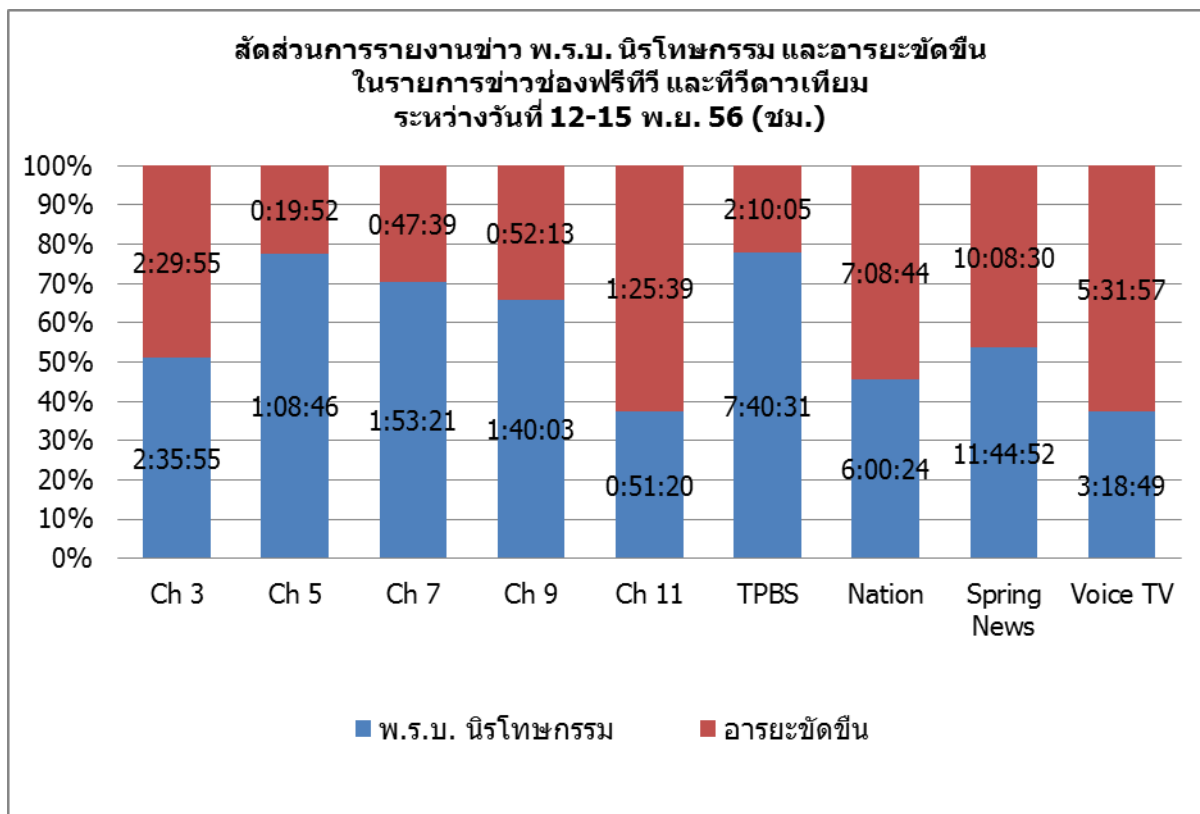
1. สัดส่วนการนำเสนอข่าวการชุมนุมเพื่อต่อต้านร่าง พ.ร.บ. นิรโทษกรรม¹

สถานีที่มีการนำเสนอข่าวสถานการณ์การชุมนุมเพื่อต่อต้านร่าง พ.ร.บ. นิรโทษกรรม มากที่สุด ได้แก่ ช่อง Spring News (21 ชั่วโมง 53 นาที) รองลงมา ได้แก่ ช่อง Nation (13 ชั่วโมง 9 นาที) ช่อง ThaiPBS (9 ชั่วโมง 50 นาที) ช่อง Voice TV (8 ชั่วโมง 50 นาที) จากนั้นเป็น ช่อง 3 (5 ชั่วโมง 5 นาที) ช่อง 7 (2 ชั่วโมง 41 นาที) ช่อง 9 (2 ชั่วโมง 32 นาที) ช่อง 11 (2 ชั่วโมง 16 นาที) และช่อง 5 (1 ชั่วโมง 28 นาที) แต่ส่วนใหญ่เป็นการรายงานตามสถานการณ์การชุมนุมรองลงมาเป็นเรื่องผลกระทบของการชุมนุมต่อเศรษฐกิจ และความเห็นของกลุ่มต่างๆ ที่มีต่อมาตรการอารยะขัดขืน

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาการนำเสนอข่าวสถานการณ์การชุมนุมเพื่อต่อต้านร่าง พ.ร.บ. นิรโทษกรรมที่เกี่ยวข้องกับมาตรการอารยะขัดขืน พบว่า ช่อง Spring News เป็นช่องที่มีการนำเสนอข่าวในประเด็นดังกล่าวมากที่สุด (10 ชั่วโมง 8 นาที) รองลงมาได้แก่ ช่อง Nation (7 ชั่วโมง 8 นาที) ช่อง Voice TV (5 ชั่วโมง 31 นาที) ช่อง 3 (2 ชั่วโมง 29 นาที) ช่อง ThaiPBS (2 ชั่วโมง 10 นาที) ช่อง 11 (1 ชั่วโมง 25 นาที) ช่อง 9 (52 นาที) ช่อง 7 (47 นาที) และช่อง 5 (19 นาที) ดังแสดงในแผนภูมิ

¹ ทั้งนี้ ในการศึกษา ได้นับรวมเวลาการออกอากาศซ้ำด้วย โดยช่องข่าวทีวีดาวเทียมทั้ง 3 ช่อง ได้แก่ Nation, Spring News, และ Voice TV มีการออกอากาศซ้ำ (Re-run)

2. รูปแบบการนำเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องกับมาตรการอาชญากรรม

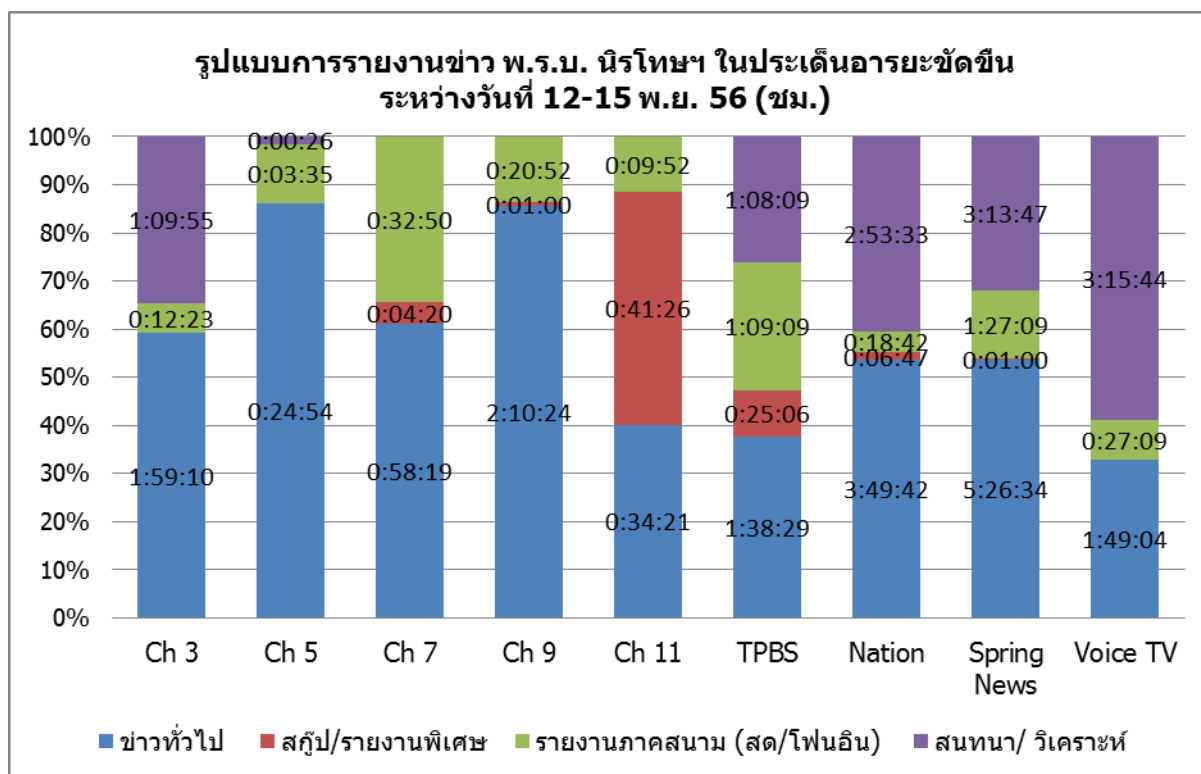
นอกจากการแจกแจงสัดส่วนการนำเสนอข่าวในประเด็นมาตรการอาชญากรรมในภาพรวมแล้ว การศึกษาครั้งนี้ยังจำแนกให้เห็นถึงรูปแบบการนำเสนอข่าวดังกล่าว โดยในภาพรวมพบว่า ทุกช่องเน้นการรายงานสถานการณ์ในรูปแบบข่าวทั่วไปมากกว่ารูปแบบอื่นๆ

สำหรับช่องที่เน้นการรายงานสถานการณ์โดยผู้สื่อข่าวภาคสนามมากที่สุดคือ ช่อง Spring News (1 ชั่วโมง 27 นาที) รองลงมาคือ ช่อง ThaiPBS (1 ชั่วโมง 9 นาที) ช่อง 7 (32 นาที) Voice TV (27 นาที) ช่อง 9 (20 นาที) Nation (18 นาที) ช่อง 3 (12 นาที) ช่อง 11 (9 นาที) และ ช่อง 5 (3 นาที)

ส่วนช่องที่เน้นการนำเสนอข่าวมาตรการอาชญากรรมในรูปแบบการวิเคราะห์/สนทนา โดยนักวิชาการ และฝ่ายที่เกี่ยวข้องมากที่สุด ได้แก่ ช่อง Voice TV (3 ชั่วโมง 15 นาที) รองลงมาคือ Spring News (3 ชั่วโมง 13 นาที) ช่อง Nation (2 ชั่วโมง 53 นาที) ช่อง 3 (1 ชั่วโมง 9 นาที) และช่อง ThaiPBS (1 ชั่วโมง 8 นาที)

ในขณะที่ช่องที่เน้นการนำเสนอข่าวมาตรการอาชญากรรมในรูปแบบสื่อบุคคล/ รายงานพิเศษมากที่สุด ได้แก่ ช่อง 11 (41 นาที) รองลงมาคือ ช่อง ThaiPBS (25 นาที) Nation (6 นาที) ช่อง 7 (4 นาที) ช่อง 9 และ Spring News (1 นาที) ดังแสดงในแผนภูมิ

แม้ช่อง 11 จะเน้นการนำเสนอมาตรการอารยะขัดขืนในรูปแบบรายงานพิเศษมากกว่าช่องอื่นๆ อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่รายงานที่พบมักเป็นรายงานพิเศษที่สะท้อนมุมมองและเนื้อหาในลักษณะไม่เห็นด้วยกับมาตรการอารยะขัดขืน ตัวอย่างเช่น รายงานเรื่อง “รัฐวิสาหกิจอารยะขัดขืน ต้องไม่กระทบประชาชน” “บทพิสูจน์อารยะขัดขืน” หรือ “อารยะ (ไม่) ขัดขืน” ที่มีเนื้อหาเน้นย้ำถึงผลกระทบด้านเศรษฐกิจ จากการหยุดงานของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานต่างๆ และการชี้ให้เห็นว่ามาตรการดังกล่าวเป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ รายงานเรื่อง “วิเคราะห์...ทางลงมือประชาธิปไตย” ที่ชี้ให้เห็นว่าพรรคประชาธิปัตย์ อยู่เบื้องหลังการชุมนุม และตั้งคำถามถึงวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของพรรคประชาธิปัตย์ ทั้งนี้ โดยไม่พบว่า มีการนำเสนอรายงานพิเศษจากมุมมองของผู้ชุมนุม ด้านช่อง ThaiPBS พบว่า มีสก๊อป/รายงานพิเศษที่สะท้อนมุมมองและเนื้อหาที่มีการให้บริบทที่มาที่ไปของความขัดแย้งมากกว่า ตัวอย่างเช่น รายงานเรื่อง “การต่อสู้ของพรรคประชาธิปัตย์และพรรคเพื่อไทย” “หนูน-คัดค้านร่าง พ.ร.บ. นิรโทษกรรม” “สังคมออนไลน์กับการเมือง” เป็นต้น ในขณะที่ช่องอื่นๆ มักเป็นรายงานพิเศษในลักษณะประมวลเหตุการณ์เป็นหลัก

นอกจากนี้ ในแง่ของความหลากหลายของรูปแบบการรายงาน จะพบว่า ช่อง ThaiPBS เป็นช่องที่มีการนำเสนอข่าวที่เกี่ยวกับมาตรการอารยะขัดขืน ในรูปแบบที่หลากหลายมากที่สุด คือมีทั้งการรายงานในรูปแบบข่าวทั่วไป รายงานพิเศษ รายงานภาคสนาม และ สนทนาวิเคราะห์/ สนทนา ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ในขณะที่ช่องอื่นๆ พบว่า มักเน้นการรายงานข่าวตามสถานการณ์ในรูปแบบทั่วไป ยกเว้นช่อง Voice TV ที่เน้นการให้พื้นที่รายงานข่าวสถานการณ์การชุมนุมในรายการที่มีรูปแบบวิเคราะห์/ สนทนาค่อนข้างมาก โดยเฉพาะในรายการ Wake Up Thailand และ The Chat Room

3. การให้พื้นที่แหล่งข่าว

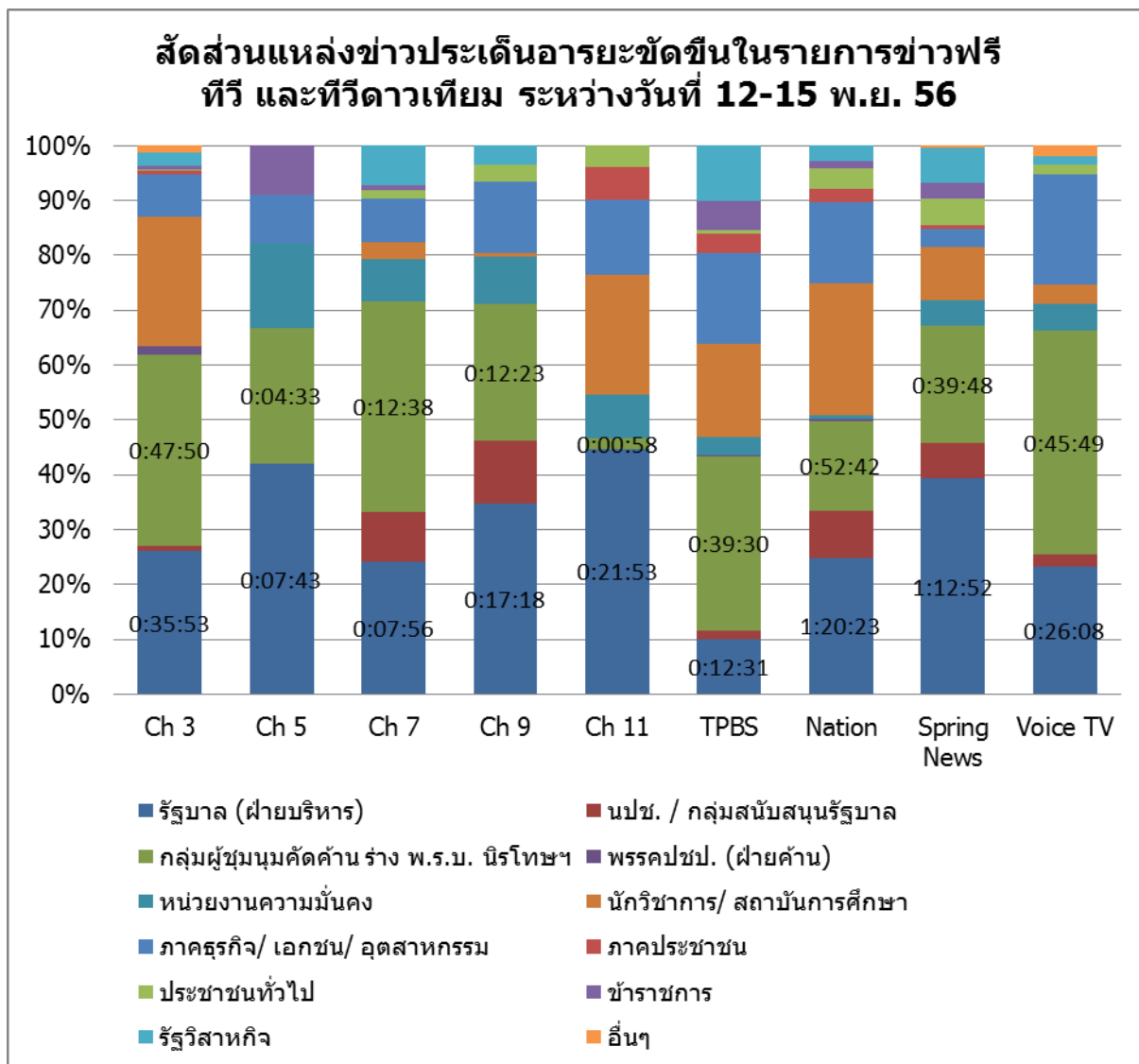
การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการแบ่งกลุ่มแหล่งข่าวเบื้องต้นโดยเริ่มจากการพิจารณาจากกลุ่มการเมือง/ ตำแหน่งที่แหล่งข่าวสังกัด เช่น กลุ่มรัฐบาล กลุ่มผู้ชุมนุม พรรคฝ่ายค้าน กลุ่มธุรกิจ/เอกชน/ อุตสาหกรรม นักวิชาการ/ สถาบันการศึกษา หน่วยงานด้านความมั่นคงภาคประชาชน และประชาชนทั่วไป เป็นต้น

ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมรายการข่าวในทุกช่องมุ่งให้พื้นที่แหล่งข่าวกลุ่มคู่ขัดแย้งของเหตุการณ์ ได้แก่ กลุ่มรัฐบาล และกลุ่มผู้ชุมนุมคัดค้านร่าง พ.ร.บ. นิรโทษกรรม (คู่ขัดแย้ง) เป็นหลัก รองลงมาคือกลุ่ม นักวิชาการ ผู้บริหารสถาบันการศึกษา และกลุ่มภาคธุรกิจ/ เอกชน/ อุตสาหกรรม กลุ่มรัฐวิสาหกิจ

หากเลือกพิจารณาการให้สัดส่วนพื้นที่แหล่งข่าวเฉพาะกลุ่มคู่ขัดแย้งของเหตุการณ์แล้ว จะพบว่าช่องที่ให้ พื้นที่แหล่งข่าวกลุ่มรัฐบาลมากกว่ากลุ่มผู้ชุมนุมคัดค้านร่างพ.ร.บ. นิรโทษกรรม ประกอบด้วย ช่อง 5 (รัฐบาล 7 นาที: กลุ่มผู้ชุมนุม 4 นาที) ช่อง 9 (รัฐบาล 17 นาที: กลุ่มผู้ชุมนุม 12 นาที) ช่อง 11 (รัฐบาล 21 นาที: กลุ่มผู้ชุมนุม 1 นาที) ช่อง Nation (รัฐบาล 1 ชั่วโมง 20 นาที: กลุ่มผู้ชุมนุม 52 นาที) และช่อง Spring News (รัฐบาล 1 ชั่วโมง 12 นาที: กลุ่มผู้ชุมนุม 39 นาที)

ที่เหลือเป็นช่องที่ให้พื้นที่แหล่งข่าวกลุ่มผู้ชุมนุมคัดค้านร่างพ.ร.บ. นิรโทษกรรมมากกว่ากลุ่มรัฐบาล ได้แก่ ช่อง 3 (กลุ่มผู้ชุมนุม 47 นาที: กลุ่มรัฐบาล 35 นาที) ช่อง 7 (กลุ่มผู้ชุมนุม 12 นาที: กลุ่มรัฐบาล 7 นาที) ช่อง TPBS (กลุ่มผู้ชุมนุม 39 นาที : กลุ่มรัฐบาล 12 นาที) และ VOICE TV (กลุ่มผู้ชุมนุม 45 นาที : กลุ่มรัฐบาล 26 นาที)

ในแง่ความหลากหลายของแหล่งข่าว พบว่าช่อง 5 เป็นช่องที่มีความหลากหลายในการให้พื้นที่แหล่งข่าว กลุ่มต่างๆ น้อยที่สุด ในขณะที่ช่องอื่นๆ มีความหลากหลายใกล้เคียงกัน อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาพบว่าสื่อ โทรทัศน์ทุกช่องให้พื้นที่แหล่งข่าวที่เป็นประชาชนทั่วไป(ที่ไม่ใช่ผู้ชุมนุม) ในสัดส่วนที่ค่อนข้างน้อย

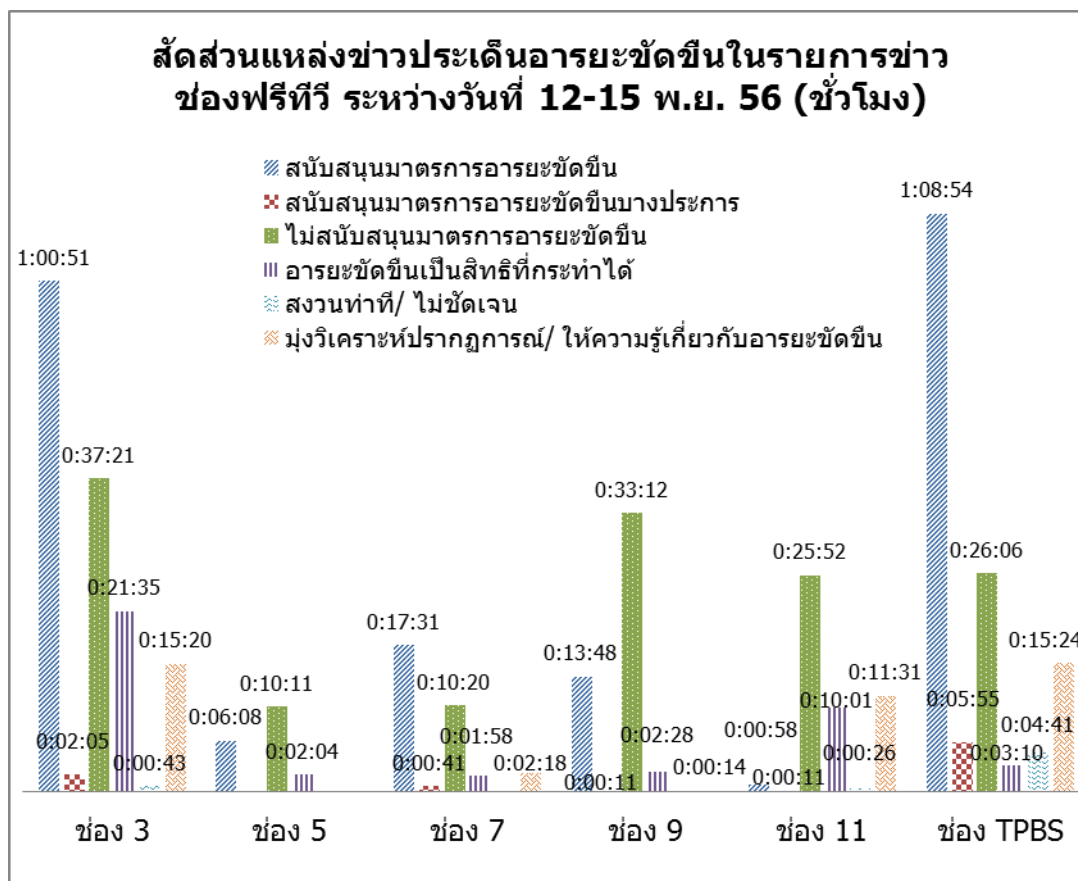

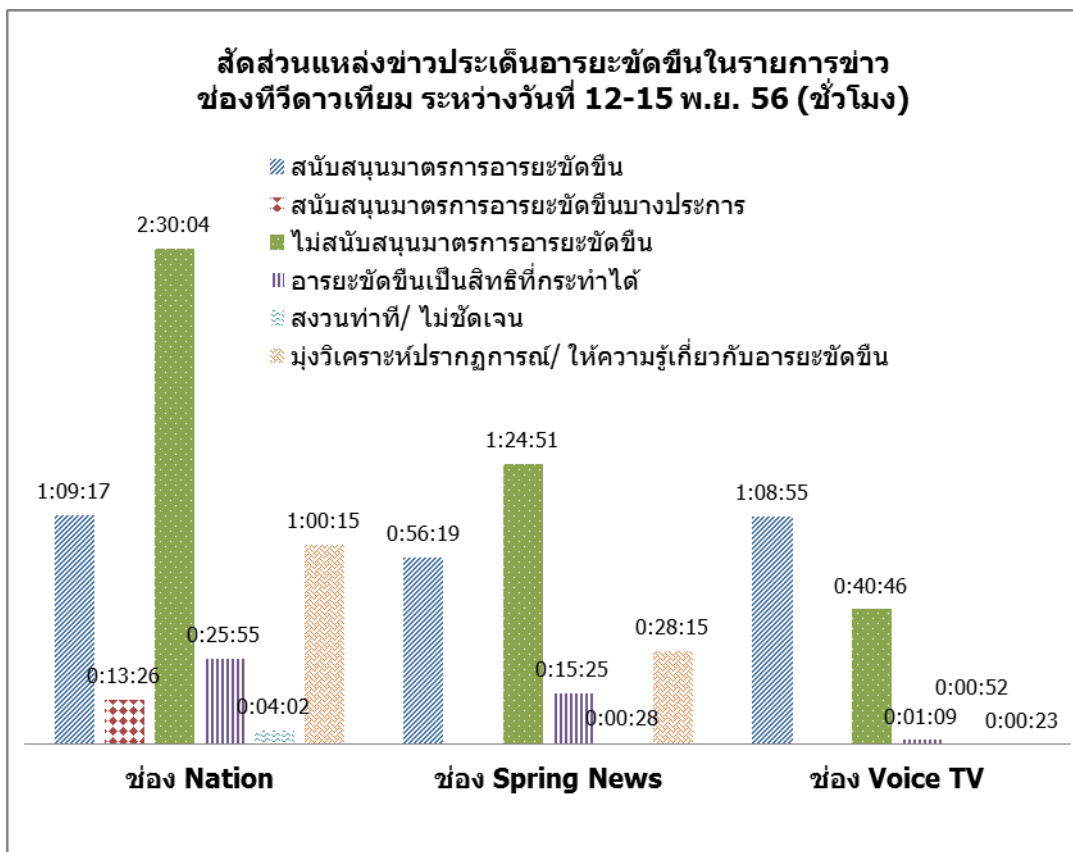
4. จุดยืนเกี่ยวกับมาตรการการยกระดับขึ้นของแหล่งข่าวกลุ่มต่างๆ

นอกจากการจำแนกแหล่งข่าวออกเป็นกลุ่มต่างๆ แล้ว การศึกษาครั้งนี้ยังมุ่งวิเคราะห์จุดยืนแหล่งข่าวกลุ่มต่างๆ เกี่ยวกับมาตรการการยกระดับขึ้น โดยพบว่า สามารถจำแนกออกเป็น 6 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มแหล่งข่าวที่สนับสนุนมาตรการการยกระดับขึ้น 2) กลุ่มแหล่งข่าวที่สนับสนุนมาตรการการยกระดับขึ้นบางประการ 3) กลุ่มแหล่งข่าวที่ไม่สนับสนุนมาตรการการยกระดับขึ้น 4) กลุ่มแหล่งข่าวที่มองว่าการยกระดับขึ้นเป็นสิทธิ 5) กลุ่มแหล่งข่าวที่มุ่งวิเคราะห์ / ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยกระดับขึ้น และ 6) กลุ่มที่สงวนท่าที/ ไม่ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับประเด็นนี้อย่างชัดเจน

จากการศึกษาพบว่าทุกสถานีมีการให้พื้นที่แหล่งข่าวที่ไม่สนับสนุนมาตรการการยกระดับขึ้นค่อนข้างมาก โดยช่องที่พบว่า ช่องที่มีการให้พื้นที่แหล่งข่าวกลุ่มคัดค้านมาตรการการยกระดับขึ้นมากกว่ากลุ่มอื่นคือช่อง Nation (2 ชั่วโมง 30 นาที) ช่อง Spring News(1 ชั่วโมง 24 นาที) ช่อง 9(33 นาที) ช่อง 11(25

นาที) และช่อง 5(10 นาที) ในขณะที่ช่องที่มีการให้พื้นที่แหล่งข่าวกลุ่มที่สนับสนุนมาตรการอารยะขัดขืนมากกว่ากลุ่มอื่น ได้แก่ ช่อง Voice TV (1 ชั่วโมง 8 นาที) ช่อง ThaiPBS (1 ชั่วโมง 8 นาที) ช่อง 3 (1 ชั่วโมง)และช่อง 7 (17 นาที) ดังแสดงในแผนภูมิ

แหล่งข่าวที่ไม่สนับสนุนมาตรการการยกระดับขึ้น

ผลการศึกษาพบว่าแหล่งข่าวที่ไม่สนับสนุนมาตรการการยกระดับขึ้น มักเป็นกลุ่มการเมืองจากฟากรัฐบาล กลุ่ม นปช. เช่น นายกรัฐมนตรีนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายพลอดประสพ สุรัสวดี นายกิตติรัตน์ ณ ระนองกลุ่มหน่วยงานความมั่นคงเช่น ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือ ศอ.รส. และกลุ่มภาคธุรกิจ/เอกชน/ อุตสาหกรรมเช่น นายพูนศักดิ์ ชาติสุทธิผลประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยโดยให้เหตุผลสำคัญ คือ ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ /ความเชื่อมั่นในการลงทุน และ เหตุผลด้านกฎหมาย

ตัวอย่างแหล่งข่าวที่ไม่สนับสนุนมาตรการการยกระดับขึ้น

นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี

"รัฐบาลรณรงค์มาตลอด ให้ประชาชนเสียภาษีอย่างถูกต้องตามขั้นตอน ซึ่งเป็นสิ่งที่รัฐต้องทำ การทำงานและการศึกษาต่างๆ ก็ต้องเดินหน้ากันต่อไป ขอร้องว่าอย่าหยุดงาน หากอยากชุมนุม ก็ยังมีเวลาออกเหนือจากงานให้มาแสดงออก สำหรับการเสียภาษีต่างๆ ก็เป็นหน้าที่ของพลเมือง หากไม่ดำเนินการตามกฎหมายก็จะสร้างความเสียหาย และความเจ็บปวดให้กับประเทศ ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ สร้างความเดือดร้อน ย้อนกลับมาถึงประชาชนคงต้องให้ฝ่ายกฎหมายได้พิจารณา รัฐบาลก็ทำดีที่สุด ให้ความอดทนอดกลั้น ไม่อยากเห็นความรุนแรง"

นายสภรณ์ อัดถาวงค์ รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

<p>ตัวอย่างแหล่งข่าวที่ไม่สนับสนุนมาตรการอารยะขัดขืน</p> <p>"คือคุณสุเทพเอง คงจะกลืนน้ำลาย เพราะข้อเรียกร้องคือ ร่าง พ.ร.บ. นิรโทษกรรม ซึ่งวันนี้ รัฐบาลยืนยันแล้วว่า จะไม่รับร่าง มีการลงสัตยาบันชัดเจน นี่คือการชัดเจนจริงใจ แต่นายสุเทพก็ยังทำที่ไม่รู้ร้อน จะเคลื่อนไหวต่อไป เป็นผู้ใหญ่กันแล้ว อย่าไปสร้างปัญหา ใ้ 4 ข้อ (มาตรการอารยะขัดขืน) ที่ว่า มันเป็นเรื่องที่สร้างความเสียหายให้เกิดขึ้น ผิดกฎหมายผมถือว่านายสุเทพกำลังทำลายกับอำนาจทางกฎหมาย ซึ่งนายอภิสิทธิ์เองก็พูดเองว่าทุกอย่างต้องเคลื่อนไหวภายใต้กรอบของกฎหมาย นี่แสดงว่าไม่ได้รักษาคำพูด เป้าหมายคือการโค่นล้มรัฐบาลที่มาจากระบอบประชาธิปไตยใหม่"</p>
<p>ชาริต เฟิงดิษฐ์อธิบดีดีเอสไอ</p> <p>"การประชุมที่ผ่านมา มีลักษณะการประชุมขับไล่รัฐบาลทั้งทีดีเอสไอเคยแจ้งเตือนแล้วว่าการประชุมมีลักษณะเข้าข่ายผิดประมวลกฎหมายอาญามาตรา 116 ซึ่งล่าสุดนายสุเทพและพวกยังได้ประกาศยกระดับการประชุมพร้อมกับมีการเรียกร้องให้มีการหยุดงานและอารยะขัดขืนรัฐบาลด้วยการไม่เสียภาษี โดยในส่วนของดีเอสไอ จะรับเรื่องทั้งหมดไว้เป็นหลักฐานก่อนจะเสนอเข้าที่ประชุมคณะกรรมการคดีพิเศษและมอบหมายให้สำนักคดีพิเศษพิจารณาจับเป็นคดีอย่างไร"</p>
<p>พยงค์ศักดิ์ ชาตีสวัสดิ์ผลประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย</p> <p>"การนัดหยุดงานเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสมแม้ว่าเป็นสิทธิส่วนบุคคลและไม่เห็นด้วยกับการชะลอการจ่ายภาษี เพราะเป็นการคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง"</p>
<p>อิสระ ว่องกุศลกิจประธานหอการค้าไทย</p> <p>"ส่วนการต่อต้านการหยุดงานระหว่างวันที่ 13-15 พฤศจิกายน ภาคเอกชนมีนโยบายไม่สนับสนุนมาตรการดังกล่าว"</p>
<p>ก้องเกียรติ โภกาสวัสดิ์กรรมการบริหาร บล. เอเซียพลัส</p> <p>"ผมคิดว่ามันเล่นนอกเกมแล้ว ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่ถูก และเป็นการสร้างค่านิยมที่ผิดให้สังคมไทยซึ่งผมคิดว่าอันตรายน่ากลัวกว่าการประท้วงกันหรือข่าระโทษในสภาหรืออะไรก็ตามแต่กำลังจะบอกว่าการบรรเทาของประเทศไทยจะต้องถูกหักล้างไป ท้ายที่สุดไปเพราะเรื่องอย่างนี้ผมคิดว่าไม่ใช่เรื่องที่ดี"</p>

แหล่งข่าวที่สนับสนุนมาตรการอารยะขัดขืน

จากการศึกษาพบว่า แหล่งข่าวที่แสดงความเห็นสนับสนุนมาตรการอารยะขัดขืน ประกอบด้วยกลุ่มผู้ชุมนุมคัดค้าน ร่างพ.ร.บ. นิรโทษกรรมเป็นหลัก โดยเฉพาะนายสุเทพ เทือกสุบรรณ นายเอกนัฏ พร้อมพันธุ์ และนายวิทยา แก้วภราดัย รวมถึงกลุ่มสมาพันธ์รัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ และแนวร่วมต่างๆ ทั้งในกรุงเทพฯ และในต่างจังหวัด เป็นต้น ทั้งนี้ โดยให้เหตุผลความไม่เหมาะสมในการเร่งผลักดัน ร่าง พ.ร.บ. นิรโทษกรรม ของรัฐบาล และผลกระทบต่างๆ ที่เกิดขึ้น

ตัวอย่างแหล่งข่าวที่สนับสนุนมาตรการอารยะขัดขืน

สเทพ เทือกสุบรรณอดีต ส.ส. พรรคประชาธิปัตย์

“วันพรุ่งนี้ให้ทุกคน ทุกบริษัท ทุกหน่วยงาน ข้าราชการสะอาดงานของตัวเอง1วัน จากนั้นวันที่ 13 14 15 หยุดงานทั่วประเทศนี้เป็นมาตรการที่ 1 มาตรการที่ 2 ต้องขอพื้้นักธุรกิจ ห้างร้าน เอกชนทั้งหลาย ขณะนี้อยู่ในช่วงการชำระภาษีกลางปี โปรดชะลอการชำระภาษี”

เอกณัฐ พร้อมพันธ์อดีต ส.ส. พรรคประชาธิปัตย์

“เป็นการชุมนุมที่ไม่เกี่ยวข้องกับพรรคประชาธิปัตย์เพราะ ส.ส. ลาออกหมดแล้ว เน้นย้ำจัดยื่นมาตรการอารยะขัดขืนต่อไปเพราะเป็นแนวทางสันติวิธีไม่ทำให้เกิดการสูญเสียและต้องใช้เวลาทำความเข้าใจกับประชาชน เพราะเป็นเรื่องใหม่ของสังคมไทยและย้ำว่าการชุมนุมมีจุดยืนหลักคือการทำให้ร่าง พ.ร.บ นิรโทษกรรม ออกไปจากสภา ซึ่งเป็นเรื่องที่รัฐบาลต้องแก้ปัญหา แม้จะยอมรับว่ากระบวนการที่ทำได้ตามเป้าหมายผ่านไปแล้ว ส.ว. ไม่ผ่านแล้ว”

มณเฑียร มณีเทศข้าราชการนักตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการพิเศษ

“ได้ทำหนังสือของดการหักภาษี ณ ที่จ่าย ไม่กั้ว ไม่กั้ววล นี้คือหนึ่งในมาตรการอารยะขัดขืน อยากรให้เพื่อนข้าราชการทุกคน อย่านิ่งเฉย หากมีอะไรไม่ถูกต้อง”

สมาพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ (สรส.)

“ที่ประชุม สรส. มีมติเห็นชอบอารยะขัดขืน โดยเปิดให้พนักงานลาหยุด ในวันที่ 13-15 พฤศจิกายน ย้ำว่าหากหยุดงาน 3 วันก็จะไม่ให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน”

แหล่งข่าวที่สนับสนุนมาตรการอารยะขัดขืนบางประการ

กลุ่มแหล่งข่าวที่สนับสนุนมาตรการอารยะขัดขืนบางประการ ส่วนใหญ่มักเป็นกลุ่มภาคประชาสังคม เช่น กลุ่มแพทย์ชนบท และกลุ่มหน่วยงานรัฐวิสาหกิจบางแห่ง เช่น สหภาพรัฐวิสาหกิจการรถไฟพนักงานองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.)โดยเน้น/ สนับสนุนการแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ เช่น การติดธงชาติ และเป่านกหวีด การติดป้าย ฯลฯ แต่ไม่สนับสนุนให้มีการหยุดงาน หรือชะลอการเสียภาษีเนื่องจากจะส่งผลกระทบต่อทำให้บริการประชาชน และเศรษฐกิจโดยรวม

ตัวอย่างแหล่งข่าวที่สนับสนุนมาตรการอารยะขัดขืนบางประการ

หมอเกรียงศักดิ์วีชรกุลเกียรติ ประธานชมรมแพทย์ชนบท

“กลุ่มแพทย์ชนบท หมอเกรียงศักดิ์ ประธานชมรมแพทย์ชนบท แลกเปลี่ยนสนับสนุน มาตรการอารยะขัดขืน คัดค้าน พรบ เพราะเป็นแนวทางสันติวิธี แต่การหยุดงานขอยกเว้น เพราะบทบาทและวิชาชีพมีความจำเป็นต่อดูแล ประชาชนตลอด 24 ชั่วโมง ไม่สามารถหยุดงานได้ แต่โรงพยาบาลต่างๆ สามารถบริหารจัดการให้เจ้าหน้าที่เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในแต่ละจังหวัดได้ โดยไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ป่วย มาตรการที่จะทำคือ ขึ้นป้าย แขนงธงชาติขนาดใหญ่ และเรียกร้องขอให้รัฐออกมาขอโทษประชาชน”

दन्य जन्तुर्जाययान्नापात्तिः

"พยายามต่อต้านคอร์ปชั่นต่อไป ขยายลงไปในวงกว้าง แต่มาตรการอารยะขัดขืน ทางเครือข่ายจะรณรงค์ในบางประการที่เหมาะสม อย่างเช่น ใส่เสื้อ แขนง เป็นต้น ส่วนการนัดหยุดงาน หรือจดจ่ายภาษีก็ไม่ปฏิบัติตามเหมือนกัน"

สหภาพรัฐวิสาหกิจการรถไฟ

"รฟม. ขอมอบเงินบริจาคแสดงจุดยืนสนับสนุนการชุมนุมแต่รฟม. ก็ยอมรับว่าไม่ประกาศหยุดงานและหากจะหยุดงานพนักงานก็ต้องใช้สิทธิวันลา"

แหล่งข่าวที่ให้ความเห็นว่าอารยะขัดขืนเป็นสิทธิ

กลุ่มแหล่งข่าวที่มองว่ามาตรการอารยะขัดขืนเป็นสิทธิส่วนบุคคล โดยเฉพาะในส่วนของกรหยุดงาน โดยมากมักเป็นกลุ่มนักวิชาการ ผู้บริหารสถาบันการศึกษา ที่ออกมายืนยันว่าจะไม่มีการปิดการเรียนการสอน หากแต่พนักงาน หรือนักศึกษาประสงค์จะเข้าร่วมชุมนุม หยุดงาน หรือหยุดเรียน ก็เป็นสิทธิที่สามารถทำได้ กลุ่มหน่วยงานรัฐวิสาหกิจบางแห่ง เช่น การบินไทย หรือการท่าเรือ ที่มองว่าการหยุดงานเป็นสิทธินอกจากนี้ ในบางกรณียังพบว่า แหล่งข่าวฟากรัฐบาล/ ความมั่นคง มีการให้ความเห็นว่ามาตรการอารยะขัดขืนเป็นสิทธิที่พึงกระทำได้เช่นกัน โดยเฉพาะกรณีนายชัชชาติ สิทธิพันธุ์รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม และสมชัย ศิริวัฒน์-ไชยผลัดกระทรวงคมนาคม ที่ออกมายืนยันว่าจะไม่ปิดกั้นการแสดงออกทางการเมืองของเจ้าพนักงานเพราะเป็นสิทธิส่วนบุคคลแต่ต้องเป็นช่วงนอกเวลางาน และไม่ให้เกิดกระทบกับการให้บริการของประชาชน เป็นต้น

ตัวอย่างแหล่งข่าวที่ให้ความเห็นว่าอารยะขัดขืนเป็นสิทธิ**ชัยชาญ ถาวรเวชอธิบดีมหาวิทยาลัยศิลปากร**

"มหาวิทยาลัยจะเปิดการเรียนการสอนตามปกติ การแสดงออกเป็นสิทธิเสรีภาพ การไม่ทำงาน ไม่เข้าเรียน เพื่อประกาศอารยะขัดขืน ก็สามารถทำได้"

อาทิตย์ อไรรัตน์อธิบดีมหาวิทยาลัยรังสิต

"ยืนยันไม่มีการหยุดเรียน หยุดงาน แต่หากบุคคลากรจะไปร่วมชุมนุม ก็เป็นสิทธิ"

สหภาพการบินไทย

"มีมติให้สิทธิ์พนักงานตัดสินใจอย่างอิสระว่าจะหยุดงาน 3 วันหรือไม่ ....ชี้แจงนายกฯ ว่านี่ไม่ใช่หมัดบอร์ดา แต่ขึ้นอยู่กับมติของพนักงาน"

ชัชชาติ สิทธิพันธุ์รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

ตัวอย่างแหล่งข่าวที่ให้ความเห็นว่าอารยะขัดขืนเป็นสิทธิ

“การหยุดงานเป็นสิทธิ ขณะนี้ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวกับการขนส่ง ยังคงทำหน้าที่ตามปกติ ไม่หยุดงาน พนักงานรัฐวิสาหกิจที่จะเข้าร่วมชุมนุม ก็เป็นสิทธิที่ทำได้ ทางกระทรวงฯ ไม่ได้คัดค้านหรือบังคับ แต่ขอให้ เป็นเรื่องส่วนบุคคล ไม่ใช่องค์กร พนักงาน ต้องคำนึงถึงหน้าที่หลักด้วย”

แหล่งข่าวที่มุ่งวิเคราะห์ปรากฏการณ์/ ให้ความรู้เกี่ยวกับอารยะขัดขืน

จากการศึกษาพบว่า แหล่งข่าวกลุ่มที่ให้ความเห็นในลักษณะนี้คือกลุ่มนักวิชาการ นักวิเคราะห์จาก สถาบันต่างๆ รวมถึงนักกฎหมายที่ออกมาอธิบายความเป็นมา ความหมายของอารยะขัดขืน และเงื่อนไขเกี่ยวกับ มาตรการอารยะขัดขืน รวมถึงการคาดคะเนสถานการณ์ และผลกระทบต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากมาตรการ ดังกล่าว

แหล่งข่าวที่มุ่งวิเคราะห์ปรากฏการณ์/ ให้ความรู้เกี่ยวกับอารยะขัดขืน

ชัยวัฒน์ สถาอานันท์ประธานคณะทำงานยุทธศาสตร์สันติวิธี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

“มีการให้ความหมายของอารยะขัดขืน ประเด็นการลาออกของ ส.ส. พรรคประชาธิปัตย์ ประเด็นมีอบชนมีอบ ส่วนอารยะขัดขืนอาจารย์ให้ความหมายว่า อารยะขัดขืนฐานรากมันคือการทำผิดกฎหมาย มีลักษณะสำคัญ หลายอย่าง ที่ละเมิดกฎหมาย โดยใช้วิธีสันติวิธี สันติวิธีผิดกฎหมายก็ได้ นะครับ ไม่จำเป็นต้องอยู่ในกรอบ กฎหมายเสมอไป แต่ถ้าทำแล้วต้องยอมรับกับผลที่เกิดขึ้น มาตรการอารยะขัดขืนที่ประกาศบนเวที การนัดหยุดงานมันเป็นสิทธิของคนงานไม่ใช่เรื่องผิดกฎหมายซะทีเดียว การชะลอภาษีก็เช่นเดียวกันเหล่านี้ทั้งหมด เป็นกระบวนการสันติวิธี เป็นวิธีที่ค่าใช้จ่ายต่อสู้กับรัฐที่ไม่เป็นธรรมในความคิดของเค้า ถ้ามาเป็นอารยะขัดขืน ใหม่ก็ต้องดูว่าผิดกฎหมายไหม ถ้าผิดกฎหมายก็ถือว่าเป็นอารยะขัดขืนได้ อารยะขัดขืนพื้นฐานมันเป็นสันติวิธี นายกษก็พูดดี ว่าสถานการณ์แบบนี้ก็ถือว่าเป็นกฎหมายตามเท่าที่จำเป็น”

ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล

“อารยะขัดขืน เป็นแนวทางสันติที่งดงาม สำเร็จมาแล้วทั้งในอังกฤษ และอินเดีย ความจริงอาจใช้คำว่า พลเมืองขัดขืนน่าจะถูกต้องกว่า อารยะขัดขืนต้องยึดความจริง สันติ และอหิงสา ในการนำทาง”

ดร.เอกพันธ์ ปิณฑวนิชศูนย์สันติศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดลมหาวิทยาลัย

“บทเรียนที่ผ่านมา เชื่อว่าคงไม่เกิดความรุนแรง มองว่าหากข้อเสนอของผู้เรียกร้องมีความสมเหตุสมผล ประชาชนก็จะออกมาสนับสนุนมาก อารยะขัดขืนเกิดจากที่ทุกคนมีความรู้สึกอัดอั้นตันใจ ต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จึงรวมตัวกันขัดกฎหมายหรือนโยบายนั้น ๆ แต่ต้องเป็นการขัดแบบเปิดเผย ยอมรับผลจากการขัดกฎหมาย แล้วแต่ว่า ถ้าทำไปแล้ว จะถูกใช้เป็นเครื่องมือทางการเมืองหรือเปล่า การชุมนุมประท้วง ทุกกลุ่มควรมี เป้าหมาย/ประเด็นที่ชัดเจน ต้องมีจุดจบ ส่วนตัวเห็นว่าการปฏิรูปเป็นประเด็นในมือบไม่ได้อ เพราะมีหลากหลาย ร้อยประเด็น ต้องมีการออกแบบกระบวนการให้ได้รับการยอมรับ และควรระวัง hate speech”

ชมพล อุ่นพัฒนาศิลป์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

“กระบวนการของคุณสุเทพ เป็นแค่การประท้วงทางการเมืองโดยสันติวิธี แต่ยังไม่เข้านิยามอารยะขัดขืน ไม่

แหล่งข่าวที่มุ่งวิเคราะห์ปรากฏการณ์/ ให้ความรู้เกี่ยวกับอารยะขัดขืน

มั่นใจว่า อารยะขัดขืนของคุณสุเทพ จะทำอะไรรัฐบาลได้ ส่วนตัวมองว่า น่าจะเป็นการตรวจสอบรัฐบาลจากภาคประชาชนมากกว่า”

นอกจากกลุ่มแหล่งข่าวที่ออกมาให้ความเห็นเกี่ยวกับมาตรการอารยะขัดขืนในลักษณะต่างๆ แล้ว จากการศึกษายังพบว่า มีบางหน่วยงาน องค์กร ที่อาจไม่ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวอย่างชัดเจน เช่น การให้สัมภาษณ์ว่า ยังไม่มีการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องนี้ การปฏิเสธที่จะให้ความเห็น หรือต้องรอมติ หรือความชัดเจนจากการประชุมขององค์กรก่อน จึงจะสามารถออกมาให้ข้อมูล/ความเห็นได้ เป็นต้น

5. การใช้ภาษา/ การรายงานสถานการณ์ของผู้ประกาศ/ ผู้สื่อข่าว

ในภาพรวมพบว่าผู้ประกาศ และผู้สื่อข่าวช่องฟรีทีวีมีการใช้ภาษา/ วิธีการรายงานข่าวที่เหมาะสม ทั้งนี้ อาจมีการสอดแทรกความคิดเห็นของพิธีกร/ผู้ประกาศ เช่น การสอดแทรก หรือประเมินสถานการณ์ต่างๆ ไปในช่วงทำข่าว หรืออาจมีการใช้คำว่า “มีอบ” เพื่อเรียกแทนกลุ่มผู้ชุมนุมในเกือบทุกๆ ช่องแต่ไม่พบว่ามีการใช้ภาษาเหมาะสม กระตุ้นอารมณ์ ล้อเลียนเสียดสี หรือการใช้ลักษณะภาษาอื่นใดที่สะท้อนให้เห็นถึงอคติในการรายงาน หรือภาษาที่มุ่งให้เกิดความเกลียดชังในข่าวอย่างเด่นชัด

อย่างไรก็ตาม สำหรับที่วิดาวเทียมช่องNation, Voice TV และ Spring News โดยเฉพาะในรายการข่าวที่มีรูปแบบการเล่าข่าว/ วิเคราะห์ข่าวมักพบการสอดแทรกความคิดเห็น เสียดสี การใส่อารมณ์ และการใช้ภาษาการรายงานที่สะท้อนให้เห็นอคติค่อนข้างชัดเจน

ตัวอย่างการใช้ภาษาที่สะท้อนอคติในการรายงาน

Voice TV	
รายการ The Chat Room (Re-Run) วันที่ 12 พ.ย. 56	
บริบทการรายงานข่าว	การใช้ภาษา/ การรายงานที่สะท้อนอคติ
รายงานข่าวกรณีนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ประกาศมาตรการอารยะขัดขืน เชิญชวนให้ทุกฝ่ายร่วมหยุดงานระหว่างวันที่ 13-15 พ.ย. 56	พิธีกรหญิง: “นี่เป็นคำพูดที่มาจากคุณสุเทพเหรอะคะ ดิฉันคิดว่า เป็น กรรม . นะคะ โดยปกติแล้ว กรรม. ประกาศหยุดยังไม่เยอะขนาดนี้ ดิฉันคิดว่าเรื่องนี้หลายๆ คนอาจจะตกใจ แต่ก็บางคนอาจจะดีใจไม่น้อยถือว่าเป็นการหยุดยาว หากว่าหยุดตามคุณสุเทพบอกนี่ จะมีปัญหากับนายจ้างหรือเปล่า เพราะตอนนี้ก็โรงเรียนแถวๆ นั้นได้รับผลกระทบ...”
Spring News	
รายการ Spring Morning วสันต์กาลวันที่ 13 พ.ย. 56	
บริบทการรายงานข่าว	การใช้ภาษา/ การรายงานที่สะท้อนอคติ
รายงานข่าวกรณีนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ประกาศมาตรการอารยะขัดขืน เชิญชวนให้ทุกฝ่ายร่วมหยุดงานระหว่างวันที่ 13-15 พ.ย. 56	ผู้ประกาศชาย: “นอกจากนี้ยังมีมาตรการอารยะขัดขืน มาตรการแรกคือวันที่ 13-15 พ.ย.นี้ จะขอความร่วมมือจากเจ้าของกิจการหยุดงานเลย พนักงานหยุดด้วย หยุดทั่วประเทศเพื่อไปร่วมการประชุม รวมถึงสถานศึกษา หยุดการเรียนการสอน หยุดให้หมด Freeze แช่แข็ง

	<p>ประเทศไทย ประมาณนั้น 3 วันเลยที่เดียวเชียว ไม่ต้องเรียน ไม่ต้องสอน ไม่ต้องทำงานกัน หยุดออกไปร่วมประท้วง นี่คือการยกระดับขึ้นที่คุณสเทพบอกว่าประวัติศาสตร์จะต้องจารึกไว้ มาตราการที่ 2. ขอความร่วมมือจากภาคเอกชน นักธุรกิจ ชะลอการจ่ายภาษีออกไปก่อน (เสียงผู้ประกาศหญิงร้องอุทาน "โอโห") เพื่อไม่ให้รัฐบาลมีเงิน (เสียงผู้ประกาศหญิงร้อง "เอ้อ") เพราะว่าเป็นภาษีต้องเอาไปใช้ในโครงการต่างๆ 3. ต่อสู้ด้วยสัญลักษณ์ ทุกบ้าน รถทุกคันติดธงชาตินี้จริงๆมีบางคน บางคน ดัดแล้วไปไหนมาไหนเห็นติดธงชาติแสดงว่าต้าน พ.ร.บ.นิรโทษกรรม ไม่เอาด้วยแล้ว หรือไม่เอาธงชาติ ที่คอแขวนนกหวีด(ผู้ประกาศหญิงหัวเราะ)เตรียมพร้อมเพราะว่าจะไปสู่มาตราการที่ 4. ถ้าเจอนายกหรือลี้ล้อบวิวารที่ไหน ไม่ต้องพูดอะไร เป่ามันอย่างเดียว จำได้ไหมช่วงหนึ่งใช้ดินตบใช้มือตบ ตบมันเข้าไป อันนี้เหมือนกันเจอที่ไหนเป่าใส่เลย นี่ที่คุณสเทพบอกว่าคือการยกระดับการต่อสู้ให้เข้มข้นขึ้นเรื่อยๆ .....ลำบากนิดนึง กลัวเจ้านายจะไม่เห็นด้วย หยุด ทำโทษ หักเงิน ต้องรอดูว่ามาตรการยกระดับขั้นนี้จะได้ผลแค่ไหน"</p>
<p>Nation</p>	
<p>รายการเก็บตกเนชั่นภาคค่ำ วันที่ 13 พ.ย. 56</p>	
<p>บริบทการรายงานข่าว</p>	<p>การใช้ภาษา/ การรายงานที่สะท้อนอคติ</p>
<p>รายงานข่าวกรณีข้าราชการสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ได้ทำหนังสือขอชะลอ/ งดหักภาษี จ่ายภาษีกับหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อแสดงจุดยืนอารยะขัดขืนต่อรัฐบาล แต่ทางหน่วยงานต้นสังกัดปฏิเสธว่าไม่ทราบเรื่อง</p>	<p>ผู้ประกาศหญิง: แปลกอยู่อย่างที่ ผู้บังคับบัญชา ในสังกัดบอกว่า "ไม่ทราบเรื่อง แกล้งกันหรือเปล่า จะไปทำได้อย่างไร ข้าราชการก็มีครอบครัว มีระเบียบอยู่นะ ขึ้นไปทำอย่างนั้นก็ผิดกฎหมายนะ ลี" (หัวเราะ ใช้น้ำเสียงเสียดสี ล้อเลียนคำพูดของ ผอ. ธนพล)</p> <p>ผู้ประกาศชาย: "ฟังจากคำพูดของ ผอ. ธนพล แล้วเนี่ยะ ถึงแม้จะมีหนังสือขอยกเว้น ผอ. ธนพล ก็คงจะไม่อนุมัติ"</p>

จากการศึกษาลักษณะการใช้ภาษา และวิธีการรายงานข่าวยังพบว่าผู้ประกาศ/ พิธีกรช่อง Nation มักมีการแสดงความคิดเห็น/ วิพากษ์วิจารณ์ต่อท้ายการแสดงความคิดเห็นของแหล่งข่าวฝั่ง ในขณะที่ผู้ประกาศ/ พิธีกรช่อง VOICIE TV มักมีการแสดงความคิดเห็น/ วิพากษ์วิจารณ์ต่อท้ายการแสดงความคิดเห็นของแหล่งข่าวจากปากผู้ชุมนุม

เมื่อเชื่อมโยงเข้ากับสัดส่วนเวลาแหล่งข่าว ที่พบว่าช่อง Nation ให้พื้นที่แหล่งข่าวกลุ่มรัฐบาล/ กลุ่มไม่สนับสนุนอารยะขัดขืนมากที่สุด ในขณะที่ช่อง VOICE TV ที่ให้พื้นที่แหล่งข่าวกลุ่มผู้ชุมนุม/ กลุ่มสนับสนุนมาตรการอารยะขัดขืนมากที่สุดแล้ว ผลการศึกษาดังกล่าวจึงอาจชี้ให้เห็นความเป็นไปได้ ที่ช่อง Nation และ VOICE TV อาจเลือกให้พื้นที่กลุ่มแหล่งข่าวที่ไม่สอดคล้องกับจุดยืนของตนมากกว่ากลุ่มอื่นๆ ทั้งนี้ เพื่อวิพากษ์วิจารณ์/ โจมตีกลุ่มดังกล่าว ซึ่งในขณะเดียวกันก็สะท้อนให้เห็นถึงความโน้มเอียงของรายการข่าวของทั้งสองสถานี

สรุป/ อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาการนำเสนอข่าวการชุมนุมทางการเมืองเพื่อต่อต้าน ร่าง พ.ร.บ. นิรโทษกรรมในรายการข่าวทางฟรีทีวี และทีวีดาวเทียม ทั้ง 9 สถานี ระหว่างวันที่ 12-15 พ.ย. 2556 สามารถสรุปได้ดังนี้

1. การให้พื้นที่ข่าว/ การเซ็นเซอร์ตัวเอง/ มุมมองในการนำเสนอ พบว่า ในภาพรวม ทีวีดาวเทียม ให้พื้นที่ในการนำเสนอข่าวการชุมนุมทางการเมืองเพื่อต่อต้าน ร่าง พ.ร.บ. นิรโทษกรรม และอารยะขัดขืน มากกว่าฟรีทีวี โดยช่อง Spring News ถือเป็นช่องที่มีการให้พื้นที่นำเสนอข่าวการชุมนุมฯ มากที่สุดในขณะที่ช่อง 5 ให้พื้นที่นำเสนอข่าวการชุมนุมฯ น้อยที่สุด ด้าน ThaiPBS ถือเป็นช่องที่มีการให้พื้นที่นำเสนอข่าวการชุมนุมฯ มากที่สุดในกลุ่มฟรีทีวีและมีรูปแบบการนำเสนอที่หลากหลายมากที่สุดเมื่อเทียบกับทุกๆ ช่องที่ศึกษา แต่ในภาพรวม พบว่าทุกช่องเน้นการนำเสนอข่าวตามสถานการณ์ในรูปแบบข่าวทั่วไป

ทั้งนี้ การสกัดสัดส่วนการให้พื้นที่ข่าวของช่องต่างๆ สะท้อนให้เห็นการให้ความสำคัญของเหตุการณ์การชุมนุมฯ ของแต่ละช่อง ตลอดจนการกำหนดวาระข่าวสาร และการเลือกเซ็นเซอร์ตัวเองของบางช่อง โดยเฉพาะช่อง 5 ซึ่งอาจเข้าข่ายการเซ็นเซอร์ตัวเองมากที่สุด ในขณะที่การศึกษารูปแบบการนำเสนอข่าวการชุมนุมในรูปแบบสื่อบุคคล/ รายงานพิเศษ พบว่า ช่อง 11 มีแนวโน้มที่จะนำเสนอเหตุการณ์ดังกล่าวจากมุมมองของรัฐบาลเป็นหลัก ซึ่งเป็นหนึ่งในคู่ขัดแย้งสำคัญของเหตุการณ์ครั้งนี้

2. ความรอบด้าน สมดุล และเป็นธรรม พบว่า ในภาพรวมทุกช่องยังคงให้ความสำคัญกับกลุ่มแหล่งข่าวที่เป็นคู่ขัดแย้งของเหตุการณ์มากกว่ากลุ่มอื่นๆ ในขณะเดียวกัน เมื่อพิจารณาเฉพาะสัดส่วนพื้นที่แหล่งข่าวที่เป็นคู่ขัดแย้งหลักของเหตุการณ์ ยังพบว่า ทุกๆ มีแนวโน้มให้สัดส่วนพื้นที่แหล่งข่าวกับคู่ขัดแย้งกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งมากกว่าอีกกลุ่มค่อนข้างมาก รวมถึงช่อง ThaiPBS

ในภาพรวม พบว่าทุกช่องยังให้ความสำคัญกับกลุ่มแหล่งข่าวที่เป็นประชาชนทั่วไปค่อนข้างน้อย นอกจากนี้ยังพบว่า รายการข่าวในฟรีทีวีหลายช่องยังเปิดพื้นที่แหล่งข่าวกลุ่มนักวิชาการ/ผู้เชี่ยวชาญต่างๆ ในการมุ่งอธิบาย/ ให้ความรู้เกี่ยวกับมาตรการอารยะขัดขืน รวมถึงวิเคราะห์ความขัดแย้งต่างๆ ที่เกิดขึ้นให้กับสังคมค่อนข้างน้อย สอดคล้องกับการศึกษาเรื่องรูปแบบการนำเสนอที่พบว่าในภาพรวมทีวีทุกช่องเน้นการนำเสนอข่าวตามสถานการณ์ในรูปแบบข่าวทั่วไปมากกว่าการเน้นนำเสนอให้เห็นถึงที่มาที่ไปของความขัดแย้ง และเสียงสะท้อนของประชาชนอย่างรอบด้าน

3. การใช้ภาษา และวิธีการรายงานข่าว พบว่า ในภาพรวมทุกช่องยังคงมีการสอดแทรกความคิดเห็นในการรายงานสถานการณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรายการเล่าข่าว/ วิเคราะห์ข่าวทางทีวี่ดาวเทียม โดยเฉพาะช่อง Nation และ VOICE TV ซึ่งพบการสอดแทรกความคิดเห็น การใช้ภาษาชี้นำ เสียดสี และภาษาอคติในรูปแบบต่างๆ ค่อนข้างมาก และสะท้อนให้เห็นอคติและความโน้มเอียงต่อกลุ่มคู่ขัดแย้ง กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งของเหตุการณ์ครั้งนี้อย่างชัดเจน

อย่างไรก็ตาม จากธรรมชาติรายการข่าวในปัจจุบันที่มีการผสมผสานรูปแบบการรายงานแบบทั่วไป เข้ากับรูปแบบการเล่าข่าว/ สทนาข่าว จึงทำให้มีการสอดแทรกความคิดเห็นเข้าไปในการรายงาน ค่อนข้างมาก และอาจเป็นเรื่องยากสำหรับผู้ชมในการแยกแยะระหว่างการรายงานข้อเท็จจริง และความคิดเห็น พิธีกร/ ผู้ประกาศข่าวในรายการเล่าข่าว/ วิเคราะห์ข่าวจึงควรแสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างมีความรับผิดชอบ โดยต้องไม่เป็นการชี้นำให้ผู้ชมเกิดอคติ หรือความเกลียดชังต่อกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือทำให้เกิดความแตกแยก

ข้อเสนอแนะ

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และองค์กรวิชาชีพสื่อ เช่น สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สภาวิชาชีพวิทยุและโทรทัศน์ไทย ควรจัดกิจกรรมการถอดบทเรียนการรายงานในสถานการณ์ความขัดแย้ง รุนแรง รวมทั้งมีการจัดกิจกรรม เช่น การอบรม การสัมมนา ฯลฯ สำหรับ บรรณาธิการ ผู้ประกาศข่าว ผู้สื่อข่าว ผู้สื่อข่าวภาคสนาม ช่างภาพตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาทักษะการรายงาน หรือ การนำเสนอเหตุการณ์ความขัดแย้ง การชุมนุม การประท้วง การจลาจล การปะทะ การปราบปรามที่รุนแรง ฯลฯ

2. รายการข่าวในปัจจุบัน มีวิธีการนำเสนอที่หลากหลาย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรร่วมกันกำหนดบทบาทของผู้ประกาศ/ ผู้สื่อข่าวในการแสดงความคิดเห็นต่างๆ ในรายการข่าว/ เล่าข่าว ว่าการแสดงความคิดเห็นแบบใดเป็นเรื่องที่สามารถทำได้ และการแสดงความคิดเห็นในลักษณะไหน ในสถานการณ์แบบใดที่ไม่สมควรทำในการรายงานข่าว/ เล่าข่าว

3. องค์กรวิชาชีพ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรร่วมกันกำหนดข้อจรรยาบรรณ (Code of Ethics) และแนวทางปฏิบัติ (Code of Conduct) ในการนำเสนอเหตุการณ์ความขัดแย้ง ฯลฯ อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อนำมากรอบในการปฏิบัติร่วมกันต่อไป

ภาคผนวก

การเผยแพร่ผลการศึกษาทางสื่อมวลชน

(Press Release)

มูลนิธิสื่อมวลชนศึกษา โครงการกลไกสื่อมวลชนศึกษาเพื่อสุขภาพ Foundation for Media Studies / Media Monitor	ห้อง 518 อาคารพญาไทบิล딩 31 ถนนพญาไท เขตราชเทวี กทม. 10400 โทร: 02-246-7440 แฟกซ์: 02-246-7441 Email: mediamonorth@gmail.com www.mediamonitor.in.th
 <p>มูลนิธิสื่อมวลชนศึกษา (Foundation for Media Studies)</p>	<p style="text-align: center;">ฟรีทีวีและทีวีดาวเทียมกับการนำเสนอข่าวการต่อต้าน พ.ร.บ.นิรโทษกรรม ในประเด็นอารยะขัดขืน</p>
<p style="text-align: center;">ได้รับการสนับสนุนจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)</p> 	

มีเดียมอนิเตอร์พบ ช่องข่าวทีวีดาวเทียมให้พื้นที่ข่าวการชุมนุมต่อต้าน พ.ร.บ. นิรโทษกรรมในประเด็นอารยะขัดขืนมากกว่าข่าวในฟรีทีวี แต่ทุกช่องเน้นการรายงานตามสถานการณ์การชุมนุม โดยแหล่งข่าวส่วนใหญ่เป็นผู้คัดค้านมาตรการอารยะขัดขืน ขณะที่ความเห็นประชาชนและ กลุ่มผู้ชุมนุม มีสัดส่วนน้อย โดยช่อง 5 ให้เวลาข่าวการชุมนุมต้าน พ.ร.บ.นี้ ในสัดส่วนที่น้อยที่สุดในเกือบทุกประเด็นที่ศึกษา

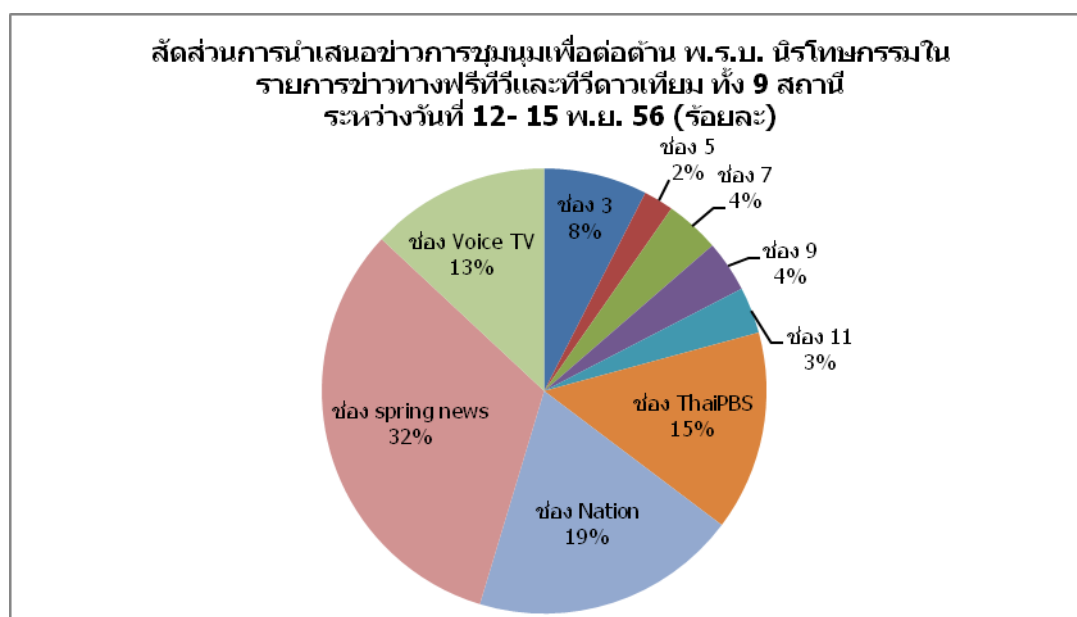
=====

นับจากหลังเที่ยงคืนของ 31 ตุลาคม 2556 ที่สภาผู้แทนราษฎรมีมติผ่านร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมด้วยการพิจารณา 3 วาระ ในรวดเดียว ได้ก่อให้เกิดการชุมนุมคัดค้านจากหลายกลุ่ม ขณะเดียวกันก็มีเสียงวิพากษ์วิจารณ์การทำหน้าที่ของสื่อมวลชน จนสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทยต้องทำจดหมายถึงสื่อมวลชน ผู้ประกอบการสื่อ และผู้ดำเนินการจัดการชุมนุม ขอให้สื่อมวลชนทุกแขนงนำเสนอข้อเท็จจริงอย่างตรงไป ตรงมา ปราศจากอคติ เปิดพื้นที่ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ส่วนผู้บริหารองค์กรสื่อ ควรสนับสนุนการทำหน้าที่ของสื่อ อย่างไม่แทรกแซง กดดัน ทั้งไม่ทำให้สื่อมีอาการเซ็นเซอร์ตัวเอง (self-censorship) กับขอให้ผู้จัดชุมนุมทุกกลุ่มให้สื่อทำหน้าที่อย่างอิสระ และไม่ทำให้สื่อถูกเข้าใจว่าเป็นฝ่ายเดียวกับผู้ดำเนินการชุมนุม

เพื่อศึกษาการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนในสถานการณ์นี้ มีเดียมอนิเตอร์ ได้เลือกศึกษาสื่อโทรทัศน์ในรายการข่าวและสถานการณ์ปัจจุบัน (News and Current Affairs) ทางช่องฟรีทีวี (ช่อง 3, 5, 7, 9, 11 และ ThaiPBS) และช่องข่าวทีวีดาวเทียม (Nation, Spring News และ Voice TV) ช่วงวันที่ 12-15 พ.ย. 2556 ที่

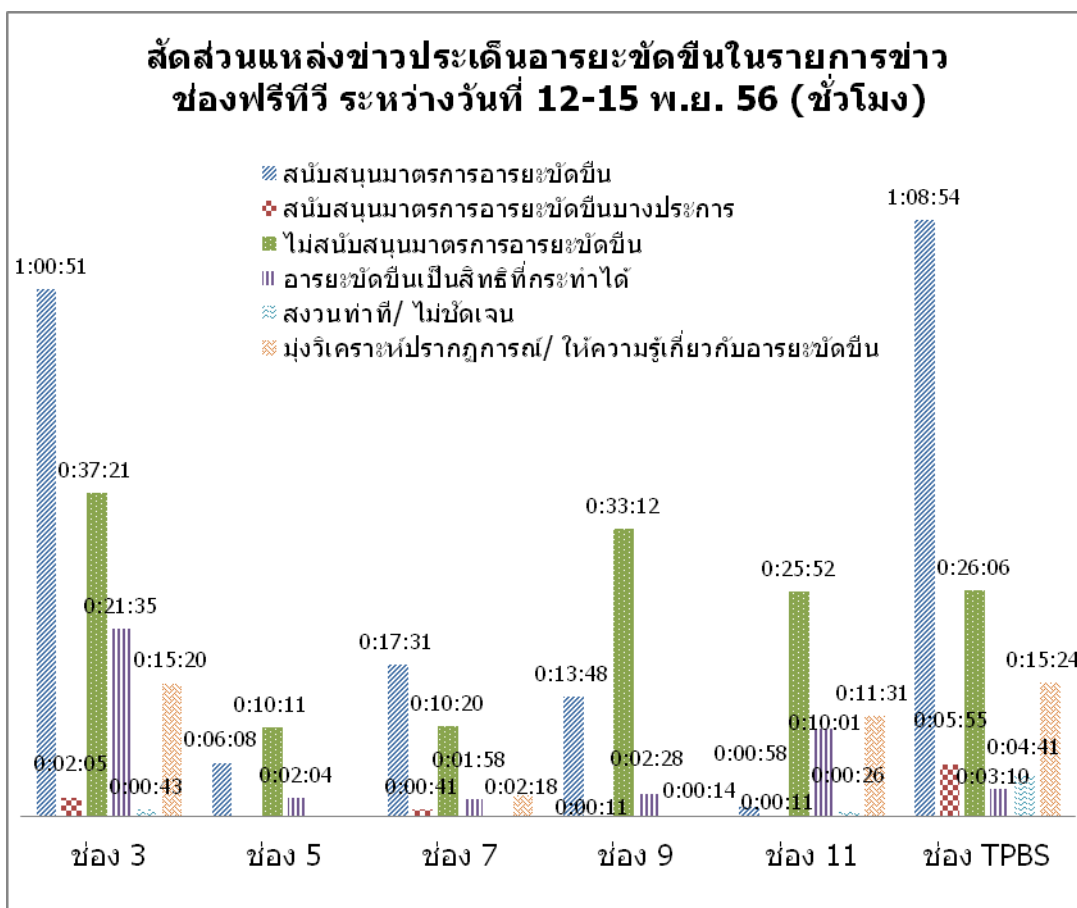
นายสุเทพ เทือกสุบรรณ แกนนำการชุมนุมที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ประกาศมาตรการอารยะขัดขืน เพื่อต่อต้านการผ่านร่าง พ.ร.บ.นิรโทษกรรมของสภาผู้แทนราษฎร ผลการศึกษา เป็นดังนี้

สถานีที่มีการนำเสนอข่าวสถานการณ์การชุมนุมเพื่อต่อต้านร่าง พ.ร.บ. นิรโทษกรรม มากที่สุด ได้แก่ ช่อง Spring News (21 ชั่วโมง 53 นาที) รองลงมา ได้แก่ ช่อง Nation (13 ชั่วโมง 9 นาที) ช่อง ThaiPBS (9 ชั่วโมง 50 นาที) ช่อง Voice TV (8 ชั่วโมง 50 นาที) จากนั้นเป็น ช่อง 3 (5 ชั่วโมง 5 นาที) ช่อง 7 (2 ชั่วโมง 41 นาที) ช่อง 9 (2 ชั่วโมง 32 นาที) ช่อง 11 (2 ชั่วโมง 16 นาที) และช่อง 5 (1 ชั่วโมง 28 นาที) แต่ส่วนใหญ่เป็นการรายงานตามสถานการณ์การชุมนุม รองลงมาเป็นเรื่องผลกระทบของการชุมนุมต่อเศรษฐกิจ และความเห็นของกลุ่มต่างๆ ที่มีต่อมาตรการอารยะขัดขืน

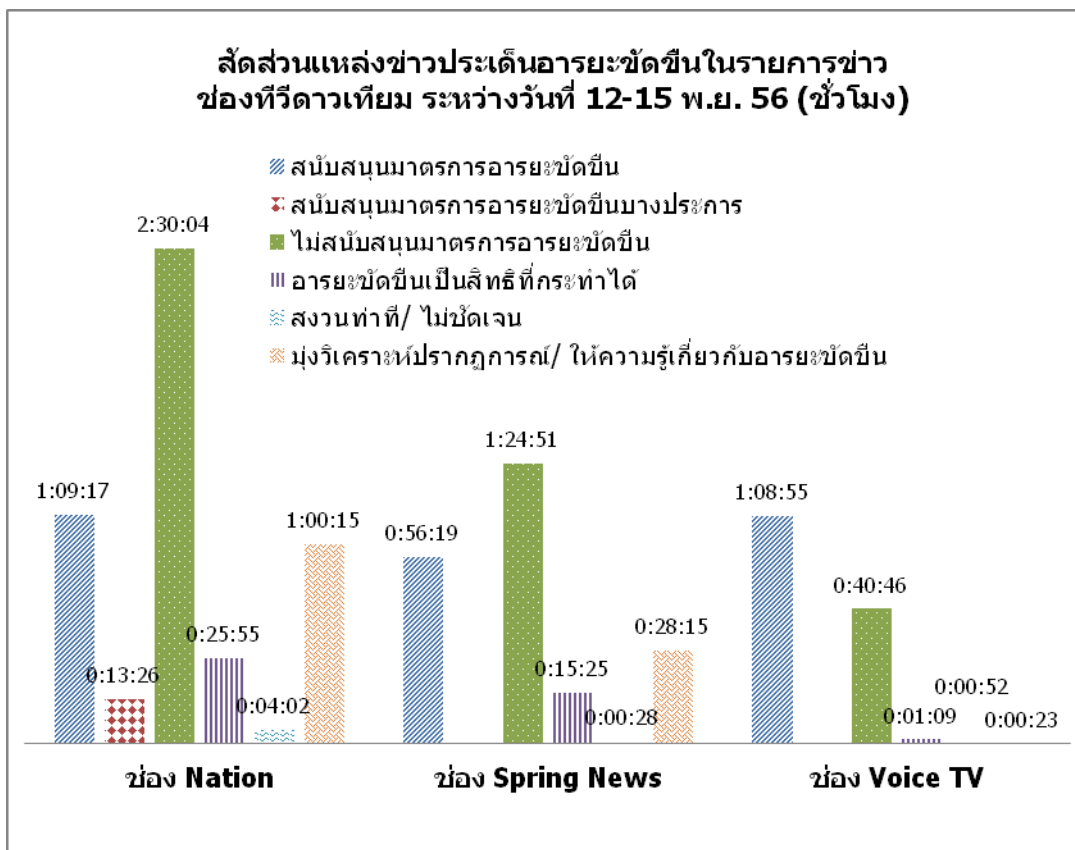

เมื่อพิจารณา การนำเสนอข่าวสถานการณ์การชุมนุมเพื่อต่อต้านร่าง พ.ร.บ. นิรโทษกรรม ที่เกี่ยวข้องกับมาตรการอารยะขัดขืน พบว่า ช่อง Spring News เป็นช่องที่มีการนำเสนอข่าวในประเด็นดังกล่าวมากที่สุด (10 ชั่วโมง 8 นาที) รองลงมาได้แก่ ช่อง Nation (7 ชั่วโมง 8 นาที) ช่อง Voice TV (5 ชั่วโมง 31 นาที) ช่อง 3 (2 ชั่วโมง 29 นาที) ช่อง ThaiPBS (2 ชั่วโมง 10 นาที) ช่อง 11 (1 ชั่วโมง 25 นาที) ช่อง 9 (52 นาที) ช่อง 7 (47 นาที) และ ช่อง 5 (19 นาที)

ในภาพรวม พบว่าทุกสถานีมีการให้พื้นที่แหล่งข่าวที่ไม่สนับสนุนมาตรการอารยะขัดขืนค่อนข้างมาก โดยช่องที่พบว่า มีการให้พื้นที่แหล่งข่าวกลุ่มคัดค้านมาตรการอารยะขัดขืนมากกว่ากลุ่มอื่น คือ ช่อง Nation (2 ชั่วโมง 30 นาที) ช่อง Spring News (1 ชั่วโมง 24 นาที) ช่อง 9 (33 นาที) ช่อง 11 (25 นาที) และ ช่อง 5 (10 นาที) ในขณะที่ ช่องที่มีการให้พื้นที่แหล่งข่าวกลุ่มที่สนับสนุนมาตรการอารยะขัดขืนมากกว่ากลุ่มอื่น ได้แก่ ช่อง Voice TV (1 ชั่วโมง 8 นาที) ช่อง ThaiPBS (1 ชั่วโมง 8 นาที) ช่อง 3 (1 ชั่วโมง) และช่อง 7 (17 นาที) ดังแสดงในแผนภูมิ

การศึกษาครั้งนี้ ยังพบว่า แหล่งข่าวที่ไม่สนับสนุนมาตรการการยกระดับขึ้น ส่วนใหญ่ได้แก่นักการเมืองพรรคเพื่อไทย เช่น นายกรัฐมนตรีนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายพลอดประสพ สุรัสวดี นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง และกลุ่มนักธุรกิจ/ผู้บริหารจากภาคอุตสาหกรรมและเอกชน ด้วยเหตุผลสำคัญ คือ ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ /ความเชื่อมั่นในการลงทุน และ เหตุผลด้านกฎหมาย แหล่งข่าวที่สนับสนุนมาตรการการยกระดับขึ้นส่วนใหญ่ ได้แก่ กลุ่มแกนนำการชุมนุมต่อต้านร่าง พ.ร.บ. นิรโทษกรรม โดยเฉพาะ นายสุเทพ เทือกสุบรรณ นายเอกนัฏ พร้อมพันธุ์ และนายวิทยา แก้วภราดัย แหล่งข่าวที่สนับสนุนมาตรการการยกระดับขึ้นเฉพาะการติดธงชาติ และการเป่านกหวีด แต่ไม่สนับสนุนให้มีการหยุดงาน หรือชะลอการเสียชีวิต ได้แก่ กลุ่มแพทย์ชนบท หน่วยงานรัฐวิสาหกิจบางแห่ง เช่น สหภาพรัฐวิสาหกิจการรถไฟ พนักงานองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) เป็นต้น แหล่งข่าวที่เน้นการวิเคราะห์หรืออย่างให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการการยกระดับขึ้น ได้แก่ นักวิชาการสถาบันต่างๆ อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาพบว่า สื่อโทรทัศน์ทุกช่องให้พื้นที่แหล่งข่าวที่เป็นประชาชน และกลุ่มผู้ชุมนุม ในสัดส่วนที่ค่อนข้างน้อย

ด้านรูปแบบในการนำเสนอข่าวที่เกี่ยวกับมาตรการการยกระดับขึ้น พบว่า ส่วนใหญ่ทุกช่องมักนำเสนอในรูปแบบรายงานข่าว โดยช่องที่เน้นการรายงานสถานการณ์โดยผู้สื่อข่าวภาคสนามมากที่สุดคือ ช่อง Spring News (1 ชั่วโมง 27 นาที) รองลงมาคือ ช่อง ThaiPBS (1 ชั่วโมง 9 นาที) ช่อง 7 (32 นาที) Voice TV (27 นาที) ช่อง 9 (20 นาที) Nation (18 นาที) ช่อง 3 (12 นาที) ช่อง 11 (9 นาที) และ ช่อง 5 (3 นาที) ส่วนช่องที่เน้นการนำเสนอข่าวมาตรการการยกระดับขึ้นในรูปแบบการวิเคราะห์/สนทนา โดยนักวิชาการและฝ่ายที่เกี่ยวข้องมากที่สุด ได้แก่ ช่อง Voice TV (3 ชั่วโมง 15 นาที) รองลงมาคือ Spring News (3 ชั่วโมง

13 นาที) ช่อง Nation (2 ชั่วโมง 53 นาที) ช่อง 3 (1 ชั่วโมง 9 นาที) และ ช่อง ThaiPBS (1 ชั่วโมง 8 นาที) ทั้งนี้ ในการศึกษา ได้นับรวมเวลาการออกอากาศซ้ำด้วย โดยช่องข่าวทีวีดาวเทียมทั้ง 3 ช่อง ได้แก่ Nation, Spring News, และ Voice TV มีการออกอากาศซ้ำ (Re-run)

เผยแพร่เมื่อ 24 พฤศจิกายน 2556

โครงการเสริมสร้างสื่อมวลชนศึกษาเพื่อสุขภาพ (Media Monitor)

โทรศัพท์ 02 246 7440 โทรสาร 02 246 7441

www.mediamonitor.in.th

News Clipping

1.เว็บไซต์โพสทูเดย์ วันที่ 25 พ.ย. 2556 <http://www.posttoday.com>

ทีวีดาวเทียมเสนอข่าวอารยะขัดขืนมากกว่าฟรีทีวี

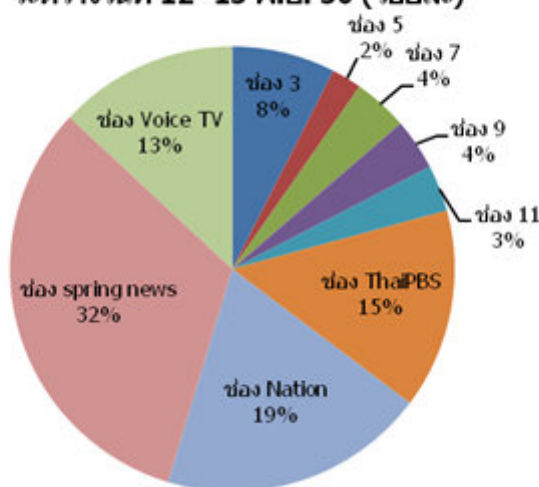
มีเดียมอนิเตอร์เผยแพร่ผลสำรวจการนำเสนอข่าวการชุมนุมต่อต้านพ.ร.บ.นิรโทษกรรม พบ สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมเสนอประเด็นอารยะขัดขืนมากกว่าฟรีทีวี

เมื่อวันที่ 24 พ.ย.โครงการเสริมสร้างสื่อมวลชนศึกษาเพื่อสุขภาพ (มีเดียมอนิเตอร์) ได้เผยแพร่ผลสำรวจการนำเสนอข่าวการชุมนุมต่อต้านพ.ร.บ.นิรโทษกรรมโดยพบว่าสถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมนำเสนอประเด็นอารยะขัดขืนมากกว่าฟรีทีวี โดยมีรายละเอียดดังนี้

มีเดียมอนิเตอร์ ได้เลือกศึกษาสื่อโทรทัศน์ในรายการข่าวและสถานการณ์ปัจจุบัน ทางช่องฟรีทีวี (ช่อง 3, 5, 7, 9, 11 และ ThaiPBS) และช่องข่าวทีวีดาวเทียม (Nation, Spring News และ Voice TV) ช่วงวันที่ 12-15 พ.ย. 2556 ที่นายสุเทพ เทือกสุบรรณ แกนนำการชุมนุมที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ประกาศมาตรการอารยะขัดขืน เพื่อต่อต้านการผ่านร่าง พ.ร.บ.นิรโทษกรรมของสภาผู้แทนราษฎร ผลการศึกษาเป็นดังนี้

สถานีที่มีการนำเสนอข่าวสถานการณ์การชุมนุมเพื่อต่อต้านร่าง พ.ร.บ. นิรโทษกรรม มากที่สุด ได้แก่ ช่อง Spring News (21 ชั่วโมง 53 นาที) รองลงมา ได้แก่ ช่อง Nation (13 ชั่วโมง 9 นาที) ช่อง ThaiPBS (9 ชั่วโมง 50 นาที) ช่อง Voice TV (8 ชั่วโมง 50 นาที) จากนั้นเป็น ช่อง 3 (5 ชั่วโมง 5 นาที) ช่อง 7 (2 ชั่วโมง 41 นาที) ช่อง 9 (2 ชั่วโมง 32 นาที) ช่อง 11 (2 ชั่วโมง 16 นาที) และช่อง 5 (1 ชั่วโมง 28 นาที) แต่ส่วนใหญ่เป็นการรายงานตามสถานการณ์การชุมนุม รองลงมาเป็นเรื่องผลกระทบของการชุมนุมต่อเศรษฐกิจ และความเห็นของกลุ่มต่างๆ ที่มีต่อมาตรการอารยะขัดขืน

สัดส่วนการนำเสนอข่าวการชุมนุมเพื่อต่อต้าน พ.ร.บ. นิรโทษกรรมใน รายการข่าวทางฟรีทีวีและทีวีดาวเทียม ทั้ง 9 สถานี ระหว่างวันที่ 12- 15 พ.ย. 56 (ร้อยละ)

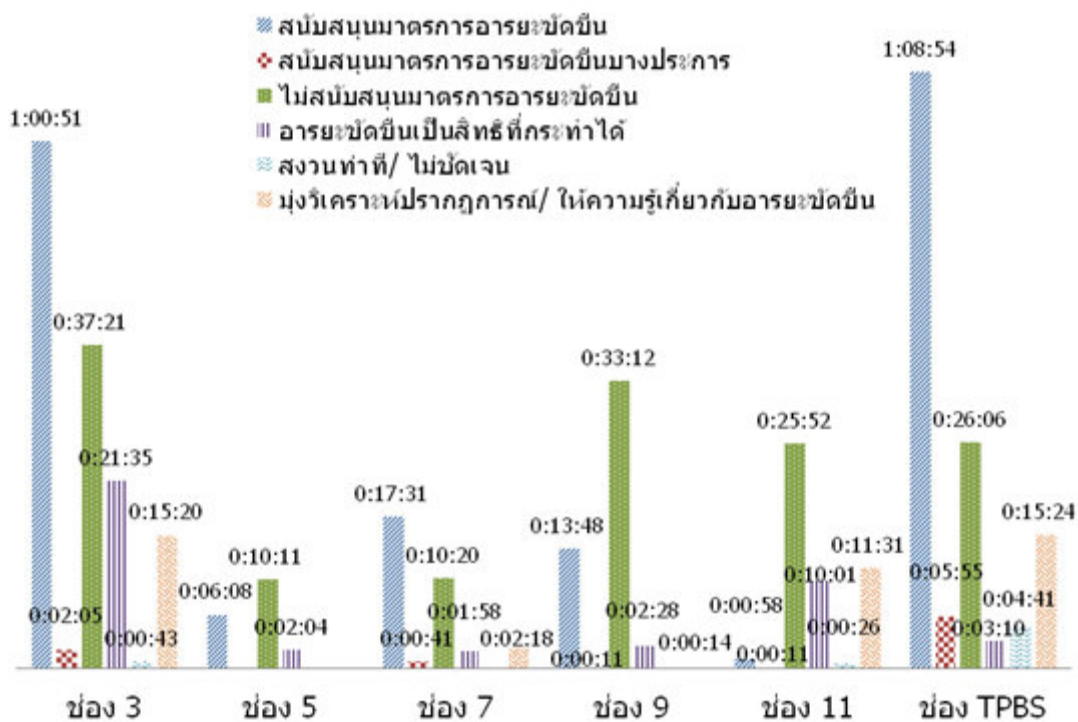

เมื่อพิจารณา การนำเสนอข่าวสถานการณ์การชุมนุมเพื่อต่อต้านร่าง พ.ร.บ. นิรโทษกรรม ที่เกี่ยวข้องกับ มาตรการอารยะขัดขืน พบว่า ช่อง Spring News เป็นช่องที่มีการนำเสนอข่าวในประเด็นดังกล่าวมากที่สุด (10 ชั่วโมง 8 นาที) รองลงมาได้แก่ ช่อง Nation (7 ชั่วโมง 8 นาที) ช่อง Voice TV (5 ชั่วโมง 31 นาที) ช่อง 3 (2 ชั่วโมง 29 นาที) ช่อง ThaiPBS (2 ชั่วโมง 10 นาที) ช่อง 11 (1 ชั่วโมง 25 นาที) ช่อง 9 (52 นาที) ช่อง 7 (47 นาที) และ ช่อง 5 (19 นาที)

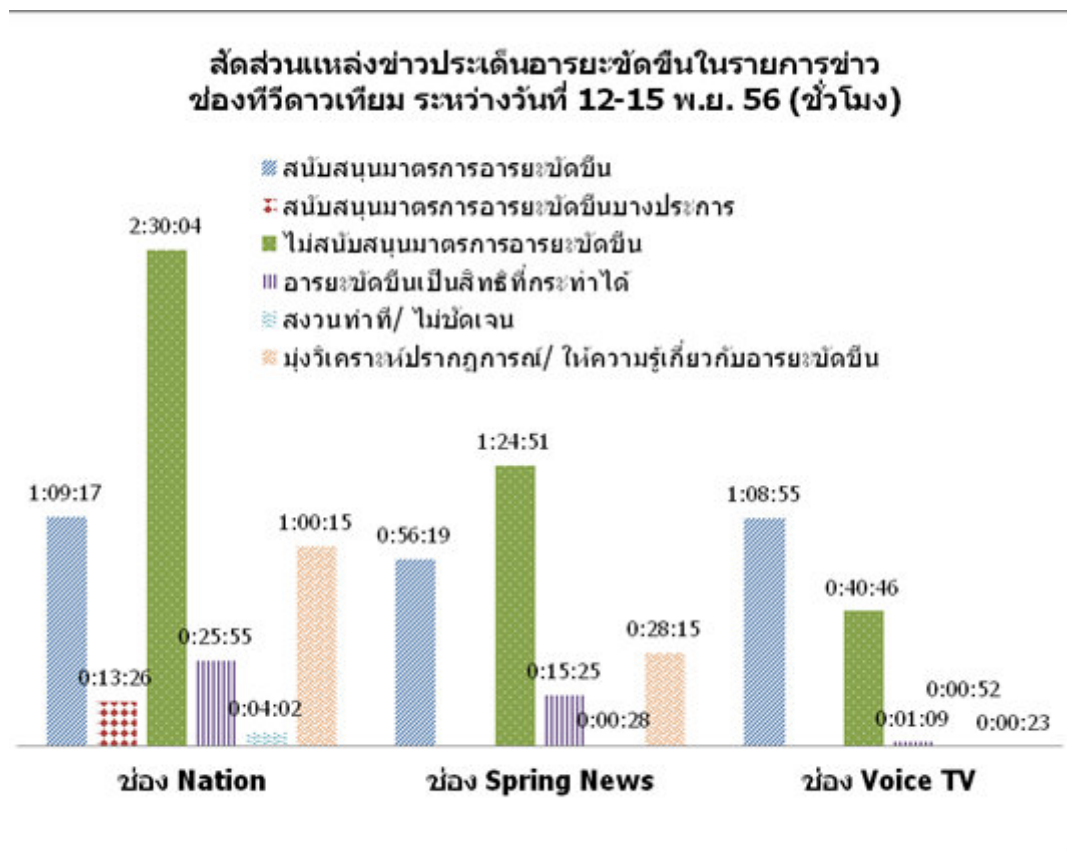
ในภาพรวม พบว่าทุกสถานีมีการให้พื้นที่แหล่งข่าวที่ไม่สนับสนุนมาตรการอารยะขัดขืนค่อนข้างมาก โดยช่องที่พบว่า มีการให้พื้นที่แหล่งข่าวกลุ่มคัดค้านมาตรการอารยะขัดขืนมากกว่ากลุ่มอื่น คือ ช่อง Nation (2 ชั่วโมง 30 นาที) ช่อง Spring News (1 ชั่วโมง 24 นาที) ช่อง 9 (33 นาที) ช่อง 11 (25 นาที) และ ช่อง 5 (10 นาที) ในขณะที่ ช่องที่มีการให้พื้นที่แหล่งข่าวกลุ่มที่

สนับสนุนมาตรการอาระยะขัดขืนมากกว่ากลุ่มอื่น ได้แก่ ช่อง Voice TV (1 ชั่วโมง 8 นาที) ช่อง ThaiPBS (1 ชั่วโมง 8 นาที) ช่อง 3 (1 ชั่วโมง) และช่อง 7 (17 นาที) ดังแสดงในแผนภูมิ

สัดส่วนแหล่งข่าวประเด็นอาระยะขัดขืนในรายการข่าว ช่องฟรีทีวี ระหว่างวันที่ 12-15 พ.ย. 56 (ชั่วโมง)

การศึกษาครั้งนี้ ยังพบว่า แหล่งข่าวที่ไม่สนับสนุนมาตรการการยกระดับขึ้น ส่วนใหญ่ได้แก่ นักการเมืองพรรคเพื่อไทย เช่น นายกรัฐมนตรีนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายพลอดประสพ สุรัสวดี นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง และกลุ่มนักธุรกิจ/ผู้บริหารจากภาคอุตสาหกรรมและเอกชน ด้วยเหตุผลสำคัญ คือ ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ /ความเชื่อมั่นในการลงทุน และ เหตุผลด้านกฎหมาย

แหล่งข่าวที่สนับสนุนมาตรการการยกระดับขึ้น ส่วนใหญ่ ได้แก่ กลุ่มแกนนำการชุมนุมต่อต้านร่าง พ.ร.บ. นิรโทษกรรม โดยเฉพาะ นายสุเทพ เทือกสุบรรณ นายเอกนัฏ พร้อมพันธุ์ และนายวิทยา แก้วภราดัย แหล่งข่าวที่สนับสนุนมาตรการการยกระดับขึ้นเฉพาะการติดธงชาติ และการเป่านกหวีด แต่ไม่สนับสนุนให้มีการหยุดงาน หรือชะลอการเสียชีวิต ได้แก่ กลุ่มแพทย์ชนบท หน่วยงานรัฐวิสาหกิจบางแห่ง เช่น สหภาพรัฐวิสาหกิจการรถไฟ พนักงานองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) เป็นต้น แหล่งข่าวที่เน้นการวิเคราะห์อย่างให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการการยกระดับขึ้น ได้แก่ นักวิชาการสถาบันต่างๆ อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาพบว่า สื่อโทรทัศน์ทุกช่องให้พื้นที่แหล่งข่าวที่เป็นประชาชน และกลุ่มผู้ชุมนุม ในสัดส่วนที่ค่อนข้างน้อย

ด้านรูปแบบในการนำเสนอข่าวที่เกี่ยวกับมาตรการการยกระดับขึ้น พบว่า ส่วนใหญ่ทุกช่องมักนำเสนอในรูปแบบรายงานข่าว โดยช่องที่เน้นการรายงานสถานการณ์โดยผู้สื่อข่าวภาคสนามมากที่สุดคือ ช่อง Spring News (1 ชั่วโมง 27 นาที) รองลงมาคือ ช่อง ThaiPBS (1 ชั่วโมง 9 นาที) ช่อง 7 (32 นาที) Voice TV (27 นาที) ช่อง 9 (20 นาที) Nation (18 นาที) ช่อง 3 (12 นาที) ช่อง 11(9 นาที) และ ช่อง 5 (3 นาที) ส่วนช่องที่เน้นการนำเสนอข่าวมาตรการการยกระดับขึ้นในรูปแบบการวิเคราะห์/สนทนา โดยนักวิชาการ และฝ่ายที่เกี่ยวข้องมากที่สุด ได้แก่ ช่อง Voice TV (3 ชั่วโมง 15 นาที) รองลงมาคือ Spring News (3 ชั่วโมง 13 นาที) ช่อง Nation (2 ชั่วโมง 53 นาที) ช่อง 3 (1 ชั่วโมง 9 นาที) และ ช่อง ThaiPBS (1 ชั่วโมง 8 นาที) ทั้งนี้ ในการศึกษา ได้นับรวมเวลาการ

ออกอากาศซ้ำด้วย โดยช่องทางทีวีดาวเทียมทั้ง 3 ช่อง ได้แก่ Nation, Spring News, และ Voice TV มีการออกอากาศซ้ำ (Re-run)

2.) เว็บไซต์ไทยโพสต์ วันที่ 25 พ.ย. 2556 <http://www.ryt9.com/s/tpd/1784200>

คอลัมน์: ข่าวสั้น: ดาวเทียมชิงพื้นที่เสนอข่าวมือบ

กรุงเทพฯ * มูลนิธิสื่อมวลชนศึกษา โครงการเสริมสร้างสื่อมวลชนศึกษาเพื่อสุขภาวะ หรือมีเดีย มอนิเตอร์ เปิดเผยการศึกษาการทำหน้าที่สื่อมวลชน ในประเด็น "ฟรีทีวีและทีวีดาวเทียมกับการนำเสนอ ข่าวการต่อต้าน พ.ร.บ.นิรโทษกรรม ในประเด็นอาชญากรรม" พบว่า ช่องข่าวทีวีดาวเทียมให้พื้นที่เสนอ ข่าวการชุมนุมต่อต้าน พ.ร.บ.นิรโทษกรรมในประเด็นอาชญากรรมมากกว่าข่าวในฟรีทีวี แต่ทุกช่องเน้น การรายงานตามสถานการณ์การชุมนุม โดยแหล่งข่าวส่วนใหญ่เป็นผู้คัดค้านมาตรการอาชญากรรม ขณะที่ความเห็นประชาชนและกลุ่มผู้ชุมนุมมีสัดส่วนน้อย โดยช่อง 5 ให้ความสำคัญข่าวการชุมนุมต้าน พ.ร.บ.นี้ ในสัดส่วนที่น้อยที่สุดในเกือบทุกประเด็นที่ศึกษา โดยสถานีที่นำเสนอข่าวสถานการณ์การชุมนุมมากที่สุด ได้แก่ ช่อง Spring News (21 ชั่วโมง 53 นาที) รองลงมา ได้แก่ ช่อง Nation (13 ชั่วโมง 9 นาที), ช่อง ThaiPBS (9 ชั่วโมง 50 นาที), ช่อง Voice TV (8 ชั่วโมง 50 นาที) จากนั้นเป็นช่อง 3 (5 ชั่วโมง 5 นาที), ช่อง 7 (2 ชั่วโมง 41 นาที), ช่อง 9 (2 ชั่วโมง 32 นาที), ช่อง 11 (2 ชั่วโมง 16 นาที) และช่อง 5 (1 ชั่วโมง 28 นาที) การศึกษาค้างนี้ยังพบว่า แหล่งข่าวที่ไม่สนับสนุนมาตรการอาชญากรรมส่วนใหญ่ ได้แก่ นักการเมืองพรรคเพื่อไทย แหล่งข่าวที่สนับสนุนมาตรการอาชญากรรมส่วนใหญ่ ได้แก่ กลุ่มแกนนำการชุมนุมต่อต้านร่าง พ.ร.บ.นิรโทษกรรม แหล่งข่าวที่สนับสนุนมาตรการอาชญากรรมเฉพาะ การติดธงชาติและการเป่านกหวีด แต่ไม่สนับสนุนให้มีการหยุดได้แก่กลุ่มแพทย์ชนบท.

3.) ประชาไท วันที่ 24 พ.ย. 2556 <http://prachatai.com/journal/2013/11/49952>

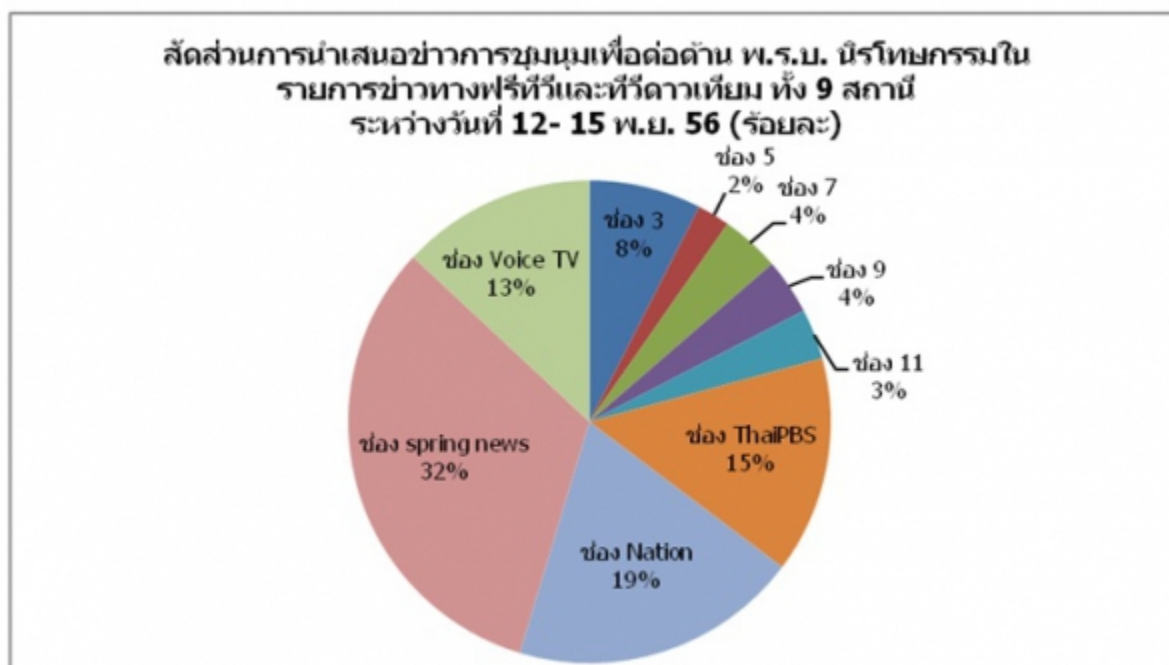
ทีวีดาวเทียมให้พื้นที่ข่าวชุมนุมต้าน พ.ร.บ. นิรโทษกรรมฯ มากกว่าข่าวในฟรีทีวี

มีเดียมอนิเตอร์พบ ทีวีดาวเทียมให้พื้นที่ข่าวชุมนุมต่อต้าน พ.ร.บ. นิรโทษกรรมกรณีอาชญากรรม มากกว่าฟรีทีวี แต่ทุกช่องเน้นรายงานตามสถานการณ์ โดยแหล่งข่าวส่วนใหญ่เป็นผู้คัดค้านอาชญากรรม ขณะที่ความเห็นประชาชนและกลุ่มผู้ชุมนุม มีสัดส่วนน้อย โดยช่อง 5 ให้ความสำคัญข่าวในสัดส่วนที่น้อยที่สุดในเกือบทุกประเด็นที่ศึกษา

24 พ.ย. 2556 - โครงการเสริมสร้างสื่อมวลชนศึกษาเพื่อสุขภาวะ (Media Monitor) เปิดเผยว่า นับจาก หลังเที่ยงคืนของ 31 ตุลาคม 2556 ที่สภาผู้แทนราษฎรมีมติผ่านร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมด้วยการพิจารณา 3 วาระ ในรวดเดียว ได้ก่อให้เกิดการชุมนุมคัดค้านจากหลายกลุ่ม ขณะเดียวกันก็มีเสียง วิพากษ์วิจารณ์การทำหน้าที่ของสื่อมวลชน จนสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทยต้องทำจดหมายถึง สื่อมวลชน ผู้ประกอบการสื่อ และผู้ดำเนินการจัดการชุมนุม ขอให้สื่อมวลชนทุกแขนงนำเสนอข้อเท็จจริง อย่างตรงไป ตรงมา ปราศจากอคติ เปิดพื้นที่ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ส่วนผู้บริหารองค์กรสื่อ ควรสนับสนุน การทำหน้าที่ของสื่อ อย่างไม่แทรกแซง กดดัน หวังไม่ทำให้สื่อมีอาการเซ็นเซอร์ตัวเอง (self - censorship) กับขอให้ผู้จัดชุมนุมทุกกลุ่มให้สื่อทำหน้าที่อย่างอิสระและไม่ทำให้สื่อถูกเข้าใจว่าเป็นฝ่าย เดียวกับผู้ดำเนินการชุมนุม

เพื่อศึกษาการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนในสถานการณ์นี้ มีเดียมอนิเตอร์ ได้เลือกศึกษาสื่อโทรทัศน์ในรายการข่าวและสถานการณ์ปัจจุบัน (News and Current Affairs) ทางช่องฟรีทีวี (ช่อง 3, 5, 7, 9, 11 และ ThaiPBS) และช่องข่าวทีวี่ดาวเทียม (Nation, Spring News และ Voice TV) ช่วงวันที่ 12-15 พ.ย. 2556 ที่นายสุเทพ เทือกสุบรรณ แกนนำการชุมนุมที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ประกาศมาตรการอารยะขัดขืน เพื่อต่อต้านการผ่านร่าง พ.ร.บ.นิรโทษกรรมของสภาผู้แทนราษฎร ผลการศึกษา เป็นดังนี้

สถานีที่มีการนำเสนอข่าวสถานการณ์การชุมนุมเพื่อต่อต้านร่าง พ.ร.บ. นิรโทษกรรม มากที่สุด ได้แก่ ช่อง Spring News (21 ชั่วโมง 53 นาที) รองลงมา ได้แก่ ช่อง Nation (13 ชั่วโมง 9 นาที) ช่อง ThaiPBS (9 ชั่วโมง 50 นาที) ช่อง Voice TV (8 ชั่วโมง 50 นาที) จากนั้นเป็น ช่อง 3 (5 ชั่วโมง 5 นาที) ช่อง 7 (2 ชั่วโมง 41 นาที) ช่อง 9 (2 ชั่วโมง 32 นาที) ช่อง 11 (2 ชั่วโมง 16 นาที) และช่อง 5 (1 ชั่วโมง 28 นาที) แต่ส่วนใหญ่เป็นการรายงานตามสถานการณ์การชุมนุม รองลงมาเป็นเรื่องผลกระทบของการชุมนุมต่อเศรษฐกิจ และความเห็นของกลุ่มต่างๆ ที่มีต่อมาตรการอารยะขัดขืน

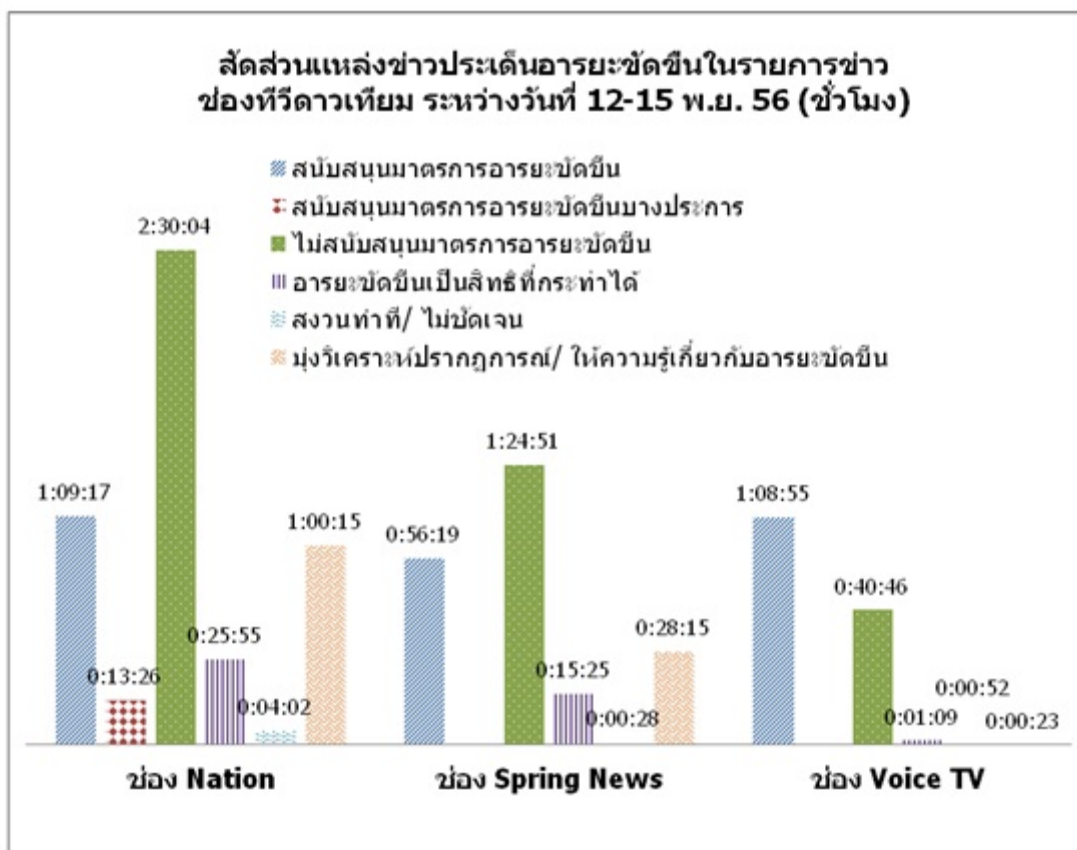
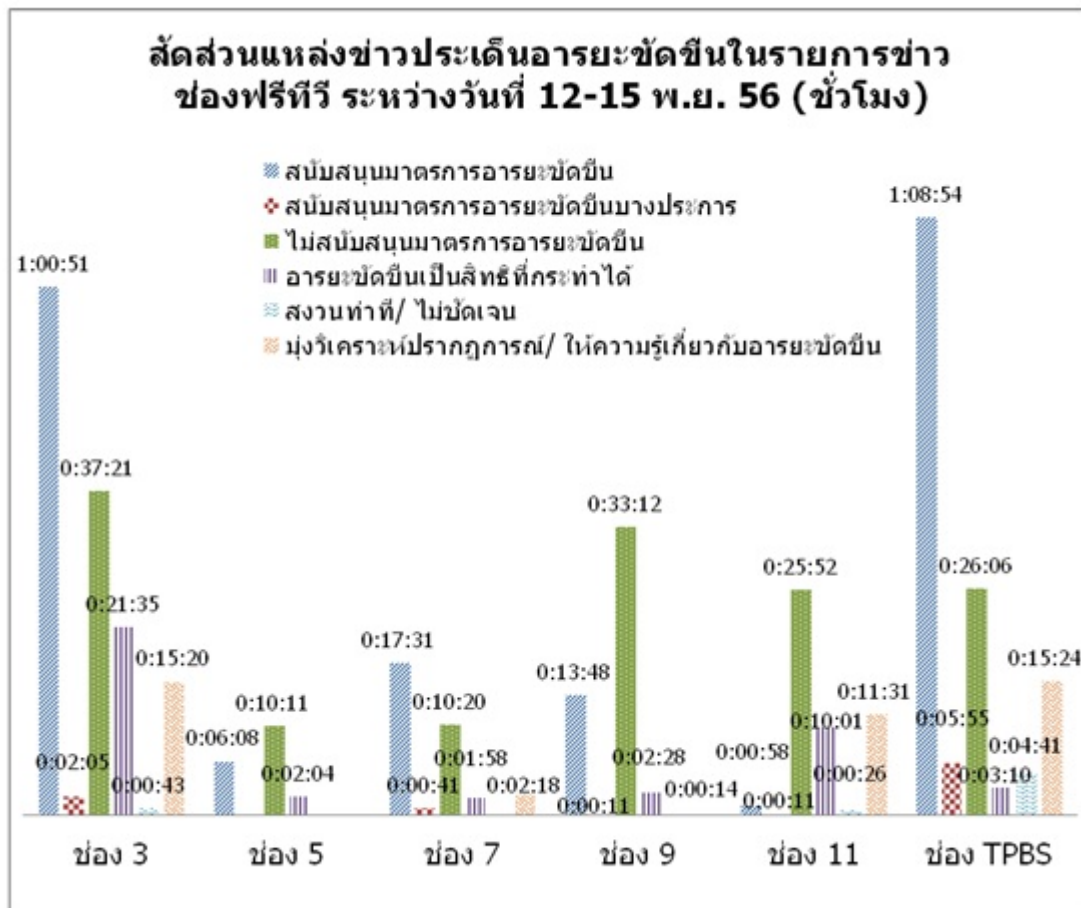

เมื่อพิจารณา การนำเสนอข่าวสถานการณ์การชุมนุมเพื่อต่อต้านร่าง พ.ร.บ. นิรโทษกรรม ที่เกี่ยวข้องกับมาตรการอารยะขัดขืน พบว่า ช่อง Spring News เป็นช่องที่มีการนำเสนอข่าวในประเด็นดังกล่าวมากที่สุด (10 ชั่วโมง 8 นาที) รองลงมาได้แก่ ช่อง Nation (7 ชั่วโมง 8 นาที) ช่อง Voice TV (5 ชั่วโมง 31 นาที) ช่อง 3 (2 ชั่วโมง 29 นาที) ช่อง ThaiPBS (2 ชั่วโมง 10 นาที) ช่อง 11 (1 ชั่วโมง 25 นาที) ช่อง 9 (52 นาที) ช่อง 7 (47 นาที) และ ช่อง 5 (19 นาที)

ในภาพรวม พบว่าทุกสถานีมีการให้พื้นที่แหล่งข่าวที่ไม่สนับสนุนมาตรการอารยะขัดขืนค่อนข้างมาก โดยช่องที่พบว่า มีการให้พื้นที่แหล่งข่าวกลุ่มคัดค้านมาตรการอารยะขัดขืนมากกว่ากลุ่มอื่น คือ ช่อง Nation (2 ชั่วโมง 30 นาที) ช่อง Spring News (1 ชั่วโมง 24 นาที) ช่อง 9 (33 นาที) ช่อง 11 (25 นาที) และ ช่อง 5 (10 นาที) ในขณะที่ ช่องที่มีการให้พื้นที่แหล่งข่าวกลุ่มที่

สนับสนุนมาตรการการยกระดับขึ้นมากกว่ากลุ่มอื่น ได้แก่ ช่อง Voice TV (1 ชั่วโมง 8 นาที) ช่อง ThaiPBS (1 ชั่วโมง 8 นาที) ช่อง 3 (1 ชั่วโมง) และช่อง 7 (17 นาที) ดังแสดงในแผนภูมิ

การศึกษาครั้งนี้ ยังพบว่า แหล่งข่าวที่ไม่สนับสนุนมาตรการการยกระดับขึ้น ส่วนใหญ่ได้แก่ นักการเมือง

พรรคเพื่อไทย เช่น นายกรัฐมนตรีนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายพลอดประสพ สุรัสวดี นายกิตติรัตน์ ภู
ระนอง และกลุ่มนักธุรกิจ/ผู้บริหารจากภาคอุตสาหกรรมและเอกชน ด้วยเหตุผลสำคัญ คือ ผลกระทบ
ด้านเศรษฐกิจ /ความเชื่อมั่นในการลงทุน และ เหตุผลด้านกฎหมาย แหล่งข่าวที่สนับสนุนมาตรการ
อарยะขัดขืน ส่วนใหญ่ ได้แก่ กลุ่มแกนนำการชุมนุมต่อต้านร่าง พ.ร.บ. นิรโทษกรรม โดยเฉพาะ นายสุ
เทพ เทือกสุบรรณ นายเอกนัฏ พร้อมพันธุ์ และนายวิทยา แก้วภราดัย แหล่งข่าวที่สนับสนุนมาตรการ
อарยะขัดขืนเฉพาะการติดธงชาติ และ การเป่านกหวีด แต่ไม่สนับสนุนให้มีการหยุดงาน หรือชะลอการ
เสียภาษี ได้แก่ กลุ่มแพทย์ชนบท หน่วยงานรัฐวิสาหกิจบางแห่ง เช่น สหภาพรัฐวิสาหกิจการรถไฟ
พนักงานองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) เป็นต้น แหล่งข่าวที่เน้นการวิเคราะห์อย่างให้ความรู้
ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการอарยะขัดขืน ได้แก่ นักวิชาการสถาบันต่างๆ อย่างไรก็ตาม จากการศึกษา
พบว่า สื่อโทรทัศน์ทุกช่องให้พื้นที่แหล่งข่าวที่เป็นประชาชน และกลุ่มผู้ชุมนุม ในสัดส่วนที่ค่อนข้างน้อย

ด้านรูปแบบในการนำเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องกับมาตรการอарยะขัดขืน พบว่า ส่วนใหญ่ทุกช่องมักนำเสนอใน
รูปแบบรายงานข่าว โดยช่องที่เน้นการรายงานสถานการณ์โดยผู้สื่อข่าวภาคสนามมากที่สุดคือ ช่อง
Spring News (1 ชั่วโมง 27 นาที) รองลงมาคือ ช่องThaiPBS (1 ชั่วโมง 9 นาที) ช่อง 7 (32
นาที) Voice TV (27 นาที) ช่อง 9 (20 นาที) Nation (18 นาที) ช่อง 3 (12 นาที) ช่อง 11(9
นาที) และ ช่อง 5 (3 นาที) ส่วนช่องที่เน้นการนำเสนอข่าวมาตรการอарยะขัดขืนในรูปแบบการ
วิเคราะห์/สนทนา โดยนักวิชาการ และฝ่ายที่เกี่ยวข้องมากที่สุด ได้แก่ ช่อง Voice TV (3 ชั่วโมง 15
นาที) รองลงมาคือ Spring News (3 ชั่วโมง 13 นาที) ช่อง Nation (2 ชั่วโมง 53 นาที) ช่อง 3 (1
ชั่วโมง 9 นาที) และ ช่อง ThaiPBS (1 ชั่วโมง 8 นาที) ทั้งนี้ ในการศึกษา ได้นับรวมเวลาการ
ออกอากาศซ้ำด้วย โดยช่องข่าวที่รีดิวเทียมทั้ง 3 ช่อง ได้แก่ Nation, Spring News, และ Voice TV
มีการออกอากาศซ้ำ (Re-run)

<http://www.manager.co.th/Daily/ViewNews.aspx?NewsID=9560000146486>

ถึงคราว "ฟรีทีวี" ดกฉบับ ประชาชนเอือมไม่เป็นกลาง หันฟังสื่อออนไลน์

หลังเมื่อวานที่ผ่านมา สื่อหลักอย่างฟรีทีวีทั้ง 5 ช่อง ตกเป็นส่วนหนึ่งในเป้าหมายการตบเท้าของเหล่าผู้ชุมนุม ทำให้ต้องมานั่งขบคิดกันว่า เหตุใดสื่อฟรีทีวี ที่สมควรทำหน้าที่บอกเล่าข้อเท็จจริงถึงปิดหู ปิดตา ประชาชน ไม่เป็นกลางในการนำเสนอข่าว จนถูกประชาชนติติงว่า สื่อฟรีทีวีทั้งหลายถึงคราวตกต่ำ ในยามวิกฤตก็ฟังหาไม่ได้ ต้องหันหนีไปฟังสื่อออนไลน์หรือทีวีดาวเทียมแทน

สื่อหลัก ปิดหูปิดตา??

วันอาทิตย์ที่ 24 พฤศจิกายน 2556 ที่ผ่านมา ถือเป็นช่วงเวลาประวัติศาสตร์อันน่าจดจำในพลังของเหล่ามวลชนมหาชนคนไทยที่ออกมาแสดงจุดยืนเรียกร้องความถูกต้อง ถึงแม้จำนวนตัวเลขไม่สามารถระบุได้แน่ชัด บ้างก็ว่าหลักแสนจนถึงหลักล้าน แต่สื่อเลือกข้างบางสื่อกลับบิดเบือนบอกว่ามีอบครั้งนี้มา กันแค่นี้ก็หมื่นคน แม้กระทั่ง สื่อต่างประเทศยังให้ความสำคัญต่อเหตุการณ์ชุมนุมครั้งนี้ แต่สื่อฟรีทีวีทั้งหลายกลับเพิกเฉยและนำเสนอข่าวน้อยเกินกว่าที่ควรจะเป็น เลยถูกตั้งคำถามจากประชาชน คุณได้ทำหน้าที่ของสื่อที่ดีบ้างแล้วหรือยัง

ทั้งนี้ ในวันเดียวกันนั่นเอง สุเทพ เทือกสุบรรณ ประกาศให้ผู้ชุมนุมเคลื่อนขบวนไปยังช่อง 3 นำโดย นายณัฐพล ทีปสุวรรณ, ช่อง 5 นำโดย นายอิสสระ สมชัย, ช่อง 7 นำโดย นายชาญวิทย์ วิภูศิริ, ช่อง 9 นำโดย นายถนอม อ่อนเกตุพล, ช่อง 11 นำโดย นายถาวร เสนเนียม เพื่อนำดอกไม้ และนกหวีดไปให้ และจะขอลงกับสื่อทั้งหลายว่า ท่านเป็นสื่อของประชาชน หรือเป็นสื่อของ ทักษิณ ชินวัตร กันแน่?

เหตุการณ์ที่ถูกกล่าวขานว่า "ฟรีทีวีตายแล้ว" ความจริงเคยเกิดขึ้นมาแล้วครั้งหนึ่ง ในช่วงต่อต้าน พ.ร.บ.ว่าด้วยความปรองดองแห่งชาติอย่างเข้มข้น ทั้งในสภาโดยพรรคประชาธิปัตย์ และการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนนอกสภา ภายใต้การนำของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย กลุ่มเสื้อหลากสี สยามสามัคคี รวมถึงเหล่าผู้ชมจากรายการสายล่อฟ้า

ครั้งนั้น ประชาชนต่างก็หันมาเคลื่อนไหวกันบนโลกอินเทอร์เน็ตแทน เนื่องจากในช่วงเวลานั้นเอง การนำเสนอข่าวของฟรีทีวีไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการเคลื่อนไหวของประชาชนในการต่อสู้เพื่อยับยั้งกฎหมายที่ทารุณประเทศ พร้อมกับระบุว่า "ฟรีทีวีตายแล้ว" จนต้องเข้ามาเสาะหาข้อมูลการชุมนุมจากในเฟซบุ๊ก แฟนเพจต่างๆ แทน รวมถึงเพื่อให้ผู้ที่สนใจแต่ไม่มีโอกาสเข้าร่วมชุมนุมติดตามสถานการณ์ได้อย่างรวดเร็วมากขึ้น

โพลชี้ ฟรีทีวีไม่สมมือ

ทั้งนี้ ได้มีการศึกษาจากมีเดีย มอนิเตอร์ (Media Monitor) หรือ โครงการเสริมสร้างสื่อมวลชนศึกษาเพื่อสุขภาพ เรื่องการนำเสนอเหตุการณ์ดังกล่าวในรายการข่าว (News and Current Affairs) ทางช่องฟรีทีวี (ช่อง 3, 5, 7, 9, 11 และ ThaiPBS) และทีวีดาวเทียม (Nation, Spring News และ Voice TV) ระหว่างวันที่ 12-15 พ.ย. 2556 ซึ่งเป็นช่วงที่นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ประกาศมาตรการอารยะขัดขืน เพื่อต่อต้านการพิจารณาร่าง พ.ร.บ.นิรโทษกรรม โดยผลการศึกษาพบว่า

สถานที่ที่มีการนำเสนอข่าวสถานการณ์การชุมนุมทางการเมืองเพื่อต่อต้านร่าง พ.ร.บ. นิรโทษกรรมมากที่สุด ได้แก่ ช่อง Spring News (21 ชั่วโมง 53 นาที) รองลงมา ได้แก่ ช่อง Nation (13 ชั่วโมง 9 นาที) ช่อง ThaiPBS (9 ชั่วโมง 50 นาที) ช่อง Voice TV (8 ชั่วโมง 50 นาที) ช่อง 3 (5 ชั่วโมง 5 นาที) ช่อง 7 (2 ชั่วโมง 41 นาที) ช่อง 9 (3 ชั่วโมง 32 นาที) และช่อง 5 (1 ชั่วโมง 28 นาที) โดยส่วนใหญ่พบว่าเป็นการรายงานความเคลื่อนไหวสถานการณ์การชุมนุม ผลกระทบต่อเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากการชุมนุมทางการเมือง และความเห็นของกลุ่มต่างๆ ที่มีต่อมาตรการอารยะขัดขืน

เมื่อพิจารณาการนำเสนอข่าวสถานการณ์การชุมนุมทางการเมืองเพื่อต่อต้านร่าง พ.ร.บ. นิรโทษกรรม ที่เกี่ยวข้องกับมาตรการอารยะขัดขืน พบว่า ช่อง Spring News เป็นช่องที่มีการนำเสนอข่าวในประเด็นดังกล่าวมากที่สุด (10 ชั่วโมง 8 นาที) รองลงมา ได้แก่ ช่อง Nation (7 ชั่วโมง 8 นาที) ช่อง

Voice TV (5 ชั่วโมง 31 นาที) ช่อง 3 (2 ชั่วโมง 29 นาที) ช่อง ThaiPBS (2 ชั่วโมง 10 นาที) ช่อง 11 (1 ชั่วโมง 25 นาที) ช่อง 9 (52 นาที) ช่อง 7 (47 นาที) และช่อง 5 (19 นาที)

ในภาพรวม พบว่าทุกสถานีมีการให้พื้นที่แหล่งข่าวที่ไม่สนับสนุนมาตรการอารยะขัดขืนค่อนข้างมาก โดยช่องที่พบว่า มีการให้พื้นที่แหล่งข่าวกลุ่มนี้มากกว่ากลุ่มอื่นๆ ประกอบด้วย ช่อง Nation (2 ชั่วโมง 30 นาที) ช่อง Spring News (1 ชั่วโมง 24 นาที) ช่อง 9 (33 นาที) ช่อง 11 (25 นาที) และช่อง 5 (10 นาที) ในขณะที่ช่องที่มีการให้พื้นที่แหล่งข่าวกลุ่มที่สนับสนุนมาตรการอารยะขัดขืนมากกว่ากลุ่มอื่นๆ ได้แก่ ช่อง Voice TV (1 ชั่วโมง 8 นาที) ช่อง ThaiPBS (1 ชั่วโมง 8 นาที) ช่อง 3 (1 ชั่วโมง 51 นาที) และช่อง 7 (17 นาที)

จวกและ ฟรีทีวี ดายแล้ว

นอกจากนั้นแล้ว ยังมีการแสดงความคิดเห็นจากชาวเน็ตเป็นจำนวนมากว่า สื่อฟรีทีวีปิดหู ปิดตาประชาชน อย่าง บอย ถกลเกียรติ วีรวรรณ ก็ได้โพสต์ภาพลงในอินสตาแกรม ระบุว่า "ผิดวิสัยสื่อมวลชนจริง ๆ สิ่งที่เป็นปรากฏการณ์ของประเทศวันนี้ แต่สื่อ free TV ของประเทศไม่น่าเสนอ.. เลิกปิดหูปิดตาประชาชนกันเถอะ"

ในด้านแวดวงนักวิชาการสื่ออย่าง ธาม เชื้อสถาปนศิริ นักวิชาการ สถาบันวิชาการสื่อสาธารณะ (สวส.) ก็ได้แสดงทัศนะต่อการนำเสนอข่าวของฟรีทีวีผ่านเฟซบุ๊กส่วนตัว Time Chuastapanasiri

"มีอบราชดำเนินหายไปไหน? ผู้คนเรื่อนแสน มาประท้วงขับไล่รัฐบาล แต่สื่อฟรีทีวีแทบไม่ให้ความสำคัญเลย? นาเศรัที่เรายุในประเทศเสรีภาพประชาธิปไตยแต่เพียงเปลือก เราจะมีทีวีไปอีกร้อยช่องพันช่องไปทำไม ถ้าไม่มีสักช่องที่นำเสนอสิ่งที่เกิดขึ้นจริงบนนาที่นี้?"

รวมถึงยังได้เขียนบทความวิเคราะห์สั้นๆ "หรือไม่? อย่างไร?"

"การที่ผู้ชุมนุมเดินทางไปเยี่ยมสื่อฟรีทีวี 5 ช่องนั้น ย่อมมิใช่เหตุการณ์ปกติไร้ที่มา หากแต่มันคือภาพสะท้อนการทำหน้าที่ของสื่อตลอดระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา เป็นที่ทราบกันโดยตลอด โดยสายตาที่ไม่บิดเพี้ยน ว่าช่องฟรีทีวีส่วนมาก "นำเสนอข่าว" เพื่อคงรักษาผลประโยชน์ของรัฐบาลมากกว่าประชาชน

วิธีการคือ

1. กำหนดวาระข่าวสารที่รัฐได้ประโยชน์
2. เป็นเครื่องมือให้ทางการเมือง
3. เลื่อนนำเสนอข่าวเอนเอียง ไม่รอบด้าน ไม่สมดุล
4. นำเสนอข่าวประกอบสร้างความจริง (ที่ลวง) ให้กับประชาชน
5. ออกโรง ปกป้อง แก่ต่างให้กับนักการเมืองที่ตนถือข้างทางเสียง และที่สำคัญที่สุด คือ
6. ไม่ให้ความสำคัญกับพื้นที่ ปริมาณข่าว และคุณค่าข่าวสารที่ประชาชนควรได้รับรู้อย่างแท้จริง

แต่กลับนำเสนอข่าวสารให้ประชาชน "โง่งง" เรื่อยๆ (dumbing down journalism)

ข่าวสีสัน ข่าวดราม่า ข่าวเบาสมอง ข่าวดารา ข่าวบันเทิง ข่าวปรากฏการณ์ ข่าวขัดแย้ง ฉาวโฉ่ คือสินค้าหลักของรายการคุยข่าวเล่าข่าวทุกวันนี้.

สิ่งที่สทรยุทธทำ คือ ทำลายแก่นแท้ของงานข่าว เอาดารา ตลก นักร้องมาอ่าน ไม่ทำข่าวเอง แต่ใช้คนดังมาอ่านข่าว เอาคนไม่ทำข่าวมาแสดงการอ่านข่าวเสมือนว่ารู้

การซื้อตัวคนข่าวในวงการ คือส่วนหนึ่งของงานข่าวแบบนี้ คือ ทำให้เด็กรุ่นใหม่ อยากรเป็นแบบสทรยุทธ เพราะดูเก่ง เท่ รวย ในสายตาจนกลายเป็นไอดอล

วงการวารสารศาสตร์กำลังตกต่ำด้วยแนวทางข่าวแบบนี้!

ที่สุดแล้ว กรรมกรข่าว เป็นแค่นักโฆษณาชวนเชื่อ "หรือไม่ อย่างไร?" ด้วยการนำเสนอข่าวสารดราม่า ไร้สาระ วนเวียน เพื่อดึงสาธารณะไปในทางที่วนหลงอยู่กับความบันเทิงมอมเมา"

ประชาชนแห่ตามข่าว คึกคักออนไลน์

เรียกได้ว่า ในช่วงนี้ตามแฟนเพจเฟซบุ๊กประเภทการเมืองทั้งหลายทั้งเก่าและใหม่ ต่างคึกคัก มีสีสัน และช่วยกันเป็นกระบอกเสียงแบบตามติดได้ 24 ชั่วโมง ไม่ว่าจะเป็นการโพสต์ความเคลื่อนไหวของผู้ชุมนุม การแลกเปลี่ยน-ข่าวสาร ภาพหลากหลายของผู้มาชุมนุมในอิริยาบถต่างๆ แม้กระทั่งภาพตัดต่อใส่มุกตลก การตุนล้อเลียน เรียกเสียงหัวเราะดับความเดือดของคอการเมือง เป็นพื้นที่เสรีที่ทุกคนสามารถรู้เห็นข้อเท็จจริงได้โดยไม่ต้องชะเง้อรอข่าวต้นชั่วโมง หรือรายการข่าวจากฟรีทีวีแต่อย่างใด

รวมถึงการเปิดพื้นที่สร้างสรรค์ อย่างเฟซบุ๊ก แฟนเพจ พี่คนดี กวีสมัครเล่น ที่แสดงออกจุดยืนทางการเมืองว่าไม่ขึ้นชมรัฐบาลสักเท่าไรหนักมาโดยตลอดก็ขอมีส่วนร่วมในการแต่งกลอนไว้ว่าล้อสื่อบางสื่อที่ไร้ความเป็นกลาง ในบทกลอนที่ชื่อว่า "จิตสำนักสื่อไทย"

จิตสำนัก คงลึกมาก ยากกระตุ่น
ทุนอุดหนุน เป็นบุญคุณ ที่ทับถม
เงินปิดบัง ผังมืด จิตใจจม
ไม่เงยหน้า ได้แต่ก้ม อมพะนา

สื่อทีวี เรืองรมย์ ชมโลกสวย
สื่อเฮงชวย ช่วยปลุก ทุกเข้าค่า
ยอมเป็นทาส เงินทุน ที่หนุนนำ
จึงยอมทำ ตามสั่ง ไม่ลังเล

เมื่อเป็นสื่อ ถือเป็น กระบอกเสียง
อย่าล่าเอียง เสียงบิด คิดหักเห
จรรยาบรรณ ถ้าขาดลด ปดทั้งเพ
จะว่าเหว ต่อ ไป ใครจะดู

และอีกเฟซบุ๊กแฟนเพจอย่าง Nakarach กลอนรักชาติ by กวีซีฟู๊ด ที่นำบทกวีเหินแสม พร้อมตั้งคำถามกับสื่อฟรีทีวีถึงการนำเสนอข่าวมาฝากแฟนเพจให้ได้อ่านเช่นเดียวกัน

ปิดข่าวเฝ้าปิดบัง จากใบสั่งจำนงค์ใคร
ข่าวสารที่เป็นไป บังบอดใบประชาชน
จิตใจอุดมการณ์ ผู้สื่อสารของมวลชน
ไยยอมค้อมจ้านน เผล็จลเผล็จการ

สื่อไทยหรือไพร่ทาส ใต้อ่านาจทุนสามัญ
ไร้ซึ่งความกล้าหาญ หรือตายด้านด้วยเทิดทูน
ไร้สำนักศักดิ์ศรี หรือภักดีพวกสกุล
ถามสิพินิจดุล ไตเป็นคนแก่ประชา

เปิดเผยเอ่ยความจริง หรือปิดนิ่งเป็นใบบ้า
สื่อใดวายชีวา จากความกล้าอาชีพน
ลากอนฟรีทีวี ประชาชีจะเลิกทน
หมาเฝ้าช่องโจรปล้น ประชาชนจะสู้เอง

ถึงแม้ว่า การเคลื่อนไหววนไปเยือนสื่อฟรีทีวีทั้งห้าในครั้งนี้อาจจะยังไม่เห็นผลลัพธ์ว่าจะเปลี่ยนแปลงและเรียกสำนักของความเป็นสื่อกลับคืนมาได้หรือไม่ แต่เชื่อว่า ถ้าคิดคดหักหลังประชาชนกันอีก ฟรีทีวีคงจะไม่มีพื้นที่ให้ยืนแล้วจริงๆ

5.) หนังสือพิมพ์พิมพ์ไทย วันที่ 26 พ.ย. 2556

คอลัมน์: "ตามกู่ชาติ": ชาวชุมชนทีวี

..เพชรพญา..E-mail : pethpaya @yahoo.com

ถือเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่น่าสนใจ ภายหลังจาก"โครงการเสริมสร้างสื่อมวลชนศึกษาเพื่อสุขภาพะ"หรือมีเดียมอนิเตอร์ สํารวจพบว่านับจากช่วงหลังเที่ยงคืนของวันที่ 31 ตุลาคม 2556 ที่สภาผู้แทนราษฎรมติผ่านร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมด้วยการพิจารณา 3 วาระในรวดเดียวและก่อให้เกิดการชุมนุมคัดค้านจากหลายกลุ่ม ขณะเดียวกันก็มีเสียงวิพากษ์วิจารณ์การทำหน้าที่ของสื่อมวลชน จนสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทยต้องทำจดหมายถึงสื่อมวลชน ผู้ประกอบการสื่อ และผู้ดำเนินการจัดการชุมนุม ขอให้สื่อมวลชนทุกแขนงนำเสนอข้อเท็จจริงอย่างตรงไปตรงมาปราศจากอคติเปิดพื้นที่ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย !!

ส่วนผู้บริหารองค์กรสื่อควรสนับสนุนการทำหน้าที่ของสื่ออย่างไม่แทรกแซง กดดัน หังไม่ทำให้สื่อมีอาการเซ็นเซอร์ตัวเอง (self-censorship) พร้อมทั้งขอให้ผู้จัดชุมนุมทุกกลุ่มให้สื่อทำหน้าที่อย่างอิสระและไม่ทำให้สื่อถูกเข้าใจว่าเป็นฝ่ายเดียวกับผู้ดำเนินการชุมนุม !?

จากประเด็นดังกล่าว"มีเดียมอนิเตอร์" ได้ศึกษาการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนในสถานการณ์ดังกล่าว โดยเลือกศึกษาสื่อโทรทัศน์ในรายการข่าวและสถานการณ์ปัจจุบัน (News and Current Affairs) ทางช่องฟรีทีวี (ช่อง 3, 5, 7, 9, 11 และ ThaiPBS) และช่องข่าวทีวีดาวเทียม(Nation, Spring News และ Voice TV) ช่วงวันที่ 12-15 พ.ย.56 ที่"สุเทพ เทือกสุบรรณ"แกนนำการชุมนุมที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ประกาศมาตรการอารยะขัดขืน เพื่อต่อต้านการผ่านร่าง พ.ร.บ.นิรโทษกรรมของสภาผู้แทนราษฎร !?

โดยผลการศึกษาของ"มีเดียมอนิเตอร์" พบว่าสถานีที่มีการนำเสนอข่าวสถานการณ์การชุมนุมเพื่อต่อต้านร่าง พ.ร.บ.นิรโทษกรรมมากที่สุด ได้แก่ ช่อง Spring News (21 ชั่วโมง 53 นาที) รองลงมาได้แก่ช่อง Nation (13 ชั่วโมง 9 นาที) ช่อง Thai PBS (9 ชั่วโมง 50 นาที) ช่อง Voice TV (8 ชั่วโมง 50 นาที) จากนั้นเป็นช่อง 3 (5 ชั่วโมง 5 นาที) ช่อง 7 (2 ชั่วโมง 41 นาที) ช่อง 9 (2 ชั่วโมง 32 นาที) ช่อง 11 (2 ชั่วโมง 16 นาที) และช่อง 5 (1 ชั่วโมง 28 นาที) แต่ส่วนใหญ่เป็นการรายงานตามสถานการณ์การชุมนุม รองลงมาเป็นเรื่องผลกระทบของการชุมนุมต่อเศรษฐกิจ และความเห็นของกลุ่มต่างๆ ที่มีต่อมาตรการอารยะขัดขืน ??

ที่สำคัญ เมื่อพิจารณาการนำเสนอข่าวสถานการณ์การชุมนุมเพื่อต่อต้านร่าง พ.ร.บ.นิรโทษกรรมที่เกี่ยวข้องกับมาตรการอารยะขัดขืน พบว่าช่อง Spring News เป็นช่องที่มีการนำเสนอข่าวในประเด็นดังกล่าวมากที่สุด(10 ชั่วโมง 8 นาที) รองลงมาได้แก่ ช่อง Nation (7 ชั่วโมง 8 นาที)ช่อง Voice TV (5 ชั่วโมง 31 นาที) ช่อง 3 (2 ชั่วโมง 29 นาที)ช่อง ThaiPBS (2 ชั่วโมง 10 นาที) ช่อง 11 (1 ชั่วโมง 25 นาที)ช่อง 9 (52 นาที) ช่อง 7 (47 นาที) และ ช่อง 5 (19 นาที) ขณะเดียวกันในภาพรวมพบว่าทุกสถานีมีการให้พื้นที่แหล่งข่าวที่ไม่สนับสนุนมาตรการอารยะขัดขืนค่อนข้างมาก !!

โดยช่องที่พบว่ามีการให้พื้นที่แหล่งข่าวกลุ่มคัดค้านมาตรการอารยะขัดขืนมากกว่ากลุ่มอื่น คือ ช่อง Nation (2 ชั่วโมง 30 นาที) ช่องSpring News (1 ชั่วโมง 24 นาที) ช่อง 9 (33 นาที) ช่อง 11 (25 นาที) และช่อง 5 (10 นาที) ในขณะที่ช่องที่มีการให้พื้นที่แหล่งข่าวกลุ่มที่สนับสนุนมาตรการอารยะขัดขืนมากกว่ากลุ่มอื่น ได้แก่ ช่องVoice TV (1 ชั่วโมง 8 นาที) ช่อง ThaiPBS (1 ชั่วโมง 8 นาที) ช่อง 3 (1 ชั่วโมง) และช่อง 7 (17 นาที) ??

ท้ายสุดการสะท้อนของ"มีเดียมอนิเตอร์" กรณีนำเสนอข่าวชุมนุมต่อต้าน พ.ร.บ. นิรโทษกรรมกรณีอารยะขัดขืนของช่องข่าวฟรีทีวี และทีวีดาวเทียม สิ่งหนึ่งทำให้เห็นภาพว่าแทบทุกช่องเน้นรายงานตามสถานการณ์ โดยแหล่งข่าวส่วนใหญ่เป็นผู้คัดค้านอารยะขัดขืน ขณะที่ความเห็นประชาชนและกลุ่มผู้ชุมนุมมีสัดส่วนน้อย บางช่องให้เวลาข่าวในสัดส่วนที่น้อยในเกือบทุกประเด็น... เพราะอะไรครับ...???

ที่มา: หนังสือพิมพ์พิมพ์ไทย

6. ASTVผู้จัดการรายวัน 25 พฤศจิกายน 2556 22:03 น
<http://www.manager.co.th/Daily/ViewNews.aspx?NewsID=9560000146495>

“ฟรีทีวี” หน้าที่ที่บกพร่องของสื่อมวลชน!?!

ตลอดช่วงการประชุมสมัชชาคุณัดค้าน พ.ร.บ.นิรโทษกรรม มีเสียงวิพากษ์วิจารณ์หนาหูว่า “สื่อมวลชน” หลายแห่งปิดข่าว ไร่จรรยาบรรณ เช่นเชอร์ตัวเอง โดยเฉพาะสื่อบนฟรีทีวี และนี่คืออัตราการนำเสนอสถานการณ์ตลอดช่วงประกาศมาตรการอารยะขัดขืน (12-15 พ.ย.56) ที่ผ่านมา

7.) ไทยรัฐออนไลน์ วันที่ 26 พ.ย. 2556 <http://www.thairath.co.th/content/pol/385508>

ซีทีวีดาวเทียมนำเสนอขบวนการนิรโทษฯ มากสุด

'มีเดียมอนิเตอร์' ซีทีวีดาวเทียมเปิดพื้นที่นำเสนอขบวนการนิรโทษฯ "อารยะขัดขืน" มากสุด เผยเน้นรายงานตามสถานการณ์ชุมนุมมากกว่าความเห็น...

วันที่ 26 พ.ย. มีรายงานว่า มีเดียมอนิเตอร์ ของมูลนิธิสื่อมวลชนศึกษาโครงการเสริมสร้างสื่อมวลชนศึกษาเพื่อสุขภาวะ เปิดเผยผลศึกษา เรื่อง ฟรีทีวีและทีวีดาวเทียมกับการนำเสนอข่าวการต่อต้าน พ.ร.บ. นิรโทษกรรม ในประเด็นอารยะขัดขืน พบว่า ช่องข่าวทีวีดาวเทียมให้พื้นที่ข่าวการชุมนุมต่อต้าน พ.ร.บ. นิรโทษกรรมในประเด็นอารยะขัดขืนมากกว่าข่าวในฟรีทีวี แต่ทุกช่องเน้นการรายงานตามสถานการณ์การชุมนุม โดยแหล่งข่าวส่วนใหญ่เป็นผู้คัดค้านมาตรการอารยะขัดขืน ขณะที่ความเห็นประชาชนและกลุ่มผู้ชุมนุม มีสัดส่วนน้อย โดยช่อง 5 ให้ความยาวการชุมนุมต่อต้าน พ.ร.บ.นี้ ในสัดส่วนที่น้อยที่สุดในเกือบทุกประเด็นที่ศึกษา

โดยได้เลือกศึกษาสื่อโทรทัศน์ในรายการข่าวและสถานการณ์ปัจจุบัน (News and Current Affairs) ทางช่องฟรีทีวี (ช่อง 3, 5, 7, 9, 11 และ ThaiPBS) และช่องข่าวทีวีดาวเทียม (Nation, Spring News และ Voice TV) ช่วงวันที่ 12-15 พ.ย. 2556 ที่นายสุเทพ เทือกสุบรรณ แกนนำการชุมนุมที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ประกาศมาตรการอารยะขัดขืน เพื่อต่อต้านการผ่านร่าง พ.ร.บ.นิรโทษกรรมของสภาผู้แทนราษฎร ผลการศึกษา เป็นดังนี้

สถานีที่มีการนำเสนอข่าวสถานการณ์การชุมนุมเพื่อต่อต้านร่าง พ.ร.บ. นิรโทษกรรม มากที่สุด ได้แก่ ช่อง Spring News (21 ชั่วโมง 53 นาที) รองลงมา ได้แก่ ช่อง Nation (13 ชั่วโมง 9 นาที) ช่อง ThaiPBS (9 ชั่วโมง 50 นาที) ช่อง Voice TV (8 ชั่วโมง 50 นาที) จากนั้นเป็น ช่อง 3 (5 ชั่วโมง 5 นาที) ช่อง 7 (2 ชั่วโมง 41 นาที) ช่อง 9 (2 ชั่วโมง 32 นาที) ช่อง 11 (2 ชั่วโมง 16 นาที) และช่อง 5 (1 ชั่วโมง 28 นาที) แต่ส่วนใหญ่เป็นการรายงานตามสถานการณ์การชุมนุม รองลงมาเป็นเรื่องผลกระทบของการชุมนุมต่อเศรษฐกิจ และความเห็นของกลุ่มต่างๆ ที่มีต่อมาตรการอารยะขัดขืน

เมื่อพิจารณาการนำเสนอข่าวสถานการณ์การชุมนุมเพื่อต่อต้านร่าง พ.ร.บ. นิรโทษกรรม ที่เกี่ยวข้องกับมาตรการอารยะขัดขืน พบว่า ช่อง Spring News เป็นช่องที่มีการนำเสนอข่าวในประเด็นดังกล่าวมากที่สุด (10 ชั่วโมง 8 นาที) รองลงมาได้แก่ ช่อง Nation (7 ชั่วโมง 8 นาที) ช่อง Voice TV (5 ชั่วโมง 31 นาที) ช่อง 3 (2 ชั่วโมง 29 นาที) ช่อง ThaiPBS (2 ชั่วโมง 10 นาที) ช่อง 11 (1 ชั่วโมง 25 นาที) ช่อง 9 (52 นาที) ช่อง 7 (47 นาที) และ ช่อง 5 (19 นาที)

ในภาพรวม พบว่าทุกสถานีมีการให้พื้นที่แหล่งข่าวที่ไม่สนับสนุนมาตรการอารยะขัดขืนค่อนข้างมาก โดยช่องที่พบว่า มีการให้พื้นที่แหล่งข่าวกลุ่มคัดค้านมาตรการอารยะขัดขืนมากกว่ากลุ่มอื่น คือ ช่อง Nation (2 ชั่วโมง 30 นาที) ช่อง Spring News (1 ชั่วโมง 24 นาที) ช่อง 9 (33 นาที) ช่อง 11 (25 นาที) และ ช่อง 5 (10 นาที) ในขณะที่ ช่องที่มีการให้พื้นที่แหล่งข่าวกลุ่มที่สนับสนุนมาตรการอารยะขัดขืนมากกว่ากลุ่มอื่น ได้แก่ ช่อง Voice TV (1 ชั่วโมง 8 นาที) ช่อง ThaiPBS (1 ชั่วโมง 8 นาที) ช่อง 3 (1 ชั่วโมง) และช่อง 7 (17 นาที)

การศึกษาครั้งนี้ ยังพบว่า แหล่งข่าวที่ไม่สนับสนุนมาตรการอารยะขัดขืน ส่วนใหญ่ได้แก่ นักการเมืองพรรคเพื่อไทย เช่น นายกรัฐมนตรี นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายปลอดประสพ สุรัสวดี นายกิตติรัตน์ ภิรมย์รัตน์ และกลุ่มนักธุรกิจ/ผู้บริหารจากภาคอุตสาหกรรมและเอกชน ด้วยเหตุผลสำคัญ คือ ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ /ความเชื่อมั่นในการลงทุน และเหตุผลด้านกฎหมาย

สำหรับแหล่งข่าวที่สนับสนุนมาตรการอารยะขัดขืน ส่วนใหญ่ ได้แก่ กลุ่มแกนนำการชุมนุมต่อต้านร่าง พ.ร.บ. นิรโทษกรรม โดยเฉพาะ นายสุเทพ เทือกสุบรรณ นายเอกนัฏ พร้อมพันธุ์ และนายวิฑูรย์ แก้วภราดัย แหล่งข่าวที่สนับสนุนมาตรการอารยะขัดขืนเฉพาะการติดธงชาติ และการเป่านกหวีด แต่ไม่สนับสนุนให้มีการหยุดงาน หรือชะลอการเสียชีวิต ได้แก่ กลุ่มแพทย์ชนบท หน่วยงานรัฐวิสาหกิจบางแห่ง เช่น สหภาพรัฐวิสาหกิจการรถไฟ พนักงานองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) เป็นต้น แหล่งข่าวที่เน้นการวิเคราะห์อย่างให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการอารยะขัดขืน ได้แก่ นักวิชาการสถาบันต่างๆ อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาพบว่า สื่อโทรทัศน์ทุกช่องให้พื้นที่แหล่งข่าวที่เป็นประชาชนและกลุ่มผู้ชุมนุม ในสัดส่วนที่ค่อนข้างน้อย

นอกจากนี้รูปแบบในการนำเสนอข่าวที่เกี่ยวกับมาตรการอารยะขัดขืน พบว่า ส่วนใหญ่ทุกช่องมักนำเสนอในรูปแบบรายงานข่าว โดยช่องที่เน้นการรายงานสถานการณ์โดยผู้สื่อข่าวภาคสนามมากที่สุดคือ ช่อง Spring News (1 ชั่วโมง 27 นาที) รองลงมาคือ ช่อง ThaiPBS (1 ชั่วโมง 9 นาที) ช่อง 7 (32 นาที) Voice TV (27 นาที) ช่อง 9 (20 นาที) Nation (18 นาที) ช่อง 3 (12 นาที) ช่อง 11 (9 นาที) และ ช่อง 5 (3 นาที) ส่วนช่องที่เน้นการนำเสนอข่าวมาตรการอารยะขัดขืนในรูปแบบการวิเคราะห์/สนทนา โดยนักวิชาการ และฝ่ายที่เกี่ยวข้องมากที่สุด ได้แก่ ช่อง Voice TV (3 ชั่วโมง 15 นาที) รองลงมาคือ Spring News (3 ชั่วโมง 13 นาที) ช่อง Nation (2 ชั่วโมง 53 นาที) ช่อง 3 (1 ชั่วโมง 9 นาที) และ ช่อง ThaiPBS (1 ชั่วโมง 8 นาที) ทั้งนี้ ในการศึกษา ได้นับรวมเวลาการออกอากาศซ้ำด้วย โดยช่องข่าวที่รีดิวทียืมทั้ง 3 ช่อง ได้แก่ Nation, Spring News, และ Voice TV มีการออกอากาศซ้ำ (Re-run)

8.) กองบรรณาธิการ Positioning Magazine 27 พฤศจิกายน 2556
<http://www.positioningmag.com/magazine/details.aspx?id=97219>

ทีวีดาวเทียมเบ่งบานรับมือบการเมือง

ฟรีทีวีถอยไป...เมื่อ "ทีวีดาวเทียม" กลายเป็นอาวุธสำคัญของมือบการเมืองของไทย ล่าสุดมือบด้าน พ.ร.บ.นิรโทษกรรม และระบอบทักษิณ ได้เกิดการจับมือระหว่างช่องทีวีดาวเทียม สร้างปรากฏการณ์ "เน็ตเวิร์ก ทีวีดาวเทียม" ขึ้นมาในโลกของการสื่อสาร

ไม่เพียงแต่ บอย-ถกลเกียรติ วีรวรรณ บิ๊กบอสของบริษัท Exact ค่ายผู้ผลิตละคร ละครเวที เป็นหนึ่งใน ตัวอย่างของผู้ที่อดรนทนไม่ไหว ถึงกับโพสต์ข้อความลงในอินสตาแกรม เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน ที่ ผ่านมา มีข้อความว่า "ผิวดิวิสัยสื่อมวลชนจริงๆ สิ่งที่เป็นปรากฏการณ์ของประเทศวันนี้ แต่สื่อ Free TV ของประเทศไม่นำเสนอ...เลิกปิดหูปิดตาประชาชนกันเถอะ"

สะท้อนชัดเจนถึงความรู้สึกหมัดหวังที่มีต่อสื่อฟรีทีวี ที่ไม่ไยดี หรือให้ความสำคัญกับสถานการณ์ทางการเมือง แม้ว่าเหตุการณ์บ้านเมืองที่กำลังเกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ ผู้คนออกมาชุมนุมกันมากมาย ครั้งแล้วครั้งเล่า รวมถึงครั้งล่าสุด คือ เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน ที่มีคนเดินทางมาร่วมชุมนุมที่ถนนราชดำเนิน เป็นจำนวนมาก แม้ว่าจะไม่สามารถระบุได้ว่ามีจำนวนเท่าใดก็ตาม แต่ภาพจากมุมสูงที่หนังสือพิมพ์ทุกฉบับได้ลงเป็นขบวนหน้าหน้า 1 สามารถพิสูจน์ได้

แต่ฟรีทีวียังคงนำเสนอรายการ ละคร เกมโชว์ ปกติ เหมือนกับว่าไม่มีอะไรเกิดขึ้น เลือกที่จะ "เซ็นเซอร์" ตัวเอง ไม่ให้เวลากับการนำเสนอข่าว ปิดหูปิดตาประชาชน แม้ว่าเหตุการณ์ทางการเมืองจะคุกรุ่นเพียงใดก็ตาม

"ไม่ว่าเหตุการณ์บ้านเมืองจะเป็นอย่างไร คนจะไปชุมนุมมากแค่ไหน ฟรีทีวียังคงเสนอรายการตามเดิม เกมโชว์ ละคร เหมือนเดิม ไม่เปลี่ยนแปลง หวังพึ่งไม่ได้เลย" นี่คือนเสียงสะท้อนส่วนหนึ่งในโลกออนไลน์ที่หมัดหวังกับการทำหน้าที่ของฟรีทีวี

ส่งผลให้การรวมตัวของกลุ่มผู้ชุมนุมเพื่อคัดค้านร่าง พ.ร.บ.นิรโทษกรรมฉบับสุดซอย และได้พัฒนามาจนถึงการขับไล่ระบอบทักษิณ หลังจากทีรัฐบาลประกาศไม่ยอมรับผลการตัดสินของศาลรัฐธรรมนูญ นอกจากนี้จะมี "โซเชี่ยลมีเดีย" อย่างเฟซบุ๊กและทวิตเตอร์ ซึ่งกรุงเทพฯ ได้ชื่อว่าเป็นเมืองที่มีผู้ใช้เฟซบุ๊กมากที่สุด และเฟซบุ๊กเองก็ได้กลายเป็นช่องทางในการสื่อสารสำคัญ จนกลายเป็น "ปรากฏการณ์ของมือบการเมือง" ครั้งล่าสุดแล้ว อีกเครื่องมือที่สำคัญไม่แพ้กัน คือ "ทีวีดาวเทียม" ยังเป็นสื่อที่มีบทบาทสำคัญกับมือบการเมืองครั้งนี้

เนื่องจากอีกปรากฏการณ์หนึ่งมีกลุ่มผู้ชุมนุมหลายแห่ง จากหลายกลุ่มในเวลาเดียวกัน ทั้งเวทีถนนราชดำเนินของประชาธิปไตย, เวที คปท. ที่ปักหลักอยู่สะพานมัฆวานฯ เวทีกองทัพธรรม ที่ยื่นหยัดอยู่แถวสะพานผ่านฟ้า โดยได้มีการถ่ายทอดผ่านทีวีดาวเทียม

เวทีของประชาธิปไตยบริเวณอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย มีช่อง **"บลูสกาย"** และ **"ทีนิวส์"** เป็นสองช่องที่ถ่ายทอดสดตลอด 24 ชั่วโมง ส่วนช่องเอเอสทีวี ถ่ายทอดสดเวที คปท. สลับกับรายการข่าวของสถานี และมี 13 สยามไท ถ่ายทอดจากเวทีนี้เช่นกัน ส่วนกองทัพธรรม มีช่องเอฟเอ็มทีวี และช่องสุวรรณภูมิ

ส่วนค่าย นปช. มีช่องทีวีดาวเทียม เอเชีย อัปเดต ช่องดีเอ็นเอ็น ถ่ายทอดสดเวทีมีอบเสื่อแดง จากสนามกีฬาราชมั่งคลาฯ เป็นหลัก

ปรากฏการณ์ของทีวีดาวเทียมกับมีอบการเมือง เริ่มต้นมาจากการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย หรือมีอบพันธมิตร ชัยโล่รัฐบาลทักษิณในปี 2549 ได้นำช่องทีวีดาวเทียม **"เอเอสทีวี"** ถ่ายทอดสดการชุมนุมตลอด 24 ชั่วโมง มีการออกอากาศทั้งทีวีดาวเทียม และช่องทางออนไลน์ สร้างปรากฏการณ์ **"มีอบเรียลลิตี้"** ที่มีคนดูติดตามทั่วประเทศ

นับจากนั้นโมเดลของทีวีดาวเทียมเอเอสทีวีก็ถูกใช้เป็นต้นแบบของการสร้างสื่อทีวีดาวเทียมเรื่อยมา ไม่ว่าจะเป็นกรณีของ นปช. เมื่อครั้งชุมนุมเรียกร้องให้รัฐบาลอภิสิทธิ์ยุบสภา ในปี 2553 ก็มีช่องทีวีดาวเทียม พีเพิล ชาแนล เป็นช่องทางถ่ายทอดสดการชุมนุม

ส่วนของพรรคประชาธิปัตย์ เมื่อเปลี่ยนสถานะมาอยู่ฝ่ายค้าน ใต้ให้กำเนิดทีวีดาวเทียม **"บลูสกาย"** เพื่อใช้เป็นช่องทางสื่อสาร และกระบอกเสียงให้กับตัวเอง โดยใช้โมเดลคล้ายกับกลุ่มพันธมิตรฯ ไม่ว่าจะเป็นการหารายได้จากค่าโฆษณา การรับสมาชิกข้อความสั้น การจัดกิจกรรมกับผู้ชม และการขายสินค้า รวมถึงการจัดเวที เดินหน้าผ่าความจริงไปตามสถานที่ต่างๆ ที่เปรียบได้กับการเดินสายจัดอีเวนต์ ที่ได้ประโยชน์ทั้งเรื่องของการเมืองและการตลาดให้กับทีวีช่องบลูสกาย ที่ต่อมาได้เข้าสัญญาจากดาวเทียมไทยคม 5 เพื่อออกอากาศในระบบซีแบนด์ ควบคู่กับระบบเคยูแบนด์ ทำให้การรับชมแพร่หลายยิ่งขึ้น

การชุมนุมของมีอบราชดำเนินเพื่อต่อต้าน พ.ร.บ.นิรโทษกรรม ต่อเนื่องมาจนถึงการขับไล่ระบอบทักษิณที่ประชาธิปัตย์เป็นแกนนำ ช่องบลูสกายได้ถูกนำมาใช้เป็นอาวุธสำคัญ ที่ใช้ถ่ายทอดสด 24 ชั่วโมง ส่งผลให้ช่อง **"บลูสกาย"** มาแรงแข่งหน้าขึ้นครองเรตติ้งอันดับ 1 ไม่ต่างจากช่องเอเอสทีวีเคยครองเรตติ้งอันดับ 1 ในช่วงมีอบพันธมิตร ในปี 2549 มาแล้ว

อีกหนึ่งในปรากฏการณ์ที่สำคัญของมีอบการเมืองครั้งนี้ คือ การเกิดของ **"เน็ตเวิร์ก ทีวีดาวเทียม"** ที่เป็นการร่วมมือระหว่างช่องทีวีดาวเทียม อันประกอบไปด้วย ช่องบลูสกาย ยังได้ไปจับมือกับช่องทีวีดาวเทียมอื่นๆ จัดตั้ง **"ราชดำเนินเน็ตเวิร์ก"** โดยมีช่องบลูสกาย ช่องทีนิวส์ ช่องเอฟเอ็มทีวี ช่อง 13 สยามไท ร่วมกันถ่ายทอดสด และนำรายการจากช่องบลูสกายไปเผยแพร่อีกด้วย

เมื่อเร็วๆ นี้ ยังมีความร่วมมือระหว่างช่องบลูสกายและเอเอสทีวี ได้นำรายการบลูสกายมาออกอากาศในบางช่วง โดยเฉพาะในช่วงที่เกิดเหตุการณ์สำคัญ ควบคู่ไปกับถ่ายทอดสดเวที คปท. ที่นำเสนอเป็นประจำอยู่แล้ว เพื่อให้ผู้ชมได้รับข่าวสารอย่างครบถ้วนที่สุด

นอกจากนี้ อีกสาเหตุสำคัญ คือ **"สื่อฟรีทีวี"** เองไม่ให้นำหน้ากับการนำเสนอข่าวการชุมนุม ก็ยิ่งทำให้ทีวีดาวเทียมกลายเป็นสื่อทางเลือกของคนดูทั่วไป เพราะหาดูไม่ได้จากฟรีทีวีทั่วไป

อย่างที่ ตั้งใจถวิล อนันตชัย นายกสภาคมิชจัดการตลาดแห่งประเทศไทย ได้เคยให้ความเห็นไว้ว่า สาเหตุที่สื่อโซเชียลมีเดียมีบทบาทมากในมีอบทางการเมืองครั้งนี้ เพราะสื่อฟรีทีวีไม่ทำหน้าที่ในการนำเสนอข่าวการชุมนุมทางการเมืองเท่าที่ควร ทำให้คนส่วนใหญ่ต้องพึ่งพาสื่อโซเชียลมีเดีย ทั้งเฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ ที่สามารถตอบโต้ภัยได้ดีกว่า จากพฤติกรรมของคนในยุคนี้ ที่มีการโพสต์และแชร์ตลอดเวลา

นอกจากนี้ **"มีเดียมอนิเตอร์"** โดยมูลนิธิสื่อมวลชนศึกษา โครงการเสริมสร้างสื่อมวลชนศึกษาเพื่อสุขภาพ ได้นำเสนอผลการศึกษากำหนดหน้าที่ของสื่อมวลชนของฟรีทีวีและทีวีดาวเทียม กับการนำเสนอข่าวการต่อต้าน พ.ร.บ.นิรโทษกรรม ในประเด็นอารยะขัดขืน

ผลปรากฏว่า ช่องข่าวทีวีดาวเทียมให้พื้นที่ข่าวการชุมนุมต่อต้าน พ.ร.บ.นิรโทษกรรมในประเด็นอารยะ

ชัดเจนมากกว่าข่าวในฟรีทีวี โดยช่อง 5 ให้ความยาวการชุมนุมด้าน พ.ร.บ.นี้ ในสัดส่วนที่น้อยที่สุด แต่ทุกช่องเน้นการรายงานตามสถานการณ์การชุมนุม โดยแหล่งข่าวส่วนใหญ่เป็นผู้ที่คัดค้านมาตรการอารยะขัดขืน ขณะที่ความเห็นประชาชนและกลุ่มผู้ชุมนุมมีสัดส่วนน้อย

การศึกษาในครั้งนี้ มีสาเหตุมาจากสภาผู้แทนราษฎรมีมติผ่านร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมด้วยการพิจารณา 3 วาระ ในรวดเดียว ได้ก่อให้เกิดการชุมนุมคัดค้านจากหลายกลุ่ม ขณะเดียวกันก็มีเสียงวิพากษ์วิจารณ์การทำหน้าที่ของสื่อมวลชน จนสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทยต้องทำจดหมายถึงสื่อมวลชน ผู้ประกอบการสื่อ และผู้ดำเนินการจัดการชุมนุม ขอให้สื่อมวลชนทุกแขนงนำเสนอข้อเท็จจริงอย่างตรงไป ตรงมา ปราศจากอคติ เปิดพื้นที่ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยที่ผู้บริหารองค์กรสื่อควรสนับสนุนการทำหน้าที่ของสื่ออย่างไม่แทรกแซง กดดัน และไม่ทำให้สื่อมีโอกาสเซ็นเซอร์ตัวเอง (Self-Censorship) กับขอให้ผู้จัดชุมนุมทุกกลุ่มให้สื่อทำหน้าที่อย่างอิสระ และไม่ทำให้สื่อถูกเข้าใจว่าเป็นฝ่ายเดียวกับผู้ดำเนินการชุมนุม

ทั้งนี้ มีเดียมอนิเตอร์ได้เลือกศึกษาสื่อโทรทัศน์ทางช่องฟรีทีวี ประกอบไปด้วย ช่อง 3, ช่อง 5, ช่อง 7, ช่อง 9, ช่อง 11 และช่องไทยพีบีเอส และช่องข่าวทีวีดาวเทียม ประกอบไปด้วย ช่องเนชั่น, สปริงนิวส์ และวอยซ์ทีวี ระหว่างวันที่ 12-15 พฤศจิกายน ซึ่งเป็นช่วงที่มีการชุมนุมที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ประกาศมาตรการอารยะขัดขืน เพื่อต่อต้านการผ่านร่าง พ.ร.บ.นิรโทษกรรมของสภาผู้แทนราษฎร

ผลการศึกษาพบว่า สถานีทีวีที่นำเสนอข่าวสถานการณ์การชุมนุมดังกล่าวมากที่สุด คือ สปริงนิวส์ ให้ความเวลา 21 ชั่วโมง 53 นาที รองลงมา คือ ช่องเนชั่น (13 ชั่วโมง 9 นาที) ช่องไทยพีบีเอส (9 ชั่วโมง 50 นาที) ช่องวอยซ์ทีวี (8 ชั่วโมง 50 นาที) ช่อง 3 (5 ชั่วโมง 5 นาที) ช่อง 7 (2 ชั่วโมง 41 นาที) ช่อง 9 (2 ชั่วโมง 32 นาที) ช่อง 11 (2 ชั่วโมง 16 นาที) และช่อง 5 (1 ชั่วโมง 28 นาที)

เห็นได้ชัดว่า เมื่อสื่อทีวีไม่ทำหน้าที่อย่างที่ควรจะเป็น หรือเลือกเซ็นเซอร์ตัวเอง ทำให้ทีวีดาวเทียมกลายเป็นสื่อคู่มือการเมือง และจะมีเรตติ้งมาแรง ชนิดที่สื่อทีวีต้องหันมาทบทวนตัวเอง